

ਪੰਜਾਬ ਸਣੇ ਪੰਜ ਸੂਬਿਆਂ ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਐਲਾਨ

ਯੂ.ਪੀ. ਵਿਚ ਸੱਤ ਅਤੇ ਮਨੀਪੁਰ ਵਿਚ ਦੋ ਗੇੜਾਂ 'ਚ ਪੈਣਗੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਓ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 10 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਓ ਕੋਰੋਨਾ ਕਾਰਨ ਰੈਲੀਆਂ 'ਤੇ ੧੫ ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਲਾਈ ਰੋਕ, ਵੋਟਿੰਗ ਦਾ ਸਮਾਂ ਇਕ ਘੰਟਾ ਵਧਾਇਆ ਓ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਸਬੰਧੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਵੱਕਾਰ ਦਾਅ ਉੱਤੇ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਾਂ ਦੇ ਨਫਰਤੀ ਭਾਸ਼ਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਮੇਤ ਪੰਜ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਾਂਗੂ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਇਹ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਯੂ.ਪੀ. ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਧਰਮ ਸੰਸਦ ਸਮੇਤ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਨਫਰਤੀ ਭਾਸ਼ਣ ਬਾਰੇ ਜਵਾਬ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਧਰਮ, ਜਾਤ, ਨਸਲ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਵੋਟਾਂ ਮੰਗਣਾ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਚੋਣ ਅਜਿਹੀ ਹੋਵੇ ਜਿੱਥੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਨਾਅਰਿਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਕੇ ਜਿੱਤ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਬਣਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਫਾਰ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਰਾਈਟਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸੰਸਦ ਅੰਦਰ ਲਗਭਗ 37 ਫੀਸਦੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹਨ।

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 31 'ਤੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼:- ਪੰਜ ਸੂਬਿਆਂ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਪੰਜਾਬ, ਉੱਤਰਾਖੰਡ, ਮਨੀਪੁਰ ਅਤੇ ਗੋਆ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 10 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ 7 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ 10 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਆਉਣਗੇ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕੋਵਿਡ ਦੇ ਵਧਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਰੈਲੀਆਂ ਅਤੇ ਰੋਡ ਸ਼ੋਅ 'ਤੇ 15 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਲਈ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ (117 ਸੀਟਾਂ), ਉੱਤਰਾਖੰਡ (70) ਅਤੇ ਗੋਆ (40 ਸੀਟਾਂ) ਵਿਚ ਵੋਟਾਂ ਇਕੋ ਦਿਨ 14 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਪੈਣਗੀਆਂ ਜਦਕਿ

ਯੂ.ਪੀ. (403 ਸੀਟਾਂ) ਵਿਚ ਸੱਤ ਗੇੜਾਂ ਅਤੇ ਮਨੀਪੁਰ (60 ਸੀਟਾਂ) ਵਿਚ ਦੋ ਗੇੜਾਂ 'ਚ ਵੋਟਿੰਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਯੂ.ਪੀ. ਵਿਚ 10, 14, 20, 23, 27 ਫਰਵਰੀ, 3 ਅਤੇ 7 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਜਦਕਿ ਮਨੀਪੁਰ ਵਿਚ 27 ਫਰਵਰੀ ਤੇ 3 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਚੋਣ ਤਰੀਕਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਪੰਜ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਆਦਰਸ਼ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤਾ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹਰ ਸੂਬੇ 'ਚ ਵੋਟਿੰਗ ਦਾ ਸਮਾਂ ਇਕ ਘੰਟੇ ਲਈ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੋਣ ਤਰੀਕਾਂ ਦਾ

ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੁਸ਼ੀਲ ਚੰਦਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੈਲੀਆਂ, ਰੋਡ ਸ਼ੋਅ, ਨੁੱਕੜ ਸਭਾਵਾਂ, ਪੈਦਲ

ਹੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾਣਗੇ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਾਲੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਟੀਕਾਕਰਨ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਦੁੱਗਣਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਅਨੂਪ ਚੰਦਰ ਪਾਂਡੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਵਰਚੁਅਲੀ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲੀ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ। ਪੰਜ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਖਾਤਰ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਕੇਂਦਰੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਪੁਲਿਸ ਬਲ (ਸੀਏਪੀਐਫ) ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਯੂ.ਪੀ. ਭੇਜੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 403 ਸੀਟਾਂ ਉੱਤੇ ਚੋਣਾਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਸੱਤ ਗੇੜਾਂ ਵਿਚ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 31 'ਤੇ

ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਮੁਹਾਲੀ ਤੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮਾਰਚ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਰੋਕਿਆ ਮਾਰਚ ਓ 10 ਮੈਂਬਰੀ ਵਫਦ ਨੂੰ ਗਵਰਨਰ ਹਾਊਸ ਤੱਕ ਜਾਣ ਦਿਤਾ

ਐੱਸਏਐੱਸ ਨਗਰ (ਮੁਹਾਲੀ): ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕਮੇਟੀ ਅਕਾਲ ਯੂਥ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਸਬੰਧੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ (ਗਵਰਨਰ ਹਾਊਸ) ਵੱਲ ਕੂਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੋਕ ਲਿਆ।

ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਦੁਪਹਿਰ ਵੇਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਇਨਸਾਫ਼ ਮਾਰਚ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਮੁਹਾਲੀ ਪੁੱਜਾ। ਕਾਫਲੇ ਨੇ ਇੱਥੋਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਜਾਣ ਲਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲ ਕੂਚ ਕੀਤਾ ਪਰ ਮੁਹਾਲੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਬੈਰੀਕੇਡ ਲਗਾ ਕੇ ਵਾਈਪੀਐੱਸ ਚੌਕ ਨੇੜੇ ਰੋਕ ਲਿਆ। ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨ ਜੇਕਰੇ ਛੱਡਦਿਆਂ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਪਰ ਕਾਫਲੇ ਨੂੰ ਮੁਹਾਲੀ-ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਹੱਦ 'ਤੇ ਯੂਟੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਬੈਰੀਕੇਡ ਲਾ ਕੇ ਰੋਕ ਲਿਆ।

ਇਸ ਇਨਸਾਫ਼ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ ਬਾਪੂ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਯੂਥ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂ ਭਾਈ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦਿਲਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਹਿਸਾਰ, ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ

ਸਿੱਧੂਪੁਰ, ਭਾਈ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ, ਭਾਈ ਰਾਜਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ, ਮਾਨ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਨੰਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਵਾਜ-ਏ-ਕੌਮ ਸਮੇਤ ਹੋਰਨਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਜਥੇਦਾਰ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹਵਾਰਾ, ਪ੍ਰੋ. ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਭਾਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖੇੜਾ, ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੋਆਣਾ, ਭਾਈ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤਾਰਾ, ਭਾਈ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿਉਰਾ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਫਲੇ ਦਾ ਰਾਹ ਰੋਕਣ 'ਤੇ ਪੁਲੀਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਤਿੱਖਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਕੇ ਦੀ ਨਜ਼ਾਕਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ 10 ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਗਵਰਨਰ ਹਾਊਸ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ। ਇਸ

ਮਗਰੋਂ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਠੰਢਾ ਹੋਇਆ। ਭਾਈ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇਕ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਾੜੀ ਅੱਖ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਤਿੰਨ ਸਿੱਖ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਅਕਾਲ ਯੂਥ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂ ਭਾਈ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਵਫਦ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨਾਲ ਬੜੇ ਸੁਖਾਵੇਂ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਕਾਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਰਹੂਮ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਤੇ ਬੁਝੇਲ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਤਿੰਨ ਸਿੱਖ ਕੈਦੀਆਂ ਭਾਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਸਟਿਸ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ ਕਰਨਗੇ ਜਾਂਚ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਕੁਤਾਹੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਚਾਰ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਖਾਮੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਜਸਟਿਸ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਸਨ, ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੀ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ ਅਜੇ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੇਗੀ।

ਮਜੀਠੀਆ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਆਨ

ਅਖੇ ਮੋਦੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ

ਮੋਹਾਲੀ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼: ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦਾ ਡੀਜੀਪੀ ਰੂਟ ਨੂੰ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅੱਜ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪੁਲ ਉੱਤੇ 20 ਮਿੰਟ ਅੜਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ, ਸੁਖੀ ਰੰਧਾਵਾ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਡੀਜੀਪੀ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਖ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਸ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਕਰਦੇ।

ਨਿਊਜਰਸੀ ਸਟੇਟ ਸੈਨੇਟ ਵਿਚ ਨਵੰਬਰ 84 ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸੀ ਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ

ਨਿਊਜਰਸੀ /ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼: ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਅੱਜ ਵੱਡੀ ਖਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਸਿੱਖ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਈਸਟ ਕੋਸਟ, ਸਿੱਖ ਕਾਕਸ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਊਜਰਸੀ ਦੀਆਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ

ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਨਿਊਜਰਸੀ ਸਟੇਟ ਸੈਨੇਟ ਵਿਚ 1984 ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸੀ ਦਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਕਾਫੀ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉੱਥੋਂ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ

ਸਾਰੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਇਸ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲਈ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਿੱਖ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਈਸਟ ਕੋਸਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ

ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਨੇ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਨਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਨਿਊਜਰਸੀ ਸਟੇਟ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸੈਨੇਟ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 142

ਸਟੇਟ ਆਫ ਨਿਊ ਜਰਸੀ

219ਵੀਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ

6 ਜਨਵਰੀ, 2022 ਨੂੰ ਪ੍ਰਯੋਜਿਤ:

ਸਪਾਂਸਰ

ਸੈਨੇਟਰ ਸਟੀਫਨ ਐੱਮ. ਸਵੀਨੀ

*ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ 3 (ਕੰਬਰਲੈਂਡ, ਗਲੋਸਟਰ ਅਤੇ ਸਲੇਮ) ਦੁਆਰਾ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

* ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਵੰਬਰ 1984 ਦੀ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਨਸਲਕੁਸੀ ਵਜੋਂ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।*

*ਟੈਕਸਟ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,

142 ਸਵੀਨੀ 2

1. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਵੰਬਰ 1984 ਦੀ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ

ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਨਸਲਕੁਸੀ ਵਜੋਂ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਸੈਨੇਟ ਦਾ ਮਤਾ। ਜਦੋਂ ਕਿ, ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ 100 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਨਿਊ ਜਰਸੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ;

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਲਗਭਗ 30 ਮਿਲੀਅਨ ਅਨੁਯਾਈਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਧਰਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 1,000,000 ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ;

1 ਨਵੰਬਰ 1984 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਨਿਊ ਜਰਸੀ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਏ ਮਤੇ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਤਰਜਮਾ

ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਝਾਰਖੰਡ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਹਰਿਆਣਾ, ਉੱਤਰਾਖੰਡ, ਬਿਹਾਰ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕਤਲੇਆਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਰਾਜਸਥਾਨ, ਉੜੀਸਾ, ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ, ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ, ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਗੁਜਰਾਤ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਕੇਰਲਾ, ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸੀ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਚੱਲੀ ਅਤੇ 30,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿੱਖ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜੀਂਦਾ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

16 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2015 ਨੂੰ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਸਟੇਟ ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਸਮਕਾਲੀ ਮਤਾ 34 ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਅਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਕਤਲੇਆਮ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ 1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸੀ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ।

ਅਕਤੂਬਰ 17, 2018 ਨੂੰ, ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਦੇ 27 ਰਾਸ਼ਟਰਮੰਡਲ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੇ ਨਵੰਬਰ 1984 ਦੀ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਨਸਲਕੁਸੀ

ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਦਨ 28 ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ -1160 ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ।

ਚਸਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ, ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੇ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕਤਲਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੰਗਠਿਤ, ਹਿੰਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ।

ਹਾਲ ਹੀ 2011 ਵਿੱਚ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਹੋਂਦ ਚਿੱਲੜ ਅਤੇ ਪਟੋਦੀ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹਿਕ ਕਬਰਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਖੋਜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

“ਵਿਧਵਾ ਕਾਲੋਨੀ।” ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਿਲਕ ਵਿਹਾਰ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੱਖ ਔਰਤਾਂ ਘਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਮੂਹਿਕ ਬਲਾਤਕਾਰ ਸਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀਆਂ, ਪਿਓ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਹੈਕਿੰਗ, ਸਾੜਨ ਅਤੇ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧੀ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬਚੇ ਹੋਏ

ਸਿੱਖ ਆਖਰਕਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਫਰਿਜਨੋ, ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ, ਸਟਾਕਟਨ, ਫਰੀਮਾਟ, ਗਲੈਨਰੋਕ, ਪਾਈਨ ਹਿੱਲ, ਕਾਰਟਰੇਟ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਰਗੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਵੱਡੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ।

142 ਸਵੀਨੀ

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਨਿਊਜਰਸੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਨਸਲਕੁਸੀ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਉਭਰਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਜੀਂਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਗੇ।

1984 ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਰਾਜ-ਪ੍ਰਯੋਜਿਤ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਆਂ, ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ-ਸਫਾਈ ਵੱਲ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਦਮ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਹੁਣ, ਇਸ ਲਈ, ਨਿਊ ਜਰਸੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸੈਨੇਟ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ: ਨਿਊ ਜਰਸੀ ਦੀ ਸੈਨੇਟ ਨਵੰਬਰ 1984 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਨਸਲਕੁਸੀ ਵਜੋਂ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਤੇ ਦੀ ਨਕਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਕੋਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੈਨੇਟ ਦੇ ਸੈਕਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੇ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਸੈਨੇਟ ਦੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਰਾਜ ਤੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਹਰ ਮੈਂਬਰ। ਸਟੇਟਮੈਂਟ

ਸੈਨੇਟ ਦਾ ਇਹ ਮਤਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਵੰਬਰ 1984 ਦੀ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਨਸਲਕੁਸੀ ਵਜੋਂ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨੇ 100 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਆਵਾਸ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਨਿਊ ਜਰਸੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸੀ 1 ਨਵੰਬਰ 1984 ਨੂੰ

ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸੀ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਚੱਲੀ ਅਤੇ 30,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਿਲਕ ਵਿਹਾਰ ਇਲਾਕੇ ਦੀ “ਵਿਧਵਾ ਕਾਲੋਨੀ,” ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਿੱਖ ਔਰਤਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮੂਹਿਕ ਬਲਾਤਕਾਰ ਸਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ, ਪਿਓ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਦੀਆਂ ਗਵਾਹ ਸਨ।

ਚਸਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ, ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਕੋਲ ਸੰਕਲਿਤ ਸਬੂਤ ਹਨ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੰਗਠਿਤ, ਹਿੰਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ।

ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸੀ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਆਵਾਸ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਰਿਜਨੋ, ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ, ਸਟਾਕਟਨ, ਫਰੀਮਾਟ, ਗਲੈਨਰੋਕ, ਪਾਈਨ ਹਿੱਲ, ਕਾਰਟਰੇਟ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਿਟੀ ਅਤੇ ਫਿਲਾਡੇਲਫੀਆ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਨਿਊਜਰਸੀ ਤੋਂ ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਈ ਹੈ।

142 ਸਵੀਨੀ

ਨਸਲਕੁਸੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਜੀਂਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਗੇ। ਇਹ ਮਤਾ 1984 ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਰਾਜ-ਪ੍ਰਯੋਜਿਤ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਿਆਂ, ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ-ਸਫਾਈ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਦਮ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

FUEL DISCOUNTS
UP TO 90 CENTS PER GALLON DISCOUNT
MAJOR NETWORK OF TRUCK STOPS

FLEET ONE FACTORING
WE WANT TO MAKE FACTORING EASY FOR YOU
SAME-DAY FUNDING - NO HIDDEN FEES
COMPETITIVE RATES - 97% ADVANCE RATE

TRUCK REPAIR & TIRE DISCOUNTS
GET NATIONAL ACCREDITED
NEARLY 3,000 HIGHLY SKILLED TECHNICIANS COAST TO COAST

FUEL CARDS
NO CREDIT - NO PROBLEM
BEST CUSTOMER SERVICE

YOU BREAK DOWN
WE SHOW UP
24 HOUR ROADSIDE ASSISTANCE

FUEL MANAGEMENT
DAILY FUEL RATES IN PHONE APP

CALL FOR MORE INFO
(855)641-8955, (888)795-7035

ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸੀ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਮੰਦਭਾਗਾ

ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ/ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ :- ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਬਾਹਰਲੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸੀ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗਵਰਨਰ ਹਾਊਸ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੱਕ ਰੱਖੇ ਗਏ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘ ਰਿਹਾਈ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ ਹੁੰਮ ਹੁੰਮਾ ਕੇ ਸਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੂਹ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਸਿੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘ ਰਿਹਾਈ

ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਠੋਸ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੰਦਭਾਗਾ

ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕਦੇ ਵੀ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮਾਰਚ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸੁਨੇਹਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਠੋਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਰਲਡ ਸਿੱਖ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਦ ਤਕ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਕੇ ਸਮੂਹ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣ।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ, ਇਤਿਹਾਸ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸਮਝ ਤੇ ਫੈਲਾਅ ਲਈ ਫਾਰਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਨਾਦ ਪ੍ਰਗਾਸ਼ (ਯੂ.ਐਸ.ਏ.) ਵੱਲੋਂ ਫਾਰਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਫੀਸ ਰਹਿਤ ਕਲਾਸਾਂ ਆਰੰਭ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼ :- ਨਾਦ ਪ੍ਰਗਾਸ਼ (ਯੂ.ਐਸ.ਏ.) ਸ਼ਬਦ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਖੋਜ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਜੀ (ਪਲਿਮਥ-ਮਿਸ਼ੀਗਨ) ਵਿਖੇ ਫਾਰਸੀ ਜੁਬਾਨ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਹਿਤ ਕਲਾਸਾਂ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਫਾਰਸੀ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਵਰਨਾਮਾ (ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ) ਅਤੇ ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਗੋਯਾ ਦੀ ਫਾਰਸੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਰੰਭ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਤਿਲੰਗ ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਫਾਰਸੀ ਸ਼ਬਦ (ਯਕ ਅਰਜ ਗੁਫਤਮ ਪੇਸਿ ਤੋਂ ਦਰ ਗੋਸ ਕੁਨ ਕਰਤਾਰ) ਦੇ ਮਧੁਰ ਗਾਇਨ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਜਸਨੂਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਗੁਨੀਤ ਕੌਰ ਦੀਆਂ ਰਿਆਜੀ ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮਾਸੂਮੀਅਤ ਨੇ ਨਾਮ-ਰਸੀ ਤਰੰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਸਮਾਦ ਨਾਲ, ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਫਾਰਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸੁੱਚੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਯਾਦ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਵਾਈ।

ਨਾਦ ਪ੍ਰਗਾਸ਼, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਪ੍ਰੋ. ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਤਾ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਤੋਂ ਫਾਰਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਬਦ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਤਾ ਨਾਮ-ਰਸੀ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪਕਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ-ਬ੍ਰਹਿਮੰਡਤਾ ਦੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫਾਰਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚਲੀ ਨਾਮ ਰਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ-ਬ੍ਰਹਿਮੰਡਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜ, ਸਾਮੀ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ (ਯਹੂਦੀ, ਈਸਾਈ, ਇਸਲਾਮ) ਦੇ ਤਹਿਜੀਬੀ ਮਾਡਲ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਾਦ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਦੇਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਮੀ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚਲੇ ਤਣਾਅ ਸਮਕਾਲੀ ਵਿਸ਼ਵ

ਨੂੰ ਅਸਾਵੇਂਪਣ 'ਚ ਧੱਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੋ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਫਾਰਸੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਹਿਤ, ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ, ਇਤਿਹਾਸ-ਸ੍ਰੋਤ, ਅਨੁਵਾਦ, ਵਿਆਖਿਆ ਆਦਿ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਐਕੜੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਖੋਜ ਸਰਵੇਖਣ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨਵੇਂ ਖੋਜੀਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਹਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਵਰਨਾਮਾ (ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ) ਅਤੇ ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਗੋਯਾ ਦੀ ਸਾਇਰੀ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਸਟੀਕ ਸਬੰਧੀ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਦੁਰਲੱਭ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ੍ਰੋਤਿਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਅਕਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ, ਇਤਿਹਾਸ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸਮਝ ਤੇ ਫੈਲਾਅ ਲਈ ਫਾਰਸੀ ਭਾਸ਼ਾ

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 30 'ਤੇ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪਹਿਨ ਕੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦਾ ਮੁੱਦਾ

ਸਿੱਖ ਐਮ. ਪੀ. ਏ. ਵਲੋਂ ਸੂਬਾਈ ਅਸੈਂਬਲੀਆਂ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਮਸਲਾ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼ :- ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਦੇ 'ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ' ਪਹਿਨ ਕੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸੂਬਾ ਸ਼ੇਖਰ ਪਖਤੂਨਖਵਾ, ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ, ਸਿੰਧ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਲਗਾਈ ਰੋਕ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੁਣ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਐਮ. ਪੀ. ਏ. ਵਲੋਂ ਸੂਬਾਈ ਅਸੈਂਬਲੀਆਂ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੂਬਾ ਸ਼ੇਖਰ ਪਖਤੂਨਖਵਾ ਦੇ ਸਿੱਖ ਐਮ. ਪੀ. ਏ. (ਮੈਂਬਰ ਸੂਬਾਈ ਅਸੈਂਬਲੀ) ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪਹਿਨ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਬਾਹਰ ਉਤਾਰ ਕੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਜਾਂ ਬਰੀਫਕੇਸ ਵਿਚ ਰੱਖਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸੂਬਾਈ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਪੇਸ਼ਾਵਰੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦੇ ਆਗੂ ਬਾਬਾ ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਪਿਸ਼ਾਵਰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਇਕ ਹਥਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਨਣ ਲਈ ਸ਼ੇਖਰ ਪਖਤੂਨਖਵਾ ਆਰਮਜ਼ ਪਾਲਿਸੀ-2012 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਿਟੀ ਦੇ ਬ੍ਰੱਕਸ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਇਕ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ

9 ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 19 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ 63 ਜ਼ਖ਼ਮੀ

ਨਿਊਯਾਰਕ/ਰਾਜ ਗੋਗਨਾ:- ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਬ੍ਰੱਕਸ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਇਕ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਬਿਲਡਿੰਗ 'ਚ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ ਲੱਗ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉੱਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ 9 ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ 19 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਫਾਇਰ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨਿਊਯਾਰਕ (ਐਫਡੀਐਨਵਾਈ) ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੱਗ ਇੱਕ ਖਰਾਬ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਸਪੇਸ ਹੀਟਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਬ੍ਰੱਕਸ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਬਿਲਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ

9 ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ 19 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਲਗਭਗ 200 ਦੇ ਕਰੀਬ ਫਾਇਰਫਾਈਟਰ ਬ੍ਰੱਕਸ ਬੋਰੋ ਦੇ ਟ੍ਰੇਮੋਂਟ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ 19 ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਇਸ ਉੱਚੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੰਜ-ਅਲਾਰਮ ਬਲੇਜ਼ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਸਨ। ਐਫਡੀਐਨਵਾਈ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡੇਨੀਅਲ ਏ. ਨਿਗਰੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਖਰਾਬ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਸਪੇਸ ਹੀਟਰ ਕਾਰਨ ਇਹ ਅੱਗ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਧੂੰਏਂ ਦੇ ਅਲਾਰਮ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਿਟੀ ਫਾਇਰ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ ਦੇ ਕਾਰਨ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 63 ਲੋਕ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਵੀ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ 32 ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮੇਅਰ ਐਰਿਕ ਐਡਮਜ਼ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ।

A-ONE EXPRESS

ਸਾਨੂੰ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨਰ ਓਪਰੇਟਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

- ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਰਾਈਵਰ ਵੀ ਟਰੇਡ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
- ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਮਿਡਵੈਸਟ, ਨੌਰਥ-ਈਸਟ, ਸਾਊਥ ਈਸਟ
- ਸੌਖੇ ਲੋਡ, ਚੰਗੇ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਸਮੇਂ ਸਿਰ
- 50% ਹੁੱਕ ਡ੍ਰਾਓ
- Excellent Payment

ਪਿਛਲੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਤਜਰਬਾ

28421 S CHRISMAN RD, UNIT # 3, TRACY, CA

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਮਨਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਸੀਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

Toll Free: 888.725.7441, Office: 209.537.0975, Fax: 209.537.0375

ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਉਪਰ ਨਸਲੀ ਹਮਲਾ, ਦਸਤਾਰ ਉਤਾਰੀ

ਨਿਊਯਾਰਕ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼ :- ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਜੌਹਨ ਐਫ ਕੈਨੇਡੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇਕ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਇਕ ਸਿੱਖ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਦੀ ਪੱਗ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਤੇ ਨਸਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਨਸਲੀ ਨਫ਼ਰਤ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਸ਼ੱਕੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਨਵਜੋਤ ਪਾਲ ਕੌਰ ਨੇ ਟਵਿਟਰ ਉਤੇ 4 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ 26 ਸਕਿੰਟਾਂ ਦੀ ਇਕ ਵੀਡੀਓ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇਕ ਸਿੱਖ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਉਤੇ ਖੜੇ ਇਕ

ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀਡੀਓ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀਡੀਓ ਕਿਸ ਤਾਰੀਖ਼ ਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੀੜਤ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕੁੱਟਦਾ ਅਤੇ ਮੁੱਕੇ ਮਾਰਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਖ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪੱਗ ਵੀ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਇਹ ਵੀਡੀਓ ਜੌਹਨ ਐਫ ਕੈਨੇਡੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਵੀਡੀਓ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ

ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਨਫ਼ਰਤ ਹੁਣ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਮੈਂ ਕਈ ਸਿੱਖ ਕੈਬ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਨਾਲ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਦੇਖੀਆਂ ਹਨ।' ਇਸ ਘਟਨਾ ਜਾਂ ਡਰਾਈਵਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਫਿਲਹਾਲ ਉਪਲਬੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਸਪੇਨ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਵਿਚ ਇਨਕਲੂਸਿਵ ਅਮਰੀਕਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ, 'ਇਕ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਕੈਬ ਡਰਾਈਵਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਾਰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ ਜੇ ਐਫ.ਕੇ. ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਉਤੇ ਇਹ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਜੇ ਲੋਕ ਸਿੱਖ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ

ਸਿੱਖ ਦੀ ਪੱਗ ਉਤਾਰਨ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਦੀ ਪੱਗ ਉਤਾਰੀ ਜਾਂਦੇ ਦੇਖਣ 'ਤੇ ਕੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।' ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਸਿੱਖ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ

ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਸਿੱਖ ਉਬੇਰ ਕੈਬ ਡਰਾਈਵਰ 'ਤੇ 2019 ਵਿਚ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿਚ 2017 ਵਿਚ ਵੀ 25 ਸਾਲਾ ਸਿੱਖ ਕੈਬ ਡਰਾਈਵਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

5 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਦੀ ਵਿਰਾਨ ਘਰ ਵਿਚੋਂ ਮਿਲੀ ਲਾਸ਼

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ/ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ:- ਗੈਰੀ (ਇੰਡੀਆਨਾ) ਵਿਚ 5 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋਏ 6 ਸਾਲਾ ਬੱਚੇ ਦੀ ਇਕ ਵਿਰਾਨ ਘਰ ਵਿਚੋਂ ਲਾਸ਼ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਦਮਾਰੀ ਪੈਰੀ ਨਾਮੀ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ 4 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ 16 ਸਾਲਾ ਭੈਣ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਤਰੀ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਾਰੀ ਇਕ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੌਤ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪੋਸਟ ਮਾਰਟਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗੇਗਾ।

ਦਮਾਰੀ ਪੈਰੀ ਨਾਮੀ ਬੱਚੇ ਦੀ ਫਾਈਲ ਤਸਵੀਰ

ਕਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ 3 ਗੋਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਭਰ ਲਈ ਜੇਲ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਬੰਦ, ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਮਾਨਤ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ/ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ:- ਦੱਖਣੀ ਜਾਰਜੀਆ ਵਿਚ 25 ਸਾਲਾ ਕਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਹਮਦ ਆਰਬਰੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 3 ਗੋਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਦੀ ਜਮਾਨਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਰਾਵਿਸ ਮੈਕਮਾਈਕਲ (35), ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਗਰੇਗਰੀ ਮੈਕਮਾਈਕਲ (66) ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਵਾਂਢੀ ਵਿਲੀਅਮ ਰੋਡੀ ਬਰਾਈਨ (52) ਨੂੰ ਨਵੰਬਰ ਵਿਚ ਆਰਬਰੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਕਈ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੱਜ ਟਿਮੋਥੀ ਵਾਲਮਸਲੇ ਨੇ ਟਰਾਵਿਸ ਮੈਕਮਾਈਕਲ ਤੇ ਗਰੇਗਰੀ ਮੈਕਮਾਈਕਲ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਜਮਾਨਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਉਮਰ ਭਰ ਜੇਲ, ਜਦਕਿ

ਬਰਾਈਨ ਨੂੰ ਜਮਾਨਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸਮੇਤ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਸੁਣਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਆਰਬਰੀ ਦਾ ਪਿਤਾ ਮਾਰਕਸ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਸੁਣਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਆਰਬਰੀ ਦਾ ਪਿਤਾ ਮਾਰਕਸ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਜਾਰਜੀਆ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਬਰਾਈਨ 30 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟਣ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਜਮਾਨਤ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਸਕੇਗਾ। ਆਰਬਰੀ ਦੀ 23 ਫਰਵਰੀ 2020 ਨੂੰ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ

ਗਈ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਦੌੜਾ ਦੌੜਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਜੱਜ ਨੇ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਤਰਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਡਰਦਾ ਮਾਰਾ ਨੌਜਵਾਨ ਆਰਬਰੀ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇਧਰ ਉਧਰ ਭੱਜ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਆਰਬਰੀ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਉਪਰ ਤਸੱਲੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ।

ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਰਪਿਤਾ ਸਾਹਾ ਦਾ 'ਹਾਲ ਆਫ ਫੇਮ' ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ/ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ:- ਦੱਖਣੀ ਜਾਰਜੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾਕਟਰ ਅਰਪਿਤਾ ਸਾਹਾ ਦਾ 'ਹਾਲ ਆਫ ਫੇਮ' ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਰਜੀਆ ਵਿਚ 'ਫੈਲਟਿਨ ਜੇਨਕਿਨਜ਼ ਯੂਨੀਅਰ ਹਾਲ ਆਫ ਫੇਮ ਐਵਾਰਡ' ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅਕੈਡਮਿਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 'ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਿਸਟਮ ਆਫ ਜਾਰਜੀਆ ਬੋਰਡ ਆਫ ਰੀਜ਼ੋਰਟਸ' ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਟਲਾਂਟਾ ਵਿਚ ਹੋਏ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਗਵਰਨਰ ਬਰੀਅਨ ਕੋਪ , ਪ੍ਰਥਮ ਮਹਿਲਾ ਮਾਰਟੀ ਕੋਪ ਤੇ ਸਾਹਾ ਦੇ ਸਮਰਥਕ, ਦੋਸਤ-ਮਿੱਤਰ, ਦਾਨੀ ਸੱਜਣ, ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਤੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਰੀਜ਼ੋਰਟਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਯੂ ਐਸ ਜੀ ਦੇ 26 ਜਨਤਿਕ ਕਾਲਜਾਂ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ।

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਰਪਿਤਾ ਸਾਹਾ 'ਹਾਲ ਆਫ ਫੇਮ' ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਉਪਰੰਤ ਗਵਰਨਰ ਬਰੀਅਨ ਕੋਪ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਏਅਰਪੋਰਟ 'ਤੇ ਬਰਮਿੰਘਮ ਤੋਂ ਪਰਤੀ ਫਲਾਈਟ ਵਿਚੋਂ 25 ਯਾਤਰੀ ਨਿਕਲੇ ਕੋਰੋਨਾ ਪੀੜਤ

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼ :- ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਲਗਾਤਾਰ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਬਰਮਿੰਘਮ ਤੋਂ ਫਲਾਈਟ ਦੇ 25 ਯਾਤਰੀ ਕੋਰੋਨਾ ਪਾਜ਼ੇਟਿਵ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਜ਼ੇਟਿਵ ਰਿਪੋਰਟ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯਾਤਰੀਆਂ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੈ। ਫਲਾਈਟ ਵਿਚ 195

ਯਾਤਰੀ ਸਵਾਰ ਸਨ। ਇਹ ਉਡਾਣ ਦੁਪਹਿਰ 12 ਵਜੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪਹੁੰਚੀ। ਇੱਥੇ ਸਾਰੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਆਰਟੀਪੀਸੀਆਰ ਟੈਸਟ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਫਲਾਈਟ ਵਿਚ 195 ਯਾਤਰੀ ਸਵਾਰ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 25 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪਾਜ਼ੇਟਿਵ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਵੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਯਾਤਰੀਆਂ ਲਈ ਸੋਧੀਆਂ ਸੋਧ-ਲੀਹਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 11 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਹਫ਼ਤਾ ਘਰ ਵਿਚ ਇਕਾਂਤਵਾਸ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੱਠਵੇਂ ਦਿਨ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੋਧ-ਲੀਹਾਂ ਇਟਲੀ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 125 ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਕੋਰੋਨਾ ਪਾਜ਼ੇਟਿਵ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਿਸਕ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੂਰ ਦਾ ਦਿਲ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਲਾਉਣ ਦੀ ਸਫਲ ਸਰਜਰੀ

4 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਸਰਜਰੀ ਉਪਰੰਤ ਮਰੀਜ਼ ਆਮ ਵਾਂਗ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸਾਹ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ/ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ:- ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦਿਲ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਸਰਜਰੀ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਸੂਰ ਦਾ ਦਿੱਲ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ 4 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਸਰਜਰੀ ਉਪਰੰਤ ਮਰੀਜ਼ ਆਮ ਵਾਂਗ ਸਾਹ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। 57 ਸਾਲਾ ਡੇਵ ਬੈਨੇਟ ਨਾਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਇਸ ਜੋਖਮ ਭਰੇ ਤਜਰਬੇ ਲਈ ਰਾਜੀ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਮੈਰੀਲੈਂਡ ਸਕੂਲ ਆਫ ਮੈਡੀਸਨ ਵਿਖੇ ਬਰਟਲੀ ਗ੍ਰਿਫਿਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰਜਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਸਫਲ ਸਰਜਰੀ ਕੀਤੀ। ਸਰਜਰੀ ਨੂੰ ਕੁਲ 9 ਘੰਟੇ ਲੱਗੇ। ਬੈਨੇਟ ਦੇ ਇਸੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਸੋਧਿਤ ਜੀਨਜ਼ ਤੇ ਖੁਰਾਕ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਇਕ

ਸਰਜਰੀ ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰਜਨ ਬਰਟਲੀ ਗ੍ਰਿਫਿਤ (ਖੱਬੇ) ਮਰੀਜ਼ ਡੇਵ ਬੈਨੇਟ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੁਇੰਟਲ ਭਾਰੇ ਸੂਰ ਦਾ ਦਿਲ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਬੈਨੇਟ ਬਿਨਾਂ

ਵੈਂਟੀਲੇਟਰ ਦੇ ਸਾਹ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਈ ਸੀ ਐਮ ਓ ਮਸ਼ੀਨ ਉਪਰ ਰਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਮੁੱਚੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ 50% ਖੂਨ ਦੇ ਵਹਾਅ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਸ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਲਾਹ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਰ ਦੇ ਅੰਗ ਮਨੁੱਖ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸੂਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਲਾਉਣ ਦਾ ਅਮਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦਿਲ, ਫੇਫੜੇ ਜਾਂ ਗੁਰਦਾ ਬਦਲਵਾਉਣ ਲਈ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਕਿਸੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮਿਸ਼ਨ-2022 ਚੋਣਾਂ : ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਕਮਰ ਕਸੀ

ਮੋਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਖੋਲਿਆ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਦਫ਼ਤਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਨ ਲਈ 14 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਚੜ੍ਹਨੀ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਗੱਠਜੋੜ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ 16ਵੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦਿਲਚਸਪ ਮੌਕਾ ਤੇ ਪੁੱਜ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ 2/3 ਹਿੱਸੇ ਨੇ ਨਵਾਂ ਸਿਆਸੀ ਪੈਂਤੜਾ ਲੈ ਕੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪਹਿਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਬਣਨਾ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਧਿਰ ਬੀਕੇਯੂ (ਏਕਤਾ)-ਉਗਰਾਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਨਵੀਂ ਪਹਿਲ ਤੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਹੈਰਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਪੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੋਰਚੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦਾ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸਿਆਸੀ, ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਆਦਿ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਕਈ ਨਵੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਗੇ। ਚੋਣਾਂ ਲੜਨਾ ਅਤੇ ਮੋਰਚੇ ਲਾਉਣਾ ਤੇ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਫ਼ਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਿਆਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਏ ਪਰ ਸਿਆਸੀ ਪਿੜ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਹੀ ਮਿਲੀ।

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 31 'ਤੇ

ਮੋਹਾਲੀ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼ : ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ ਨੇ 'ਆਪ' ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਟੁੱਟਣ ਮਗਰੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਬਿਗਲ ਵਜਾਉਂਦਿਆਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਚੜ੍ਹਨੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਘਰਸ਼ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਚੋਣ ਗੱਠਜੋੜ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਆਗੂ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੜ੍ਹਨੀ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਅਡਜਸਟਮੈਂਟ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੇਗੀ। ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤਾ ਲੱਗਣ ਮਗਰੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ 117 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੋਰਚੇ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਉਤਾਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਚ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਰਾਜੇਵਾਲ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ ਦੇ ਆਗੂ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਵਾਲ ਨੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਫੇਜ਼-7 ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਦਫ਼ਤਰ ਖੋਲ ਕੇ ਚੋਣ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 117 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜੇਗੀ ਅਤੇ 14 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਕਾਫ਼ੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨੌਜਵਾਨ ਚਿਹਰੇ ਹਨ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਟੀਜ਼ਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸਾਨੀ ਝੰਡੇ ਹੇਠ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚੀ ਛੇਤੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਉਂਦੇ ਇਸੇ ਹਫ਼ਤੇ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵਰਗ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭਖਦੇ ਮੁੱਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਉਹੀ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਰਾਜੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਿਲਹਾਲ 32 'ਚੋਂ 22 ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਹਾਮੀ ਭਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਵਾਂਗ

ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਰਾਜੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਿਲਹਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੁੱਝ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ

ਤਾਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰ ਸੋਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਦੀ 15 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬਾਰੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਐਮਐੱਸਪੀ, ਕਿਸਾਨੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਸਮੇਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਬਾਕੀ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਖੁੱਲ ਕੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਸੰਘਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਉਲੀਕੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਆਪ ਵੇਚ ਰਹੀ ਹੈ ਟਿਕਟਾਂ

ਬਾਦਲ ਦਲ ਵਲੋਂ ਆਪ ਉਪਰ ਟਿਕਟਾਂ ਵੇਚਣ ਦੇ ਲਗਾਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਮਗਰੋਂ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਰਾਜੇਵਾਲ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਆਪ' ਵਿਚ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਟਿਕਟਾਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਰਾਜੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਰੁਲਦੂ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਮਾਨਸਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਅਹਿਮ ਆਗੂ ਰੁਲਦੂ ਸਿੰਘ

ਮਾਨਸਾ ਨੇ 'ਮਾਨਸਾ' ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਆਗੂ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਵਾਲ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਰੁਲਦੂ ਸਿੰਘ ਮਾਨਸਾ

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਵਾਇਤੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਦੇਣ ਲਈ ਉਹ ਚੋਣ ਪਿੜ ਵਿਚ ਕੁੱਦੇ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ 'ਖੁੰਡੇ ਵਾਲਾ ਬਾਬਾ' ਨਾਲ ਚਰਚਿਤ ਹੋਏ ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਰੁਲਦੂ ਸਿੰਘ ਕੁੱਲ ਹਿੰਦ ਕਿਸਾਨ ਮਹਾਂ ਸਭਾ ਦੇ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ। 71ਵਰਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਲੋਕ ਰਵਾਇਤੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣਗੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਸਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ 2 ਸਿੱਧੂਆਂ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪ ਟੱਕਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰੁਲਦੂ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸਿੱਧੂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਉੱਘੇ ਗਾਇਕ ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇਵਾਲਾ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਮਿਲਣ ਦੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਹਨ।

ਰਾਜੇਵਾਲ ਸਮਰਾਲਾ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨਗੇ ਦਿੱਲੀ ਕਿਸਾਨੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਛਾਣ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤੇ 22 ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ 'ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ' ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਬਲਵੀਰ

ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਵਾਲ ਨੇ ਹਲਕਾ ਸਮਰਾਲਾ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਵਾਲ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ ਵੀ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹਲਕਾ ਸਮਰਾਲਾ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਵੀ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਰਹੀਆਂ ਅਤੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਰਾਜੇਵਾਲ ਵੱਲੋਂ 'ਆਪ' ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਮਾਣਕੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਦੇ ਪੱਤੇ ਕਰਨਵੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਦੀ ਟਿਕਟ ਤੇਅ ਮੰਨੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ 'ਆਪ' ਵੱਲੋਂ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਿਆਲਪੁਰਾ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਬੀਕੇਯੂ (ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ) ਤੇ ਉਗਰਾਹਾਂ ਧੜੇ ਵਲੋਂ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ

'ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ) ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੀ। ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਭਾਗ ਨਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਸਾਡੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਬੈਨਰ ਹੇਠ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।' ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ) ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫੂਲ ਨੇ ਪਿੰਡ ਗੁਰੂਸਰ ਵਿੱਚ ਜਥੇਬੰਦੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਏਕਤਾ ਉਗਰਾਹਾਂ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਗਰਾਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਹੱਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸਾਮਰਾਜੀ ਹਕੂਮਤਾਂ ਤੇ ਦੇਸ਼ੀ/ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਜੋ ਸਾਮਰਾਜੀ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਤੱਕ ਸਾਡੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਭਾਗ ਨਹੀਂ ਲੈਣਗੇ।

ਯੂਪੀ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਝਟਕਾ

ਮੰਤਰੀ ਸਵਾਮੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੌਰਿਆ ਨੇ ਵਜ਼ਾਰਤ ਵਿਚੋਂ ਦਿਤਾ ਅਸਤੀਫਾ

ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡਣ ਦਾ ਕੀਤਾ ਐਲਾਨ

ਲਖਨਊ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼: ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਗਾਮੀ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯੋਗੀ ਸਰਕਾਰ 'ਚ ਕਿਰਤ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੰਤਰੀ ਓਬੀਸੀ ਆਗੂ ਸਵਾਮੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੌਰਿਆ ਨੇ ਸੂਬਾਈ ਕੈਬਨਿਟ 'ਚੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਟਿਡਵਾੜੀ ਤੋਂ ਬ੍ਰਜੇਸ਼ ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ, ਤਿਲਹਰ ਤੋਂ ਰੌਸ਼ਨ ਲਾਲ ਵਰਮਾ ਤੇ ਬਿਲਹੌਰ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਭਗਵਤੀ ਸਾਗਰ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕਦਮ ਯੂਪੀ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਲਈ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਹੈ। ਅਸਤੀਫੇ ਮਗਰੋਂ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀਆਂ

ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਮੌਰਿਆ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਯੋਗੀ ਆਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ

ਦਲਿਤਾਂ, ਪੱਛੜਿਆਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੇ ਛੋਟੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ

ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਹੋਰ ਮੰਤਰੀ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਦੇ ਵੀ ਮੌਰਿਆ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਸੂਬਾਈ ਕੈਬਨਿਟ ਛੱਡਣ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਵਾਮੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੌਰਿਆ ਤੇ ਵਰਮਾ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਖਿਲੇਸ਼ ਯਾਦਵ ਨਾਲ ਇਕ ਫੋਟੋ ਟਵੀਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਟਵੀਟ ਵਿੱਚ ਫੋਟੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, "ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸਵਾਗਤ ਹੈ। ਜਲਦੀ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਇਨਸਾਫ਼ ਇਨਕਲਾਬ ਆਵੇਗਾ। 2022 ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਵੇਗੀ।"

ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਅਰਵਿੰਦ ਖੰਨਾ, ਕੰਵਰਵੀਰ ਟੌਹੜਾ ਤੇ ਗੁਰਦੀਪ ਗੋਸ਼ਾ ਹੋਏ ਸ਼ਾਮਿਲ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼: ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਚਿਹਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਬੇਰੋਕ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਅੱਜ ਸੰਗਰੂਰ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅਰਵਿੰਦ ਖੰਨਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਹੇ ਮਰਹੂਮ ਜਥੇਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਦੇ ਦੋਹਤੇ ਕੰਵਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਟੌਹੜਾ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਯੂਥ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਗੁਰਦੀਪ ਗੋਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਚੋਣ ਇੰਚਾਰਜ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਗਜੇਂਦਰ ਸੇਖਾਵਤ, ਪੰਜਾਬ ਇੰਚਾਰਜ ਦੁਸਯੰਤ ਗੌਤਮ, ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਹਰਦੀਪ ਪੁਰੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਭਾਜਪਾ 'ਚ ਸਮੂਲੀਅਤ ਪਿੱਛੇ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਦੀ ਵੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 31 'ਤੇ

ਭਾਰਤੀ ਬੈਂਕ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਵਿਚ

ਆਰ. ਬੀ. ਆਈ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿਚ ਖ਼ੁਲਾਸਾ ਪਿਛਲੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਡੱਬੇ ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਏ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼ :- ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ 9.54 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬੈਡ ਲੋਨ ਵੱਟੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਫਸੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵੱਟੇ ਖਾਤੇ 'ਚ ਪਾਉਣ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਰਹੇ ਹਨ। 9.54 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਵਿਚੋਂ 7 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਟੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾਉਂਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਨ-ਪਰਫਾਰਮਿੰਗ ਐਸੇਟਸ ਯਾਨੀ ਐੱਨ. ਪੀ. ਏ. ਵਿਚ ਚੱਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਐੱਨ. ਪੀ. ਏ. ਕਾਫੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਐੱਨ. ਪੀ. ਏ. ਦੀ ਇਸ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵੱਟੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਯਾਨੀ ਰਾਈਟ ਆਫ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਆਰ. ਬੀ. ਆਈ. ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ 5 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਡੇਟ ਰਿਕਵਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਸ ਅਤੇ ਆਈ. ਬੀ.

ਸੀ. ਆਦਿ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਨਾਲ ਬੈਂਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਰਾਸ਼ੀ 4.14 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੀ ਸੀ। ਰਾਈਟ ਆਫ ਇਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਜਾ ਨਾਲ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਐੱਨ. ਪੀ. ਏ. ਘੱਟ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਰਚ 2018 ਵਿਚ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਗ੍ਰਾਸ ਐੱਨ. ਪੀ. ਏ. 11.8 ਫੀਸਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਮਾਰਚ 2021 ਵਿਚ 7.3 ਫੀਸਦੀ ਉੱਤੇ ਆ ਗਿਆ। ਆਰ. ਬੀ. ਆਈ. ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਸਤੰਬਰ 2021 ਤੱਕ 6.9 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਐੱਨ. ਪੀ. ਏ. ਇਸ ਲਈ ਘੱਟ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐੱਨ. ਪੀ. ਏ. ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਵੱਟੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਇੱਥੇ ਦੱਸਦੇ ਚੱਲੀਏ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 5 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਬੈਂਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਟੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਪਾਈ ਰਕਮ 31 ਮਾਰਚ 2021 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਲ ਐਸੇਟਸ ਦੇ 5 ਫੀਸਦ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ।

ਐੱਨ. ਪੀ. ਏ. ਨੂੰ ਵੱਟੇ ਖਾਤੇ 'ਚ ਕਿਉਂ ਪਾਉਂਦੇ

ਹਨ ਬੈਂਕ

ਐੱਨ. ਪੀ. ਏ. ਲਈ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਵੱਟੇ ਖਾਤੇ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟ ਸੁਧਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬੈਲੇਂਸ-ਚਾਲ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕਹੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਆਮਦਨੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਐੱਨ. ਪੀ. ਏ. ਨੂੰ ਡੱਬੀ ਹੋਈ ਰਕਮ ਜਾਂ ਸੰਭਵ ਹਾਬੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰ. ਬੀ. ਆਈ. ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ 180 ਦਿਨ ਤੱਕ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਕੋਈ ਕਮਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਐੱਨ. ਪੀ. ਏ. ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਐੱਨ. ਪੀ. ਏ. ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ 45 ਤੋਂ 90 ਦਿਨ ਹੈ। ਬੈਂਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਟੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਪਾਈ ਗਈ ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ ਇਸ ਮਿਆਦ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਤੁਲਣਾ 'ਚ ਦੁੱਗਣੀ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਲੱਖਾਂ ਠੱਗਣ ਵਾਲਾ ਸਬ ਪੋਸਟਮਾਸਟਰ ਸਸਪੈਂਡ

ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼ :- ਐੱਨਆਰਆਈ ਬੀਬੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੈਸੇ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਰਾਫੇਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਖਾਨੇ ਵਿਚ ਤਾਇਨਾਤ ਇਕ ਸਬ ਪੋਸਟ ਮਾਸਟਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਡਾਕਖਾਨੇ ਵਿਚ ਜਮਾਂ ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਵਿਚ ਤੜਥਲੀ ਮਚ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਸਬ ਪੋਸਟ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਡਾਕਘਰ ਵਿਚ ਤਾਇਨਾਤ ਇਕ ਸਬ ਪੋਸਟ ਮਾਸਟਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਐੱਨਆਰਆਈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੀਲਮ ਨਾਹਰ, ਜੋ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਵੱਲੋਂ ਡਾਕਖਾਨੇ ਵਿਚ ਐੱਫਡੀ ਵਜੋਂ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਭੇਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਸਬ ਪੋਸਟਮਾਸਟਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਡਾਕਖਾਨੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਮਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਐੱਨਆਰਆਈ

ਐੱਰਤ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਜਮਾਂ ਖਾਤੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਡਾਕਖਾਨੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਪੋਸਟਮਾਸਟਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਐੱਨਆਰਆਈ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਕੰਪਿਊਟਰਾਈਜ਼ਡ ਕਾਪੀ ਭੇਜਣ ਦੀ ਥਾਂ ਹੱਥ ਨਾਲ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਇਕ ਜਮਾਂ ਕਾਪੀ ਭੇਜ ਦਿੰਦਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਰੇਕ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਹੁਣ ਕੰਮ ਆਨਲਾਈਨ ਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰਾਈਜ਼ਡ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਪੀ ਹੱਥ ਨਾਲ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਟਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਐੱਨਆਰਆਈ ਬੀਬੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਪੂਰਥਲਾ ਪੋਸਟ ਆਫਿਸ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਤੇ ਹੋਰਾਫੇਰੀ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਹਰਕਤ ਵਿਚ ਆਉਂਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲਾ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਪੋਸਟ ਆਫਿਸ ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਪੋਸਟ ਆਫਿਸ 'ਤੇ ਰੇਡ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ

ਖਾਤਾ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ, ਪਤਾ ਤੇ ਜਮਾਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਵੀ ਛਾਣਬੀਣ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਇਸ ਬਾਰੇ ਹਾਲੇ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੋਰਾਫੇਰੀ ਸਿਰਫ ਇਕ ਐੱਨਆਰਆਈ ਬੀਬੀ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਨਾਲ ਵੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਏਐੱਸਪੀ ਵਿਵੇਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਉਪਰੰਤ ਸਬੰਧਤ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਉਕਤ ਸਬ ਪੋਸਟ ਮਾਸਟਰ ਖਿਲਾਫ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਐੱਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਉਕਤ ਸਬ ਪੋਸਟ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਉਸ ਦਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਜ਼ਬਤ ਕਰਵਾ ਕੇ ਏਅਰ ਪੋਰਟ ਤੋਂ ਵੀ ਲੁੱਕ ਆਉਣ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੌੜਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ।

ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਧਰਮਸੋਤ ਦਾ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਾਈਕਾਟ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ

ਪਟਿਆਲਾ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼ :- ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਗੁਰਮੀਤ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਾ ਰੱਖਣ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਿੰਡ ਮੱਲੇਵਾਲ ਦੇ ਮੋਹਤਬਰਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਨਾਭਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਧਰਮਸੋਤ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਦਿਆਂ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕੀਤੀ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਧਰਮਸੋਤ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਤਰਕ ਸੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਧਰਮਸੋਤ 9 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਡੇਰਾ ਸਲਾਬਤਪੁਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਗਏ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਡੇਰਾ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

ਦਲ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦਾ ਟਵਿੱਟਰ ਅਕਾਊਂਟ ਹੋਇਆ ਬਲਾਕ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼ : ਦਲ ਖ਼ਾਲਸਾ ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਆਮਦ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਦੱਸੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮਚੇ ਵਾਬੇਲ ਸਬੰਧੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਟੈਗ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਟਵੀਟ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਟਵਿੱਟਰ ਵੱਲੋਂ ਦਲ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੇ ਟਵਿੱਟਰ ਅਕਾਊਂਟ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬਲਾਕ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਹੈ। ਦਲ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਕੰਵਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਕਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੀਤੇ ਰਾਤ ਟਵਿੱਟਰ ਤੋਂ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਵੀਟ ਦਾ ਇੰਡੀਆ ਆਈ. ਟੀ. ਐਕਟ 20000 ਤਹਿਤ ਵਿਰੋਧ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਕਾਊਂਟ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਟਵਿੱਟਰ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫਿਲਹਾਲ ਟਵਿੱਟਰ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਕਾਊਂਟ ਕੇਵਲ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੀ ਬਲਾਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਦਾਯੂਂ ਵਿਚ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੀ ਲੜਕੀ ਦਾ ਕੀਤਾ ਸੌਦਾ

ਬੁੱਢੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਵਿਆਹ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਰੋਕਿਆ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ/ਬਦਾਯੂਂ : ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਨਾਬਾਲਗ ਲੜਕੀ ਦਾ ਬਦਾਯੂਂ ਦੇ ਕੁੰਵਰਗਾਓਂ ਵਿਚ ਸੌਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੁੰਵਰਗਾਓਂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨੰਦਗਾਓਂ ਨਿਵਾਸੀ ਰਮੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ 'ਚ ਭੱਠੇ 'ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਹ 13 ਸਾਲਾ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪਿੰਡ ਘੁਮਾਉਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਲੈ ਆਇਆ। ਰਮੇਸ਼ ਨੇ ਇਕ ਅਧੇੜ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਨਾਬਾਲਗ ਦਾ ਸੌਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਇਕ ਅਧੇੜ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਾਬਾਲਗ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਬੁਲਾ ਲਈ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਲਜ਼ਮ ਫ਼ਰਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮਿਲੀ ਲੜਕੀ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਹਿਲਾ ਥਾਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਮੁਤਾਬਕ, ਲੜਕੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਚੌਥੇਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਗੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਹੈ। ਸੀਓ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੜਕੀ ਦਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਦੱਸ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਬਹਾਨੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਕਿੰਨੇ ਵਿਚ ਸੌਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਵਿਆਹ ਦੀ ਕੌਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੌਣ ਸੀ, ਇਹ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੱਸੀ ਰਮੇਸ਼ ਤੋਂ ਜੁਟਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ।

ਡਾ. ਵਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨੀ ਆਪਣੀ ਅਮਰੀਕਾ ਫੇਰੀ ਤੇ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ/ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ/ਗੁਰਿੰਦਰਜੀਤ ਨੀਟਾ ਮਾਛੀਕੇ/ਕੁਲਵੰਤ ਧਾਲੀਆ : ਡਾ. ਵਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੀਨੀਅਰ ਭੂਮੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਪੰਜਾਬ ਐਗ੍ਰੀਕਲਚਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਐੱਜ ਕੱਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਡੇਵਿਡ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਆਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹ ਇੱਥੇ 25 ਮਾਰਚ 2022 ਤੱਕ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਿਰਸਾਨੀ ਸਬੰਧੀ ਖੋਜ ਕਾਰਜਾਂ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਦੇ ਮੁਬਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਰਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਮੌਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਡਟਕੇ ਅਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਅਕਸਰ ਕਿਸਾਨੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਹੀਦ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਖੜਾ ਕਰਨ ਲਈ ਡਾ. ਵਰਿੰਦਰਪਾਲ ਨੇ ਆਤਮ ਪ੍ਰਗਾਸਕੌਸਲ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਾਰਜ ਅਰੰਭੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਮਨਚਿਤਰੰਜਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ (650) 430-0234, ਸ਼ੀਨਾ ਸਾਹਨੀ (510) 918-7941 ਜਾਂ ਗੁਲਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨਾਲ (916)944-5310 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਮਾਮਲਾ ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ ਛੇੜਛਾੜ ਦਾ

ਕੈਬਨਿਟ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਬੈਠਕ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਦਰਜ ਹੋਇਆ ਮਾਮਲਾ ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵਿਚੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਓ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼ : - ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਸਾਈਬਰ ਕ੍ਰਾਈਮ ਬ੍ਰਾਂਚ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਜ਼ਰੀਏ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਫੌਜ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਰਹੀ ਹੈ। ਟਾਈਮਜ਼ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਮੁਤਾਬਕ, ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਵਾਇਰਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ, ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਬੈਠਕ ਕਰਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਰੋਧੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੀਆਈਬੀ ਦੀ ਫੈਕਟ ਚੈੱਕ ਯੂਨਿਟ ਨੇ ਟਵਿੱਟਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵੀਡੀਓ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਝੂਠਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕੈਬਨਿਟ ਦੀ ਇਕ ਕਮੇਟੀ

ਦਾ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵੀਡੀਓ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਬੈਠਕ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਟਵਿੱਟਰ ਹੈਂਡਲਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਟਵਿੱਟਰ 'ਤੇ ਇਕ ਫਰਜ਼ੀ/ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਵੀਡੀਓ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਰਅਸਲ, ਵੀਡੀਓ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਬੈਠਕ ਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਸੀ.ਡੀ. ਐੱਸ. ਜਨਰਲ ਬਿਪਿਨ ਰਾਵਤ ਦੇ ਦਿਹਾਂਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 9 ਦਸੰਬਰ 2021 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਵੀਡੀਓ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਚਾਰ ਪੋਰਟਲਾਂ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਪਲੱਬਧ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੇ.ਪੀ. ਐੱਸ. ਮਲਹੋਤਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਫਿਰਕੂ ਅਸਹਿਮਤੀ ਭੜਕਾਉਣ ਦੇ ਖ਼ਰਾਬ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ, ਵੀਡੀਓ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਵਾਇਰਸ ਓਵਰ ਲਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬੈਠਕ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ।' ਪੀ.ਆਈ.ਬੀ. ਫੈਕਟ ਚੈੱਕ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ, 'ਵਾਇਰਲ ਵੀਡੀਓ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਕ ਟਵੀਟ ਵਿਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਬੈਠਕ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦਾਅਵਾ ਫਰਜ਼ੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਚਰਚਾ/ਬੈਠਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਚੋਣਾਂ-ਆਪਦਾ ਜਾਂ ਅਵਸਰ

ਸਾਨੂੰ ਮੁਫਤ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ

ਅਸ਼ੋਕ ਸੋਨੀ

੯੮੭੨੭੦੪੦੭੮

ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਗਰਮ ਮਾਹੌਲ, ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਸਰਦੀ ਤੇ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਭਾਰੂ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ-ਕਹਾਉਂਦੇ ਲੀਡਰ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੱਕ, ਜਿਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਤੇ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਿਨਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਦੂਜੇ ਕੁ ਦਿਨ ਉਨਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿਰੋਪਾ ਪੁਆ, ਉਨਾਂ ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਜਿਸ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਆਦਰਸ਼ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵੱਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪੱਖੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਾਫ-ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੇ ਚਿੱਟਾ-ਨੰਗਾ ਸੂਬਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਣ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਕਿਹੜਾ ਬੁਰੀ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਹਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਬੋਝਾ ਸਮਾਂ ਬਚਿਆ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਖੱਬੀਖਾਨ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਵੇਗੀ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਲੋਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪੰਚ-ਸਰਪੰਚ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਗੂ ਵੀ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਲਿੰਕ ਬਣਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨੇੜੇ ਛਾਲ ਮਾਰਨ ਵਿਚ ਦਿੱਕਤ ਨਾ ਆਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਿਹੜੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਾਹਰਾਂ ਨੇ ਮਹੀਨਾ ਕੁ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਜਿਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿਆਸਅਰਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਹੁਣ ਤੁਰਤਾ-ਫੁਰਤੀ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਬਦਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਭਾਵੁਕ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਦਿਮਾਗੋਂ ਘੱਟ ਤੇ ਦਿੱਲੋਂ ਵੱਧ ਸੋਚਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ

ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰ ਦਾ ਤਾਜ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਉਸੇ ਨੂੰ ਹੀ ਪਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਕੱਖਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਹੌਲਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਨਹੀਂ ਯਕੀਨ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮੰਨੇ-ਪ੍ਰਮਾਣੇ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਦਾ ਹਾਲ ਵੇਖ ਲਵੋ।

ਪੁਆਉਣ ਲਈ ਕਾਹਲੀਆਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਮੌਕਾਪ੍ਰਸਤ ਲੀਡਰ ਵੀ ਪੱਗਾਂ ਦੇ ਰੰਗ ਬਦਲਣ ਲਈ ਪੱਥਾਂ ਭਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੀਡਰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਆਮ

ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਧੰਦੇ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਮੰਤਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਦਾ ਮੰਤਵ ਦੌਲਤ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਸ਼ੌਹਰਤ। ਕੋਈ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਵਿਜ਼ਨ ਨਹੀਂ ਪਰ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਅਖੌਤੀ ਲੀਡਰ ਐਮ ਐਲ ਏ ਬਣਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕਾਹਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦਲ-ਬਦਲੀ ਦੀ ਫਸਲ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਪੱਕ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਰੂਪੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਟਰਾਲੀਆਂ ਵਿਚ

ਲੋਕ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸੌਂਝੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੱਖਣ ਕਾਰਨ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਆਮ ਵੋਟਰ ਵੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਆਲੀ ਪੁਜੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸਮਝ ਕੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਫਾਇਦਾ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਤਾਂ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਕੀ ਅਸੀਂ ਉਹ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਦੀ ਸਾਨੂੰ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿਚ ਲੋੜ ਏ ? ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਲ ਥੋਕ ਵਿਚ ਅਹੁਦੇ ਵੰਡ, ਆਪਣੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਸਲੇ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਘਰ ਦੇ ਲਾਗੇ ਬਦਲੀ ਹੋ ਰਹੀ

ਹੈ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਗਲੀ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਾਲੀ, ਕੋਈ ਘਰ ਆਲਾ ਬੜਾ ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਲ ਨਾਲ ਬਣਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਔਰਤਾਂ ਆਲੇ 1000 ਰੁਪਈਆ ਮਹੀਨੇ ਆਲੇ ਫਾਰਮ ਭਰਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਘਰ ਮੂਹਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਮਿੰਟ ਆਲੇ ਬੈਂਚ ਰੱਖਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੱਕਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਾ ਪੰਜਾਬ ਹੀ ਰੱਜ ਕੇ ਵਿਅਸਤ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹੋਵੇ ਪਰ ਸਾਢੇ ਕੁ ਚਾਰ ਸਾਲ ਤਾਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਮਾੜੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਸਭ ਕੁੱਝ ਰੋਕ ਕੇ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਖੀਰਲੇ ਕੁਝ ਕੁ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੱਥੋਂ ਪੈਸੇ ਦੀ ਵਰਖਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਨਾ ਕੁੱਝ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਤੋਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਹੁਣ ਸਾਰੀਆਂ ਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਹਰ ਤਰਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮੁਫਤ ਦੀ ਹਨੇਰੀ ਵਿਚ, ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੇ ਮੁਫਤ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਖਤਰਨਾਕ ਤਾਂਘ ਵੱਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਕੁੱਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮੁਫਤ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਮੁਫਤ ਵੱਡੇ ਸਿੱਖਿਆ, ਪਹਿਲੀ ਜਮਾਤ ਤੋਂ ਪੀ ਐਚ ਡੀ ਤੱਕ ਹਰੇਕ ਕੋਰਸ ਹੋਵੇ ਮੁਫਤ। ਸਾਨੂੰ ਮੁਫਤ ਵੱਡੇ ਇਲਾਜ, ਹਰੇਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਟਾਈਫਾਈਡ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੈਂਸਰ ਤੱਕ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰੇ ਮੁਫਤ। ਸਾਨੂੰ ਮੁਫਤ ਵੱਡੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਲਈ ਫਾਰਮ ਫੀਸ ਕਰੇ ਮੁਫਤ, ਹਰੇਕ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਖੋਲ ਦਿਓ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਫਤ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ, ਖੋਲੋ ਮੁਫਤ ਸਪੋਰਟਸ ਅਕੈਡਮੀਆਂ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਮੁਫਤ ਮੁਹੱਈਆ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਲਗਾਮ ਲੱਗੇਗੀ ਤੇ ਵੱਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਆਰਥਿਕ ਪਾੜਾ ਵੀ ਘਟੇਗਾ। ਮੈਂ ਸਮੂਹ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਅਸਲ ਮੁੱਦੇ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹਨ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖਤ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਜੇਕਰ ਇਹ ਤਿੰਨ ਮਸਲੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਮਸਲੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਹੀ ਨਿਬੜ ਜਾਣਗੇ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਭਾਰੀ ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ

◉ ਬਾਹੂਬਲੀ ਅਤੇ ਧਨ ਕੁਬੇਰਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਉਪਰ ਜਕੜ ◉ ਪੰਜਾਬ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਾਚ ਨੇ ਕੀਤਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 'ਪੰਜਾਬ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਾਚ' ਨੇ 2004 ਤੋਂ 2019 ਅਸੈਂਬਲੀ ਤੇ ਸੰਸਦੀ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਸਮੀਖਿਆ ਭਾਜਪਾ ਨੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ 83 ਫੀਸਦੀ, ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 14 ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 22 ਫੀਸਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦਿੱਤੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਸੰਸਦੀ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਬਾਹੂਬਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2004 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2019 ਤੱਕ ਹੋਈਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ 7 ਸੰਸਦੀ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਨਿੱਤਰਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕੀਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਇਹ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਜਿਹੜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੇਤੂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਧਨ ਕੁਬੇਰ ਬਣਨ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। 'ਪੰਜਾਬ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਾਚ' ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਤੱਥ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਔਸਤਨ ਅਸਾਸਿਆਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਔਸਤਨ 11.42 ਕਰੋੜ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ।

ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਜਸਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਿੱਤਣਾ ਅਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੱਤ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਨਿੱਤਰੇ 3547 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਅਤੇ 413 ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਮੁਤਾਬਕ 385 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਜੇਕਰ ਔਸਤਨ ਅਸਾਸੇ 6.62 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਾਸੇ ਆਮ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਔਸਤਨ 7.27 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਲ 2004 ਤੋਂ 2019 ਤੱਕ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਲੜਾਈ ਗਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 14 ਫੀਸਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ 22 ਫੀਸਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਸਨ। 83 ਫੀਸਦੀ ਨਾਲ ਭਾਜਪਾ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੱਤਾ 'ਚ ਨਵੀਂ ਦਾਖਲ ਹੋਈ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵੀ 11 ਫੀਸਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਦਰਜ

ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 45 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ 9 ਫੀਸਦੀ ਅਜਿਹੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚਾਰ ਆਧੀਨ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਗੀਨ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਮੋਹਰੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਦੀ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਤਾਰੇ

ਦਲ ਤੀਜੀ ਥਾਵੇਂ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਔਸਤਨ 9.33 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਅਸਾਸਿਆਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਜਿਸਮਾਨੀ ਸੋਸ਼ਣ, ਇਰਾਦਾ ਕਤਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਗੀਨ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਦਰਜ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਡੇ ਸੂਬੇ ਅਕਸ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਬਾਹੂਬਲੀ ਨੇਤਾ ਹੱਥ ਅਜਮਾਉਣ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 18 ਫੀਸਦੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ ਹੇਰਾਨੀਜਨਕ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਅਪਰਾਧਿਕ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 18 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੁਨਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 11 ਫੀਸਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 3547 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2004 ਤੋਂ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਹਨ) ਸਿਰਫ 256 ਜਾਂ 7 ਫੀਸਦੀ ਹੀ ਔਰਤਾਂ ਸਨ। 'ਪੰਜਾਬ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਾਚ' ਵੱਲੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਏ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਹਾਲਤ ਨਿੱਘਰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਨੇਤਾ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਅਮੀਰ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਫਿਰਕੂਵਾਦ ਦੀ ਖੇਡ ਵੱਲ

ਕੁਤਾਹੀ ਬਹਾਨੇ ਨਫਰਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਘਾਤਕ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਜਥੇਦਾਰ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਭਗਵੇਂ ਫਿਰਕੂਵਾਦ ਦੀ ਕੀਤੀ ਆਲੋਚਨਾ ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਫਰਤੀ ਅਤਿਵਾਦ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਪਾਓ ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਫਿਕ ਪਾਉਣ ਲਗੀ

ਬੀਤੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਵਿਚ ਪਏ ਵਿਘਨ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਭਗਵੇਂ ਸਿਆਸਤ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਿਆਸੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਉਲੰਘ ਰਹੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਾਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਾਫ਼ਲੇ ਦਾ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਰੋਕੇ ਜਾਣਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ/ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ/ਹੈ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਣਾ ਗ਼ੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਅਤੇ ਅਨੈਤਿਕ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਬਠਿੰਡਾ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਟਿੱਪਣੀ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਵਿਵਾਦ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂ ਨਵਾਂ ਬਿਰਤਾਂਤ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਸ ਘਟਨਾ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਭਗਵੇਂ ਅਤਿਵਾਦੀ ਅਨਸਰਾਂ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਸਾਈਟਾਂ 'ਤੇ ਘਿਨਾਉਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ 1984 ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੁਬਾਰਾ ਦੁਹਰਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਾ ਇਤਿਹਾਸ ਲਭੇਗਾ, ਨਾ ਨਸਲ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਟਵੀਟ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਵੀ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਯੂ.ਪੀ. ਦੇ ਐਮ. ਐਲ.ਏ. ਅਭੇਜੀਤ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਤੋਂ ਮਾਫੀ ਮੰਗਣੀ ਪਈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ, ਛਤੀਸਗੜ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭੂਪੇਸ਼ ਬਘੇਲ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਖਲੋ ਗਏ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੌਰੇ ਮੌਕੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਕੁਤਾਹੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਭੰਡੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਕੇ ਨਵੰਬਰ 1984 ਦੀ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣੀਆਂ 'ਅਤਿਵਾਦ' ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨਫਰਤੀ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦੇਸ਼ਧੁਰ ਦਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰੇ। ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਗਰਾਹਾਂ ਤੇ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੋਕਰੀ ਕਲਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਚੋਣ ਰੈਲੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਲਾਪ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਢਕਣ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰਾ ਵਾਵਰੇਲਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜਨਤਕ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਜਮਹੂਰੀ ਹੱਕ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਏਕਤਾ ਸਿੰਧੂਪੁਰ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਡੱਲੇਵਾਲ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਫੇਰੀ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਦੀ ਦੀ ਫੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਵਿਵਾਦ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਵਲ ਪੱਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਨ ਬਚਾਅ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਬਿਆਨ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹੈ। ਡੱਲੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਮਿਥੇ ਟੀਚੇ ਤੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਘੱਟ ਇਕੱਠ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਭਗਵਿਆਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਦਾਗ ਕੇ

ਮਾਹੌਲ ਖਰਾਬ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘੂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਕੁਤਾਹੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਪੰਜ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਕੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਡਰਾਮਾ ਰਚਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸੜਕੀ ਰਸਤੇ ਦਾ ਕੋਈ ਪਹਿਲਾਂ ਪਲਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੋਟ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਪੋਰਟ ਹੈ। ਸਿੰਘੂ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਅਲਕਾ ਲਾਂਬਾ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰੈਲੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਲਾਪ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ 70 ਹਜ਼ਾਰ ਕੁਰਸੀਆਂ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ 500 ਲੋਕ ਹੀ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਾ ਆਖ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਭਾਜਪਾ ਦੀਆਂ

ਸੱਚੇ ਸੱਚ ਦਸ ਵੇ ਜੋਗੀਆ

ਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਆਲ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਡਰਿਆ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸੰਭਾਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿੰਘੂ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਤੋਤਾ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿਚ ਬੰਦ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੋਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਅਲਕਾ ਲਾਂਬਾ ਨੇ ਇਕ ਵੀਡੀਓ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਰਕਰਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਡਰ ਗਏ ਜਦਕਿ ਅੰਦੋਲਨਕਾਰੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਢੁੱਕ ਸਕੇ ਸਨ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਨਾਕਾਮੀ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ 'ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਗ਼ਲਤ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕੁਝ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ 1984 ਤੋਂ ਵੀ ਭਿਆਨਕ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੱਕ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਯੂ.ਪੀ. ਤੋਂ ਇਕ ਵਿਧਾਇਕ ਦਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਟਵੀਟ ਹੈ।

ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਿਰ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੈਸੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੌਸਮ ਦੀ ਖਰਾਬੀ ਕਾਰਨ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਉੱਤੇ ਜਾਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੌਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸੜਕ ਰਾਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗ਼ਲਤ ਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਬਠਿੰਡਾ, ਫਰੀਕੋਟ, ਤਲਵੰਡੀ ਭਾਈ ਤੋਂ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਾਲੇ 106 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੇ ਰੂਟ ਉੱਤੇ ਲੈ ਜਾਣਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਉਹ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਜਥੇ ਕਿਸਾਨ

ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬਾਰਡਰਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਬਹੁਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਰਸਤੇ ਲੈ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ ਨੇ ਵੀ ਕੀਤਾ, ਸਾਰੀ ਕੁਤਾਹੀ ਲਈ ਉਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲਾ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸਭ ਆਗੂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਇਸ 15 ਮਿੰਟ ਦੇ ਠਹਿਰਾਓ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੱਥੇ ਮੜ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਇਸ ਨੂੰ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਬੰਦੇ ਨਾ ਪੁੱਜ ਸਕਣ ਕਾਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਡਰਾਮਾ ਦੱਸ ਰਹੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖਾਮੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਮੋਰਚਾ ਖੋਲਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿਚ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਫੁਟ ਪੈ ਜਾਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿਤੀ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰਾਂ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਖਿਲਾਫ ਰੋਸ ਜਤਾਇਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖਾਮੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਡੀਸੀ ਦਫ਼ਤਰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਬਾਹਰ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਧਰਨੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਇਕ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਖਿਲਾਫ਼ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਨਿਹੰਗ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਣਾਅ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਰੱਬੋਪਾਈ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘਲ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਹੰਗ ਨੂੰ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢੀਆਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨਿਹੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ ਸਗੋਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾ ਬੋਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਸ਼ੇ ਬੰਦ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਤੇ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਨਸ਼ੇ ਬੰਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਪਰ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਉਸ ਉਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਜਿੱਤ ਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾ ਪਹੁੰਚਣ ਕਾਰਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਬੁਖਲਾਹਟ ਹੋਰ ਵਧੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਲਗਭਗ ਡੇਢ ਸਾਲ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅੰਦੋਲਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, 700 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੇ ਲਖੀਮਪੁਰ ਖੀਰੀ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਫ਼ਲੇ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰੜਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਚਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ। ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਪੱਖ ਹਿੰਸਾਤਮਕ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਹਿੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸਗੋਂ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰੀ

ਨਕਸਲੀਆਂ, ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਗੈਂਗ, ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਜਿੱਥੇ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਮਿਲਣ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੋੜੀਂਦੀ ਵਿਭਾਗੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਗ਼ੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਤੱਤਾਂ 'ਤੇ ਨਕਲ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ, ਫਿਰ ਈਸਾਈਆਂ ਤੇ ਹੁਣ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਚਿੰਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਬਾਈਕਾਟ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ ਭਗਵਿਆਂ ਨੇ ਛਤੀਸਗੜ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਸਰਗੁਜਾ ਵਿੱਚ ਕੁੱਟਮਾਰ ਦੀ ਘਟਨਾ ਮਗਰੋਂ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਵਾਇਰਲ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪੰਜ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਲੁੰਡਰਾ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇ ਅਧੀਨ ਕੁੰਦੀਕਲਾ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਨਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਵਾਇਰਲ ਹੋਈ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਦੇ ਹਾਂ ਅੱਜ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਾਂਗੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਵੇਚਾਂਗੇ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨੂੰ ਨਾ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਟੇ 'ਤੇ ਦੇਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਨਾ ਲਵਾਂਗੇ। ਜੋ ਹੇਰਝੀਵਾਲਾ ਹਿੰਦੂ ਹੋਵੇਗਾ ਉਸ ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਮਾਨ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਰਗੁਜਾ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਸੰਜੀਵ ਝਾਅ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵੀਡੀਓ ਵਾਇਰਲ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਏਐੱਸਪੀ ਅਤੇ ਐਸਡੀਐੱਮ ਨੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਸਰਗੁਜਾ ਦੇ ਏਐੱਸਪੀ ਵਿਵੇਕ ਸ਼ੁਕਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਆਂਢੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਬਲਰਾਮਪੁਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਆਰਾ ਦੇ ਕੁੱਝ ਵਾਸੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਪਿੰਡ ਕੁੰਦੀਕਲਾ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਝਗੜਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਇੱਕ ਕੁੰਦੀਕਲਾ ਵਾਸੀ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਾਈ ਕਿ ਆਰਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅੱਧੀ ਦਰਜਨ ਭਗਵਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰਨਾ ਘਾਤਕ

ਡਾ. ਗੁਰਮਹਾਰ ਸਿੰਘ

ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਪੰਜ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੋਣ ਮਾਹੌਲ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਭਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਾਂਗ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਵਾਅਦੇ, ਦਾਅਵੇ ਕਰ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਅ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਸਲੀਅਤ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦਾਅਵੇ ਖੋਖਲੇ ਅਤੇ ਵਾਅਦੇ ਰਿਉੜੀਆਂ ਵੰਡਣ ਦੀ ਆਸ ਜਗਾਉਣ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਤਾਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵਸੀਲੇ ਜਟਾਉਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਬਹੁਤੇ ਵਾਅਦੇ ਭੁਲੇਖਾ ਪਾਊ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜਾ ਪੱਖ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰਨਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਮੁਲਕ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਕੀਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਜੰਗਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵੀ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। 1960ਵਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਅਨਾਜ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਟੂਠਾ ਫੜਨ ਵਰਗੀ ਨੌਬਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪੀਐੱਲ 480 ਅਧੀਨ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਅਨਾਜ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ ਤਾਰਨੀ ਪੈ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਭੂਗੋਲਿਕ ਪੱਖੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਛੋਟਾ (1.54 ਫੀਸਦ) ਸੂਬਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਮਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਛੋਟੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਦੀ ਹੱਡ-ਭੰਨਵੀਂ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜਾਂ ਵੱਧ

ਵਰਤੋਂ ਸਦਕਾ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਨਿਜਾਤ ਮਿਲੀ। 1980ਵਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਹਾਲਤ ਕਾਫ਼ੀ ਵਧੀਆ ਸੀ। ਖਾੜਕੂਵਾਦ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ-ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਾਈ ਪੈਰਾ-ਮਿਲਟਰੀ ਫੋਰਸ ਦਾ ਖਰਚ ਪੰਜਾਬ ਸਿਰ ਮੜ ਦਿੱਤਾ। ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਖਾੜਕੂਵਾਦ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਤਰਜੀਹੀ ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦੂਜਿਆਂ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰ ਕਰਜ਼ਾ ਅਮਰਬੇਲ ਵੇਲ ਵਾਂਗ ਵਧਦਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰ 3 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਨੇਕਾਂ ਅਸਹਿ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਸਰਸਰੀ ਜਿਹਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਕਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਹੀ ਪੱਲੇ ਪਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਹੱਡ-ਭੰਨਵੀਂ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਤੋਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਅਨਾਜ ਭੰਡਾਰ ਤਾਂ ਨੌਕੋ-ਨੌਕ ਭਰੇ ਪਰ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨ, ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਛੋਟੇ ਕਾਰੀਗਰ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਚੱਕਰਵਿਊ ਵਿਚ ਫਸ ਗਏ। ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਹੋਏ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੋਜ ਅਧਿਐਨ ਇਹ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਏ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਸੀਮਾਂਤ ਤੇ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨ, ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਛੋਟੇ ਕਾਰੀਗਰ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਵਿਚ ਜਨਮ ਲੈਂਦੇ, ਕਰਜ਼ੇ ਤੇ ਗਰੀਬੀ ਵਿਚ ਦਿਨ-ਕਟੀ

ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜੀਆਂ ਲਈ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਪਹਾੜ ਅਤੇ ਘੋਰ ਗਰੀਬੀ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਤੰਗੀ-ਤੁਰਸ਼ੀਆਂ ਵਾਲੀ ਮੌਤ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ 2000-2016 ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 16606 ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾਂ ਸਿਰ ਖੜਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਵਿਚੋਂ 40 ਫੀਸਦ ਦੇ ਕਰੀਬ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ-ਚੌਥਾਈ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀਮਾਂਤ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾਂ ਸਿਰ ਖੜਾ ਕਰਜ਼ਾ ਅਕਹਿ ਅਤੇ ਅਸਹਿ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਖੜੀਆਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਹੇਠਾਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅੱਧ ਵਿਚਾਲੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਰਗ ਕਰਜ਼ੇ ਕਾਰਨ ਬੰਧੂਆਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਰਗੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ। ਕਰਜ਼ੇ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾਂ, ਖਾਸਕਰ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਰਗਾਂ ਵਿਚ ਬਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਵਰਗੀਆਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਿਸਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ ਜਾਂ ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਸੂਚਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 1981 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਪੱਖੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਸੀ ਜੋ 2021 ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਥੱਲੇ ਸਰਕਦਾ 19ਵੇਂ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਦੇ ਪੱਖੋਂ 16ਵੇਂ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਪੁੱਜ ਗਿਆ। ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ, ਜਿੰਨਾ

ਕੁਝ ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ ਜਾਂ ਸੂਬੇ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਬਾਰੇ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਨੀਵੇਂ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਵਾਧੇ ਵਿਚੋਂ ਮਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਬਾਰੇ ਲੁਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਮੁਲਕ ਦੇ 18 ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣਾ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਿਘਰਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਕੁ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਮਾੜੀ ਹੈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸੀਮਾਂਤ, ਛੋਟੇ, ਅਰਧ-ਦਰਮਿਆਨੇ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਛੋਟੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨੀਵੇਂ ਪੱਧਰ ਦੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਚੱਕਰਵਿਊ ਵਿਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਘਾਟੇ ਵਾਲਾ ਧੰਦਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਤੇ ਨਦੀਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਘਟਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਹੈ। ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਰਤੀਆਂ ਲਈ ਹੀ ਵਧੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੀ ਇਕ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਮਿਆਰ ਲਗਾਤਾਰ ਥੱਲੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਘੱਟ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨੀਵੇਂ ਮਿਆਰ ਕਾਰਨ ਸੂਬੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। 2020 ਵਿਚ ਪਟਿਆਲੇ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪਰਵਾਸ ਬਾਰੇ ਹੋਏ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪਰਵਾਸ ਬੌਧਿਕ ਤੇ ਪੂੰਜੀ ਹੂੰਝੇ ਅਤੇ ਜਨਸੰਖਿਅਕ ਲਾਭ-ਅੰਸ਼ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਘਾਟਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ

ਨੌਜਵਾਨ ਪਰਵਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ +2 ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਪੱਧਰ ਦੀ ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿਚ ਸਮਾਜ ਦਾ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਪਰਵਾਸ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕਾਲਜਾਂ/ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲ ਲਈ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਾਹਰਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਭੇਜਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਪਰਵਾਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਪੂੰਜੀ ਹੂੰਝਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਹੂੰਝੇ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ/ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸੇਲ ਉੱਪਰ ਲੱਗਿਆ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੂੰਝਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਥੱਲੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ ਜਾਂ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਉੱਚੀ ਫੀਸਦੀ ਨੂੰ ਜਨਸੰਖਿਅਕ ਲਾਭ-ਅੰਸ਼ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਨਸੰਖਿਅਕ ਲਾਭ-ਅੰਸ਼ ਦਾ ਘਾਟਾ ਸਾਫ਼ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਰ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰੇਗਾ। ਮੁਲਕ ਦੀਆਂ ਅਨਾਜ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਥੱਲੇ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਖੂਹਾਂ/ ਨਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸਿੰਜਾਈ ਤੋਂ ਡੀਜ਼ਲ ਇੰਜਣਾਂ, ਮੋਨੋਬਲਾਕ ਮੋਟਰਾਂ ਤੇ ਹੁਣ ਸਬਮਰਸੀਬਲ ਮੋਟਰਾਂ ਵੱਲ ਆਉਣਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਣਾ (1960-61 ਵਿਚ 7445, ਹੁਣ 15 ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਸਿਰ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀਆਂ ਚੁਲਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਢਿੱਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਧਾ ਤਾਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਵਾਧਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਖੇਤਰ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੰਗੋੜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿਰਤੀ ਵਰਗ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 30 'ਤੇ

ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਇਕ ਕਾਲੋਨੀ ਵਾਲੀ ਹੈਸੀਅਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ

ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ

ਮੌਦੀ ਕਸਬੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਮੰਤਰ-ਮੁਗਧ ਭਾਸ਼ਣਕਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਜਾਦੂਗਰ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਜਿਹੇ ਗਰੀਬ, ਅਨਪੜ ਅਤੇ ਬੀਮਾਰ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਚੌਖੇ ਸਰਬ-ਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਔਖੇ, ਸਿਰਫ਼ ਮੰਗਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਮੌਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ। ਸੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨੋਂ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਵਿਯਨ ਚਿਤਵਦੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਭਵਿੱਖ-ਮੁਖੀ ਘੱਟ ਅਤੇ ਭੂਤਕਾਲ-ਮੁਖੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਰਲੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ ਜਾਂ ਬੀਜੇਪੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁਧ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅੰਦਰ ਸੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਮਨਭਾਉਂਦੇ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿਕਾਸ-ਮੁਖੀ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਹਨ ਵਿਦਿਆ, ਪਰਚਾਰ, ਮੀਡੀਆ, ਟੀ.ਵੀ., ਫਿਲਮਾਂ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਆਦਿ ਆਦਿ। ਇਸ ਦੀ ਜਗਤ-ਵਿਸ਼ਟੀ ਜਿੰਨੀ ਕੁ ਭਵਿੱਖ ਵੱਲ ਵੇਖਦੀ ਹੈ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੰਨੀ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਇਕ ਸੁਪਰ ਤਾਕਤਵਰ ਮੁਲਕ ਦੇ ਹਾਣ ਦੀਆਂ

ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਫੌਜਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਵੀ ਖੁੱਲੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੇ।

ਲੋਕਰਾਜ ਵਿਚ ਇਸ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ

ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰਸਮੀ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਲੋਕਰਾਜ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਇਕ ਪੜੀ ਲਿਖੀ, ਤਾਕਤਵਰ ਲੋਕ ਰਾਏ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਮਜ਼ਬੂਤ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਸੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਅਜਿਹੇ ਸਭਨਾਂ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿਲਸਲੇਵਾਰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੋੜ ਭੰਨ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਯੂ.ਪੀ., ਬਿਹਾਰ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਰਾਜਸਥਾਨ ਆਦਿ ਜਿਹੀਆਂ 'ਬਿਮਾਰੂ' ਸਟੇਟਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ

ਹੱਦ ਤੱਕ ਬੀਜੇਪੀ ਦੇ ਰਾਸ ਬੈਠਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਵਰਗੀ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਸਟੇਟ ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਫਿਟ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਰਹੀ। ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਧੜੰਮ ਡਿਗ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਮੌਦੀ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਸਦਮਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਸ ਲਈ ਸੁਰਤ ਸੰਭਾਲਣੀ ਵੀ ਔਖੀ ਹੋ ਗਈ। ਉੱਭ ਤਾਂ ਬਿਮਾਰੂ ਸਟੇਟਾਂ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਕੁਛ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਮੌਦੀ ਦੇ ਫੋਕੇ ਜੁਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਤੰਗ ਹਨ ਪਰ ਜਿਸ ਕਦਰ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਮੌਦੀ ਲਈ ਝੱਗਾ ਚੁਕਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੀ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਟੇਟਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਵਾਕਫ਼ਕਾਰ ਹੈ। ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸੇ ਦਿੱਲੀ ਦਰਬਾਰ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਖੰਡਤਾ ਦਾ ਹਊਆ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੁਣ 'ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਮੌਦੀ ਨੂੰ ਖਤਰਾ' ਦਾ ਬੇ-ਸਿਰ ਪੈਰ ਚੀਕ ਚਿਹਾੜਾ ਪਾ ਰਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛਲੀ ਸੰਖੇਪ ਸਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਇਕ ਕਾਲੋਨੀ ਵਾਲੀ ਹੈਸੀਅਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ। ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਸ ਮਨੋਬਿਰਤੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਬਹੁਤ ਛੇਤੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੌਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਭਾਲਿਆਂ ਵੀ ਮਿਲ ਨਹੀਂ ਸਕਣਗੇ।

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦ ਸੋਚ

ਸਿੱਖ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਤੇ ਕੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਹ ਖੁਦ ਕਰਨਗੇ। ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਈ ਲੜਾਂਗੇ ਤੇ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਤੱਕ ਲੜਾਂਗੇ, ਪਰ ਕੌਮ ਦੇ ਸਵੈਮਾਣ ਉਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ। ਸਿੱਖ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਧਰਮ ਅਤੇ ਕੌਮ ਵਜੋਂ ਸਵੈਮਾਣ ਨਾਲ ਜੀਣਾ। ਪਰ ਸਿੱਖ ਇਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੁਤਵ ਦਾ ਹਿੱਸਾ/ਅੰਗ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਹਿੰਦੁਤਵ ਦਾ ਠੱਪਾ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਵਿਰੋਧ ਜਾਗਦਾ ਹੈ। ਸਵੈਮਾਣ ਨਾਲ ਜਿਊਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇਸ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਪੰਜਾਬ ਕਹੋ ਜਾਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਕ ਸੂਬੇ ਵਜੋਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਿੱਤ ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਹਾਰ ਕੋਈ ਖਾਸ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ। ਬੀਜੇਪੀ ਦੀ ਮਾਂ ਜਮਾਤ, ਆਰ ਐਸ ਐਸ, ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਮਾਤਾਂ, ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਧਾਨ, ਸਭ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਲੱਖਣ ਕੌਮੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਖੜਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਦਾ ਮੁਖੀ ਤਾਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੁਤਵ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੰਥ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਵੱਧਦੇ ਹਰ ਕਦਮ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਰ 'ਤੋਹਫੇ', ਤੇ ਹਰ 'ਪਿਆਰ' ਪਿੱਛੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੀਅਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ 'ਬਨਾਰਸ' ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਇੱਕ ਹੱਥ ਦਾ ਗਿੱਝਾ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਦੂਜੇ ਹੱਥ ਦਾ 'ਬਨਾਰਸ' ਨਾਲ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕੌਮ ਸਮੁੱਚੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਵਾਸੀ, ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਵਸਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੌਮ ਦੇ ਸਵੈਮਾਣ ਦਾ ਝੰਡਾ ਬੁਲੰਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਥੋੜੇ ਕਿਉਂ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਣ, ਇਤਿਹਾਸ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਚਲਿਆ ਹੈ। ਲੜਾਂਗੇ, ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਤੱਕ ਲੜਾਂਗੇ, ਪਰ ਕੌਮ ਦੇ ਸਵੈਮਾਣ ਉਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ।

ਗਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਦਲ ਖਾਲਸਾ

ਇਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਬੇ-ਮਤਲਬ ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਡਰ ਦੀ ਲਹਿਰ

ਡਾ. ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਦੀਪਤੀ

ਬਿਮਾਰੀ ਅਤੇ ਡਰ, ਇੱਕ ਸਹਿਜ ਰਿਸ਼ਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਦੁੱਖ ਤਕਲੀਫ਼, ਦਰਦ ਨਾਲ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ। ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਗਰੀਬ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਖਰਚ, ਬਿਮਾਰ ਆਦਮੀ ਦੀ ਦਿਹਾੜੀ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ, ਖਾਸਕਰ ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਤਕਰੀਬਨ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਲੋਕ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਣ। ਡਰ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨਾਲ ਜਾ ਜੁੜਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਖਰ ਇਹ ਰੋਟੀ ਨਾਲ ਜਾ ਜੁੜਦਾ ਹੈ। ਕੋਵਿਡ-19 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਲਹਿਰ ਵੇਲੇ ਵੀ, ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਹਾਲਤ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ, ਉਹ ਗੈਰ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਵੀ ਸੀ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸੀ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਸੱਚੀ-ਸੀ ਹੀ ਲਾਕਡਾਊਨ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸੀ? ਉਂਜ ਵੀ ਲਾਕਡਾਊਨ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਗਰ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ।

ਪੂਰੇ ਕੋਰੋਨਾ ਕਾਲ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਦੇਖੀਏ ਜਾਂ ਸਮਝੀਏ ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੁਲ 3 ਕਰੋੜ 48 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਰ.ਟੀ.ਪੀ. ਸੀ.ਆਰ (ਕੋਰੋਨਾ ਦਾ ਟੈਸਟ) ਪਾਜ਼ੇਟਿਵ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਲੱਖ 13 ਹਜ਼ਾਰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ, ਜੋ ਕਿ ਅੱਧਾ ਫੀਸਦੀ (0.48%) ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਾਂ ਗੰਭੀਰਤਾ ਵਾਲਾ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਣ ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੌਤਾਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੇ 70 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਰਹੇ ਸੀ। ਇੱਕ ਤੱਥ ਜੋ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਡਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਸੀ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਫੈਲਾਅ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਈ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮਤਲਬ ਪਾਜ਼ੇਟਿਵ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਹੀ ਡਰਦੇ-ਡਰਾਉਂਦੇ ਰਹੇ।

ਹੁਣ ਪੂਰੇ ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਕੋਰੋਨਾ ਦੇ ਇਸ ਨਵੇਂ ਰੂਪ-ਓਮੀਕਰੋਨ ਦੇ ਪਤਾ ਚੱਲ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਵਾਇਰਸ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਗੁਣ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਉਸ ਦੀ

ਟੈਸਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਕੇ, ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਹੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਹੀ ਖ਼ਬਰਾਂ ਹਨ। ਆਰ ਫੈਕਟਰ, ਫੈਲਾਅ ਦਰ, ਦੁੱਗਣੇ ਹੋ ਰਹੇ ਕੇਸ, ਠੀਕ ਹੋ ਰਹੇ ਮਰੀਜ਼ ਆਦਿ। ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸਰਗਰਮ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਮਾਹਿਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਪਰਦੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ

ਤਕ, ਉਹ ਵੀ ਪੋਹ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਜ਼ਾਰ-ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਕੇਸ ਤਾਂ ਟੈਸਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਕੇਸ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਹਨ ਵੀ, ਪਰ ਤਕਲੀਫ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮਾਮੂਲੀ

ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੀਡੀਆ ਜਾਂ ਕੁਝ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਵਾਲੇ, ਡਾਕਟਰਾਂ/ਸਿਹਤ ਮਾਹਿਰਾਂ ਵੱਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ, ਆਮ ਫਲੂ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਸੁਚੇਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਡੈਲਟਾ ਵਾਲੇ ਰੂਪ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਘੱਟ ਘਾਤਕ ਹੈ। ਇਹ ਨੱਕ, ਗਲੇ ਤੱਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫੇਫੜਿਆਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਸਾਹ ਦੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸਾਰੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਨਾ ਹੀ ਆਈ.ਸੀ.ਯੂ. ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੌਤ ਦਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ।

ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਹਰ ਤਰਾਂ ਡਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੀ ਹੈ। ਰਾਤ ਦਾ ਕਰਫਿਊ, ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਦੀ ਯਾਦ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਾਤ ਦਾ ਕਰਫਿਊ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਸ ਮੰਸ਼ਾ ਨਾਲ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਗੈਰ-ਸੰਜੀਦਗੀ ਹੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕ੍ਰਿਸਮਸ ਸੀ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਜਸ਼ਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਲੇ, ਸ਼ਾਮ ਦੀ ਭੀੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋੜਾ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਕਰਫਿਊ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਸਵੇਰੇ ਪੰਜ ਵਜੇ

ਲੱਛਣ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਖੋਫ਼ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਸਥਿਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਈਏ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਈਏ ਕਿ ਬਚ ਕੇ ਰਹਿਣ। ਇਹ ਗੱਲ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਹ ਮੰਸ਼ਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹਿਣ, ਜ਼ੁਕਾਮ-ਬੁਖਾਰ ਵੀ ਕਿਉਂ ਹੋਵੇ? ਜ਼ੁਕਾਮ-ਬੁਖਾਰ ਨਾਲ ਵੀ ਸਰੀਰ ਤਕਲੀਫ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰੈਸ਼ਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਡਰਾ ਕੇ ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਸਗੋਂ ਵਿਗੜਦੀ ਹੈ। ਮੰਸ਼ਾ ਜੇ ਭੀੜ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਾਮੀ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਪੰਜ ਵਜੇ ਤਕ ਸਮਾਂ ਵੱਧ ਭੀੜ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਭੀੜ ਪ੍ਰਤੀ ਫਿਕਰਮੰਦੀ ਚੋਣ ਰੈਲੀਆਂ ਵੇਲੇ ਕਿੱਥੇ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਵੀ ਗੱਲ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਅਮਰੀਕਾ-ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਸੁਨਾਮੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਯੂਰਪ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਖਾਸੀ ਜ਼ੁਕਾਮ ਦੀ ਸੁਨਾਮੀ ਹਰ ਵਾਰੀ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲਈ ਮੌਸਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵੀ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਪ੍ਰੈਸ਼ਨ

ਹੋਣਾ ਵਾਜਬ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਹ ਦੀਆਂ, ਜੀਵਾਣੂ-ਵਿਸ਼ਾਣੂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਂ ਹੁਣ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ, ਸ਼ੂਗਰ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਬੋਝ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਪੰਜ ਮੁੱਖ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹਨ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕੋਰੋਨਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੱਥ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਬੈਰੀਕੇਡ ਨਜ਼ਰ ਆਏ। ਸਰਕਾਰ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਪਈਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਗਰ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਵੈਕਸੀਨ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਤੇ ਵੈਕਸੀਨ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਅਸਲੀ/ਕਾਰਗਰ ਹਥਿਆਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਵੈਕਸੀਨ ਆਈ ਅਤੇ ਲੱਗਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਵਾਇਰਸ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮਾਰ ਨੂੰ ਹਲਕਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਵੈਕਸੀਨ ਲਗਵਾਉਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ, ਤੇਜ਼ੀ ਤਾਂ ਦਿਖਾਈ ਗਈ, ਨਾਲ ਹੀ ਡਰ ਅਤੇ ਧਮਕੀਆਂ ਵੀ। ਤਨਖਾਹ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਹੋਏ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਟੀਕਾਕਰਨ ਦੀ ਜੋ ਰਫ਼ਤਾਰ ਮਿਥੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਅੱਧੀ ਅਬਾਦੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰਾ ਟੀਕਾਕਰਨ (ਦੋ ਖੁਰਾਕਾਂ) ਨਹੀਂ ਲੱਗੇ ਹਨ।

ਓਮੀਕਰੋਨ 'ਤੇ ਇਹ ਟੀਕਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਣਾ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਓਮੀਕਰੋਨ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਸਭ ਲਈ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਸ ਨੇ ਟੀਕਾਕਰਨ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਘਾਤਕ ਅਸਰ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਓਮੀਕਰੋਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਵੈਕਸੀਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਸਕ ਨਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲਈ ਸਖ਼ਤੀ ਸੀ, ਜੁਰਮਾਨਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਉਸ ਵਿੱਚ ਟੀਕਾਕਰਨ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੀ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਬਲਿਕ ਥਾਂਵਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਦੋ ਖੁਰਾਕਾਂ ਟੀਕਾਕਰਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ।

ਇਹ ਸਭ ਫਿਕਰਮੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਫੁਰਮਾਨ। ਜੇਕਰ ਫਿਕਰਮੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਰੋਨਾ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕੀ ਖਾਸ ਲਗਾਵ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਡੇਂਗੂ ਦਾ ਕਹਿਰ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੈੱਡ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਤੇ ਕਿਸੇ ਟੀ.ਵੀ. ਜਾਂ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਛੋਟੀ ਮੋਟੀ ਖ਼ਬਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਇਹ ਕੋਈ ਸੱਮਸਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਹੁਣ ਲੋਕ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਕੇਸ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 30 'ਤੇ

ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ 300 ਮਿਲੀਅਨ ਕੋਵਿਡ ਕੇਸ ਓਮੀਕਰੋਨ ਨੇ ਤੋੜੇ ਰਿਕਾਰਡ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ:-ਓਮੀਕਰੋਨ ਵੇਰੀਐਂਟ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਣ ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦਰਜਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗ ਦੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ 30,94,94 ਕੇਸਾਂ

ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਲੰਘੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ 300 ਮਿਲੀਅਨ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਗਈ। ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਏਐਫਪੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ 34 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯੂਰਪ ਦੇ 18 ਅਤੇ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਸੱਤ ਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਰੂਪਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਛੂਤਕਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਓਮੀਕਰੋਨ, ਕੋਰੋਨਾ ਲਾਗ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਹੀ 13.5 ਮਿਲੀਅਨ ਕੇਸ ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਰ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਔਸਤ ਘਟ ਗਈ ਹੈ। ਫਰਾਂਸ ਦੀ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ, ਯੂ.ਕੇ., ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਓਮੀਕਰੋਨ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦਾ ਜੋਖਮ ਲਗਭਗ 70 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਘੱਟ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਔਸਤਨ 20 ਲੱਖ ਨਵੇਂ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਰਲਡ ਹੈਲਥ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਖੀ ਟੇਡਰੋਸ ਅਡਾਨੋਮ ਘੋਬਰੇਅਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਓਮੀਕਰੋਨ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 'ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।' ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਨਾਮੀ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਵਾਧਾ

ਫੈਂਟਾਨਾਇਲ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਵਿੱਚ 1000% ਵਧੀ 'ਯੂ ਐਸ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਂਡ ਬਾਰਡਰ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ' ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ/ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ:- ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਅੱਤ ਨਸ਼ੀਲਾ ਪਦਾਰਥ ਫੈਂਟਾਨਾਇਲ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਡਰੱਗਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। 'ਯੂ ਐਸ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਂਡ ਬਾਰਡਰ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ' (ਸੀ ਬੀ ਪੀ) ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਮਾਲੀ ਸਾਲ 2021 ਦੌਰਾਨ ਦੱਖਣੀ ਟੈਕਸਾਸ ਵਿੱਚ ਫੈਂਟਾਨਾਇਲ ਡਰੱਗ ਦੀ ਬਰਾਮਦਗੀ ਵਿੱਚ 1066% ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ। ਸੀ ਬੀ ਪੀ ਨੇ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰੋਅਨਸਵਿਲੇ ਤੋਂ ਡੈਲ ਰਿਓ ਤੱਕ 8 ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ 87652 ਪੌਂਡ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿੱਚ 588 ਪੌਂਡ ਫੈਂਟਾਨਾਇਲ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਸੀ ਬੀ ਪੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਭੰਗ, ਕੋਕੀਨ, ਹੈਰੋਇਨ ਤੇ ਮੈਥਾਫੈਂਟਾਮਾਈਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ

ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਕੀਮਤ ਤਕਰੀਬਨ 78.60 ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਡਰੱਗ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਏਜੰਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਫੈਂਟਾਨਾਇਲ ਸਭ ਤੋਂ ਘਾਤਕ ਨਸ਼ੀਲਾ

ਪਦਾਰਥ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੈਰੋਇਨ ਤੋਂ 50 ਗੁਣਾਂ ਵਧ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਵੀ ਸਸਤਾ ਤੇ ਅਸਾਨ ਹੈ। ਏਜੰਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ (ਡਰੱਗਜ਼) ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੈਂਟਾਨਾਇਲ ਦੀ ਪੁੱਠ ਚਾੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ ਦਾ ਚੋਖਾ

ਹਿੱਸਾ ਫੈਂਟਾਨਾਇਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। 'ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਡਸੀਜ਼ ਕੰਟਰੋਲ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ' ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਲਾਨਾ ਓਵਰ ਡੋਜ਼ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵਧ ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਫੈਂਟਾਨਾਇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੌਤਾਂ ਮਈ 2020 ਤੋਂ ਅਪ੍ਰੈਲ 2021 ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਡਰੱਗ ਵਿਰੋਧੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਸਟੀਬਲਿਸ਼ਮੈਂਟ ਵਿਖੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਡਾ. ਨੋਰਾ ਵੋਲਕੋਅ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਵਿਡ-19 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨੇ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰੱਦ ਹੋਈ ਰੈਲੀ ਦਾ ਨਜ਼ਲਾ ਪੰਜਾਬ ਉਪਰ ਡਿੱਗਿਆ ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਖਿਲਾਫ ਫਿਰਕੂ ਮਾਹੌਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਪੱਤਰਕਾਰ

99142-58142

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰੈਲੀ ਦਾ ਆਜੋਯਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਪਰ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਇਹ ਰਹੀ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਨੂੰ ਹੁਸੈਨੀਵਾਲਾ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੋਕ ਲਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਉਪਰ ਖਫਾ ਹੋ ਕੇ ਵਾਪਸ ਦਿੱਲੀ ਪਰਤ ਗਏ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਰੈਲੀ ਅੱਧਵਾਟੇ ਛੱਡ ਕੇ ਵਾਪਸ ਚਲੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਦਾ ਘਿਰਾਓ ਕਰਨਾ ਹੀ ਮਹਿਜ਼ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਉਹ ਰੈਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਵਾਲੀ ਰੈਲੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰੈਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਮੇਤ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਉੱਚ ਆਹਲਾ ਕਮਾਨ ਦੀਆਂ ਕਿਆਸ-ਅਹਾਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਸਨ। ਭਾਜਪਾ ਆਹਲਾ ਕਮਾਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਇਕੱਠ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕੱਠ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਇੱਥਰ ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਅੰਦਰ ਵੀ ਇਸ ਰੈਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਭਾਰੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪੂਰਨ ਆਸ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜਣਗੇ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪੰਡਾਲ ਵਿੱਚ 70,000 ਕੁਰਸੀਆਂ ਲਗਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਇਕੱਠ ਬਹੁਤ ਥੋੜਾ ਰਹਿ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕੁਰਸੀਆਂ ਖਾਲੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਇਕੱਠ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਵੀ ਚਾਰ ਕਾਰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਆਈ ਖ਼ਰਾਬੀ, ਤੀਜਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਆਧਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਤੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵੀ ਰਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਕੱਟੜਵਾਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਸੋ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਰੈਲੀ ਅੰਦਰ ਇਕੱਠ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਦਾ ਗੱਠਜੋੜ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਇਕੱਠ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਉਂਦੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵੱਡੀ ਰੈਲੀ ਭਾਜਪਾ ਆਪਣੇ ਦਮ 'ਤੇ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਲੋਕ ਆਧਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਕੱਠ ਤੋਂ ਸੱਖਣੀ ਰਹਿ ਗਈ। ਸੋ ਉਪਰੋਕਤ ਤਮਾਮ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਸੂਬੇ ਲਈ ਉਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਏ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਲੋਕ ਹੀ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇ, ਫਿਰ ਉਹ 42000 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਪੁੱਜੇਕਟਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਵੀ ਕਿਉਂ ਕਰਨ? ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਰੋਲਾ ਵੀ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਤਾਂ ਇਹ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਮਨਾਂ ਦਾ ਗਲਤ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲੀਅਤ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਜਾਣਾ ਹੀ ਮੁਨਾਸਿਬ ਸਮਝਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹਦੇ ਵਿੱਚ

ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਬੇਰੰਗ ਵਾਪਸ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵੱਡਾ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹ ਆਸਾਂ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਸਨ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਪੁੱਜੇਕਟ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਤੀਹ ਤੀਹ

ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰੈਲੀ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਲੋਕ ਆਧਾਰ ਨਾਮਾਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਘੱਟ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਜਿਹੜੀ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸੁਪਨੇ

ਅਨੇਕਾਂ ਸਵਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਕੌਣ ਦੇਵੇਗਾ ?

1. ਕੌਣ ਸਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ? ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਇਕ ਜਥਾ ਮੋਦੀ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਨੇੜੇ ਕਿਵੇਂ ਢੁਕਿਆ, ਜਿਸਨੂੰ ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ ਕਿਸਾਨ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ?
ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਵੱਲੋਂ 6 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨ ਮੁਤਾਬਕ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ 10 ਕਿਸਾਨ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰੈਲੀ ਦੇ ਸੰਕੇਤਕ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਕਾਰਨ ਲਖੀਮਪੁਰ ਖੀਰੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਮਿਸ਼ਰਾ ਟੇਨੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬਕਾਇਆ ਮੰਗਾਂ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਐੱਮਐੱਸਪੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੋਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਉੱਪਰ ਹੋਏ ਪੁਲਿਸ ਕੇਸ ਵਾਪਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਗਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੰਨੀਆਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਗਈਆਂ ? ਕੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਵਿਰੋਧ ਗ਼ੈਰ ਕਨੂੰਨੀ ਸੀ ?
2. ਕੀ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫਲੇ ਵਿੱਚ ਪੀਐੱਮ ਮੋਦੀ ਦੇ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ ?
ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਰੋਕਿਆ ਹੈ ਉੱਥੇ ਧਰਨੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ਮੇਰੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਡੇਢ ਸੌ ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਿਸਾਨ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।
'ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮੁਤਾਬਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਧਰਨਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਸੀ।'
'ਪਰ ਇਸ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਲੰਘਣਾ ਸੀ, ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਇਲਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਕਾਫਲਾ ਪਿੰਡ ਪਿਆਰੇਆਣਾ ਨੇੜੇ ਪੁੱਜਾ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਉੱਪਰ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਰੋਕ ਲਿਆ। ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, 'ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਬੱਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇੱਥੋਂ ਰੈਲੀ ਲਈ ਲੰਘਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਰਾਜ਼ੀ ਵੀ ਹੋ ਗਏ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰ ਹਿੰਸਾ ਉੱਪਰ ਉਤਾਰੂ ਹੋਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਖੋਲਣਗੇ।'
3. ਕੀ ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਆਪ ਹੀ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਆਏ ਸਨ ?
ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਸੰਕੇਤਕ ਵਿਰੋਧ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੈਅ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਕਿਸਾਨ ਆਪ ਹੀ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਵਿਰੋਧ ਵਜੋਂ 2 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਤੇ 5 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਤਹਿਸੀਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਸਨ। ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਮੁਤਾਬਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਅੜਚਨ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬੀਜੇਪੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡੀਜੀਪੀ ਵੱਲੋਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਸਤਾ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਉਹ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪੁਲ ਉੱਪਰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੁਲ ਉੱਪਰ ਜਾ ਖੜਨ ਵਾਲੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲਾ ਅਤੇ ਬੀਜੇਪੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।
4. ਕੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਜਪਾ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ?
ਕਈ ਜਗ੍ਹਾ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਜਪਾ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੇ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰੈਲੀ ਵੱਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ-ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰੋਡ, ਤਰਨਤਾਰਨ-ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਅਤੇ ਜ਼ੀਰਾ-ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਰੋਡ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਗਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖਾਵਤ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ, ਤਰਨ ਤਾਰਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਭਾਜਪਾ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸੜਕ ਤੋਂ ਧਰਨਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਚੁੱਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 30 'ਤੇ

ਪੈਂਤੀ ਪੈਂਤੀ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਸੜ ਰਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਜੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰਨ ਦੀ ਚਰਚਾ ਵੀ ਬਾ-ਦਲੀਲ ਚੱਲਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੋ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਸਮੇਤ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣੇ ਸੀਨੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਲੈ ਕੇ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਵੀ ਇਲਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਰਹੇਗਾ, ਓਥੇ ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਦੇਖ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਪਾਣੀ ਫਿਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੈਲੀ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਭਰੇ ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਹੌਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਈ ਗਿਰਾਵਟ ਵੀ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ 'ਤੇ ਸਾਫ਼ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਧੜਾਧੜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਆਗੂ ਹੁਣ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਘੋਖ ਕਰਨਗੇ, ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਆਗੂ ਗਲਤੀ ਦਾ ਪਛਤਾਵਾ ਕਰਨਗੇ। ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਵਰਗੇ ਪੰਥਕ ਚਿਹਰੇ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਰਗਿਆਂ ਨੇ ਬਗ਼ੈਰ ਕੁੱਝ ਖੱਟਿਆ ਸਿਰ

ਵਿਚ ਸੁਆਹ ਪਵਾਉਣ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਮਨਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਦੂਰ ਹੁੰਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਗੇ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਣਸੁਖਾਵੇਂ ਗਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਘੋਖਿਆਂ ਹੀ ਲਗਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਤਕਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਜੂਨ 1984 ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਵਰਗੇ ਭਿਆਨਕ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੇ ਪੁੱਜ ਕੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘੇ ਤੇ ਭਿਆਨਕ ਅਰਥ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਦਾ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ 'ਆਪਣੇ ਸੀ ਐਮ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰ ਦਿਓ ਕਿ ਮੈਂ ਜਿਉਂਦਾ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਰਿਹਾ ਹਾਂ', ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸਭ ਅੱਛਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਲਾਏ ਦੋਸ਼ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਵੀ ਹੋਣ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸੇ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਤੇ ਕੋਈ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਭੜਕਾਊ ਬਿਆਨ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੀ ਸੀ। ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਲੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਆਗੂ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ 'ਸਾਨੂੰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਕਹਿ ਕੇ ਹੀ ਰਸਤਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਝੂਠ ਸਮਝਦੇ ਰਹੇ। ਉਲਟਾ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਰਸਤਾ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਨੂੰ ਲੰਘਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ।' ਸੋ ਇਹ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਝੁਠਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਅਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅਵੇਸਲੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਐਸਪੀਜੀ (ਸਪੈਸ਼ਲ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਗਰੁੱਪ) ਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਜਵਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹਰ ਸਮੇਂ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਵੀ ਐਸਪੀਜੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਖੁਦ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਨੇ ਕਿਹੜੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਹੋ ਕੇ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸੋ ਉਪਰੋਕਤ ਤਮਾਮ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਇਹ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਹਿੰਸਕ ਮੰਦਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣ, ਫਿਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਪੱਧਰ ਤੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਚਾਲ ਹੀ ਸਮਝਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੋਦੀ ਸਾਹਬ ਕਾਮਯਾਬ ਵੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਚੈਨਲ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੈਂਤੜੇ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕੋਨੇ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਅੱਗ ਉਗਲਦੇ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਮੋਦੀ ਸਾਹਬ ਨੂੰ 15-20 ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਰੁਕਣਾ ਪਿਆ, ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਰੰਚਕ ਮਾਤਰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਤਾਂ ਦੂਰ, ਸਗੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨ ਤੱਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਮੋਦੀ ਮੀਡੀਆ ਚੈਨਲ ਐਨੀ ਹਾਲ ਦੁਹਾਈ ਪਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵੱਲ ਪੱਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਹ ਕੋਈ ਲੁਕੀ ਛੁਪੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਇਕ ਸਾਲ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਅੰਦੋਲਨ ਲੜਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ 700 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸਾਨ ਜਾਨਾਂ ਗੁਆ ਗਏ, ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ 26 ਜਨਵਰੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਗੋਲੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲਖੀਮਪੁਰ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਬੇਟੇ ਵੱਲੋਂ ਛੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ,

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 30 'ਤੇ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਟਾਈਮਜ਼

12 ਜਨਵਰੀ 2022 ਤੋਂ 18 ਜਨਵਰੀ 2022

ਅਸੀਂ, ਘਟਨਾਵਾਂ, ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪਿਛਲਾ ਵਰਤਾਰਾ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਸੂਬੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸੁਹਿਰਦ ਹਿੰਸਿਆਂ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਫਿਕਰਾਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਇੰਨੀ ਤੇਜ਼ ਰਹੀ ਕਿ ਹਰ ਅਗਲੀ ਘਟਨਾ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। 18 ਦਸੰਬਰ 2021 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿੱਲੀ ਦਰਬਾਰੀ ਖਬਰਖਾਨਾ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਿਰਤਾਂਤ ਘੜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਇੰਨੀ ਸਾਫ ਤੇ ਉਕਸਾਉਂਦੀ ਸੀ ਕਿ ਗੈਰ-ਸਿੱਖ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹਿੰਸਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਦਰਬਾਰੀ ਖਬਰਖਾਨੇ ਦੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਚਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 12 ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਭਨਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਪੂਰਥਲੇ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਵੱਲ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਤਕਰੀਬਨ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਹੀ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਚਰਚਾ ਹੀ ਕਪੂਰਥਲੇ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 23 ਦਸੰਬਰ 2021 ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣੇ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ ਅਤੇ ਸਭ ਦਾ ਧਿਆਨ ਹੁਣ ਇੱਧਰ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਬੰਬ ਲਗਾਉਣ ਆਇਆ ਵਿਅਕਤੀ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਹੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਘਟਨਾ ਲਈ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਗੁੰਬੀ) ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਚੋਰੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਬੇਅਦਬੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰੰਗਤ ਦੇ ਕੇ ਗੱਲ ਫੈਲਾਈ (ਵੀਡੀਓ ਵਾਇਰਲ ਕੀਤੀ) ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਬੂ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਨਸ਼ਰ ਹੋਈ ਕਿ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕੁਝ ਉੱਚ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਸਪੱਰਕ ਵਿਚ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਖੂਫੀਆ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਹੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਖੇਪ ਜਿਹੀ ਤਫਸੀਲ ਹੀ ਦਰਸਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਕਿੰਨਾ ਪੇਚੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਘੋਖ ਕੇ ਕਿਸੇ ਨਤੀਜੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪਿਛਲੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਬੱਝਵੇਂ, ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾ ਰਹੇ। ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਹੋਈ ਬਹੁਤੀ ਚਰਚਾ ਨੇ ਮੁੜ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਬਹੁਤਾਤ ਚਰਚਾ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਹੀ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਵੇਖ ਕੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮਾਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਨੂੰ ਪਛਾਨਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਦੂਜੀ ਦਿੱਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸ਼ੀਸ਼ੇ (ਸਕਰੀਨ) ਰਾਹੀਂ ਦਿਸਦੀ ਹਕੀਕਤ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਪਾੜਾ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੀਜੀ ਗੱਲ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕਾਹਲ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਫੌਰੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਜਨਮ ਹੀ ਵਿਫਲਾ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਚੌਥੀ ਗੱਲ ਜੋ ਇਸ ਸਭ ਕਾਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਥੇ ਤਟਫਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਸਹੀ ਸਾਬਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਉਕਾਈ ਤਸਲੀਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਬਲਕਿ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹੀ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਲੀਲਸਾਜੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਵੀਂ ਗੱਲ ਕਿ ਅਗਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰ ਜਾਣ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਨਵੀਂ ਚਰਚਾ ਛਿੜ ਜਾਣ ਉੱਤੇ ਪਿਛਲੀ ਚਰਚਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਅਗਲੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਵਿਚ ਫਿਰ ਮੁੜ ਉਹੀ ਕੁਝ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਵਿਹਾਰ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਆਦਤ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਹਰ ਵਾਕੇ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਹੀ ਵੇਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹਰ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਤਟਫਟ ਟਿੱਪਣੀਬਾਜ਼ੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜਵੇਂ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮਾਂ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਨਕਸ਼ੇ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਪਿੱਛੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਯਾਦ ਰੱਖੀਏ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਜਿੰਨੀ ਤਰਲਤਾ ਇਸ ਵੇਲੇ ਹੈ ਸਾਡੀ ਪੀੜੀ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ, ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਦੇਸੀ ਹਾਲਾਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋਰ ਅਸਥਿਰਤਾ ਵੱਲ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਕ, ਸਿਆਸੀ, ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵੀ ਹੋਰ ਅਸਥਿਰਤਾ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚ ਹਾਲਾਤ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਵੱਖਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਆਪਣੀ ਭੂ-ਰਣਨੀਤਕ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚਲੀ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਤਲਖ ਤਸੀਰ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਧੇਰੇ ਗੰਭੀਰ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਪਰਤੱਖ ਕੇਂਦਰੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅਚੇਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੀ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਗੁਰੂ-ਲਿਵ ਅਨੁਸਾਰੀ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਆਲਮੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਮੂਹਿਕ ਸਾਖ ਬੁਲੰਦ ਹੋਈ ਹੈ।

ਕਿਰਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੇ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਨਿਮਾਣੇ-ਨਿਤਾਣੇ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਹਿੰਸਿਆਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਵਧਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਸਿੱਖ 1970ਵਿਆਂ ਦੇ ਅੱਧ ਵਿਚ ਲਗਾਏ ਗਏ 'ਹੰਗਾਮੀ-ਸ਼ਾਸਨ' (ਐਮਰਜੈਂਸੀ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ ਜਦੋਂ ਸਿੱਖ ਨੇ ਉਸ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਸਫਲ ਵਿਰੋਧ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜਸੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ 1977 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਲੀ ਦਰਬਾਰ ਨੇ ਮਿੱਥ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਟਕਰਾਅ ਵਿਚ ਉਲਝਾ ਕੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਅਮਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਮਲ ਤਹਿਤ ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਥ ਕੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਘਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਖੇੜ ਕੇ ਸਿੱਧੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਲੈ ਆਂਦਾ। "ਕਾਲ ਏ ਡੌਰ ਮੈਡ ਐਂਡ ਦੈਨ ਕਿਲ ਇਟ" ਦੀ ਇਹੀ ਰਣਨੀਤੀ ਦਿੱਲੀ ਦਰਬਾਰ ਮੁੜਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਰ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਲੀ ਦਰਬਾਰ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦਰਬਾਰੀ ਖਬਰਖਾਨੇ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਵੇਖ ਕੇ ਹੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਫ ਹੋ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਪੇਚੀਦਗੀ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਸੋ ਵਧੇਰੇ ਗੰਭੀਰ ਤੇ ਚੇਤਨ ਹੋ ਕੇ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਨਿਰਾਲਾ ਹੋਏਗਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣ ਦੰਗਲ

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਲਾਗਰ
9815802070

ਸਾਲ 2022 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 2 ਕਰੋੜ 12 ਲੱਖ 75 ਹਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਛਿਆਹਟ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ 117 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ 34 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਐੱਸ.ਸੀ. ਵਰਗ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਹਨ। ਸਾਲ 2019 ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵੇਲੇ 67 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ ਸਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਵੇਰ ਵੋਟ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਧੇ ਅਤੇ ਨੋਟਾ ਦੀ ਵੀ ਵੱਧ ਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 2017 ਵੇਲੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 77, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 20, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 15 ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ 3 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦਕਿ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ 2 ਸੀਟਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿੱਤੀ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਵੇਰ ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਜਾਂ ਗੱਠਜੋੜ ਇਕੱਲਿਆਂ ਬਹੁਮਤ ਨਾ ਲੈ ਸਕੇ ਅਤੇ ਦਲ ਬਦਲੂਆਂ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਠਨ ਵੇਲੇ ਹੋ ਜਾਏ।

ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ 5 ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ 14 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵੇਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਮੁਕਾਬਲੇ 5 ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਹਨ ਕਾਂਗਰਸ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ, ਅਕਾਲੀ-ਬਸਪਾ, ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਗੱਠਜੋੜ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ।

ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਐਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀ ਇਕ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜੋ ਸਿਆਸੀ ਬਹਿਸ ਛਿੜੀ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਇਕ ਜ਼ਹਿਰ ਘੁਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਫੇਰੀ ਵੇਲੇ 5 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿਚ ਪੈ ਗਈ ਅਤੇ ਮੋਦੀ ਜੀ ਦੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦਿੱਤੇ ਇਹਨਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਨਾਲ ਕਿ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਜਿਊਂਦਾ ਪਰਤ ਚੱਲਿਆ ਹਾਂ, ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹਾਹਾਕਾਰ ਮੱਚ ਗਈ ਜਾਂ ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਏ ਨੇ ਹਾਹਾਕਾਰ ਮਚਾ ਦਿੱਤੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਇਸ ਅਧੂਰੀ ਪੰਜਾਬ ਫੇਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਇਕ ਵੱਡਾ ਚੋਣ ਮੁੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਲਾਹਾ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੂਬਿਆਂ ਯੂ.ਪੀ., ਗੋਆ, ਮਨੀਪੁਰ ਅਤੇ ਉਤਰਾਖੰਡ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਧਰੁਵੀਕਰਨ ਦੀ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੋਰ ਕਿਹੜੀ ਚਤਰਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਲਗਭਗ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਯਕਦਮ ਐਲਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਚਿਤਵਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਾਂ ਚੋਣ ਰੈਲੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਗਰਾਮ ਉਲੀਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਰੈਲੀ 15 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਹੁਣ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰਨੀ ਪਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ

ਕਰੋਨਾ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਰੈਲੀਆਂ ਆਦਿ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ ਇਸ ਤੋਂ ਅਵੱਲੀ ਹੋਰ ਕਿਹੜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਆਪਣੀ ਰੈਲੀ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕੀ, ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਰੈਲੀਆਂ ਰੋਕਣ ਲਈ 'ਕਰੋਨਾ ਦੀ ਲਾਗ' ਹੇਠ ਤੁਰੰਤ ਫੈਸਲਾ ਕਰ, ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਜਲਸੇ ਰੈਲੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਆਰੰਭਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਜਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਹੋਣੇ ਬਾਕੀ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨਣ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ-ਬਸਪਾ ਗੱਠਜੋੜ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਮੋਹਰੀ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ, ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਗੱਠਜੋੜ, ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਸਟਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨੀਆਂ ਹਨ। ਟਿਕਟਾਂ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਨੇਤਾ ਕਿਹੜਾ ਨਵਾਂ ਰਾਹ ਫੜਨਗੇ, ਇਹ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਦੱਸੇਗਾ ਪਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਗੱਠਜੋੜ ਵਾਲੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵਾਂ ਕਰ ਲੈਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹੋਰ ਕਿਹੜੀ ਅਵੱਲੀ ਅਤੇ ਅਨੈਤਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜੋ ਨਿੱਤ-ਦਿਹਾੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਪਾਠ ਪੜਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਆਪ, ਕਾਂਗਰਸ, ਭਾਜਪਾ, ਬਸਪਾ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਝਾਡੂ, ਪੰਜਾ, ਕਮਲ ਦਾ ਫੁਲ, ਹਾਥੀ, ਤੱਕੜੀ ਤੇ ਚੋਣ ਲੜ ਲੈਣਗੇ ਜਦਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕਿਹੜੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉੱਤੇ ਚੋਣ ਲੜਨਗੇ, ਇਹ ਸਾਫ ਨਹੀਂ। ਚਲੇ ਮਨ ਲਿਆ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ ਤਾਂ ਚੋਣ ਦੰਗਲ ਵਿੱਚ ਹੁਣੇ ਨਿੱਤਰਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਮਰਿੰਦਰ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਢੀਂਡਸੇ ਦਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ? ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਅਧਾਰ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਰਟੀ 117 ਸੀਟਾਂ ਉੱਤੇ ਚੋਣ ਲੜੇਗੀ। ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਯਤਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਖੱਬੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬ) ਦਾ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਬਸਪਾ ਦਾ ਮੁਖ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬਸਤੀਆਂ 'ਤੇ ਰਹੇਗਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਆਬਾ ਖਿੱਤੇ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਹਨ। ਅਕਾਲੀ-ਬਸਪਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜੇਤੂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ।

ਭਾਜਪਾ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ। ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸੰਯੁਕਤ ਨਾਲ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕਿਆਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਠਜੋੜ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੌਣ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਚੋਣ ਲੜੇਗੀ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ ਵੀ 117 ਉਮੀਦਵਾਰ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘੱਟ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਉੱਤੇ

ਚਾਰ ਕੌਨਾ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਪੰਜ ਕੌਨਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਕਿਆਸ ਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਖੱਬੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਹੁਣ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਆਪ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਆਪਸੀ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੇਣ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸਾਨ ਨੇਤਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਵਾਲ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਆਪਸੀ ਗੱਲਬਾਤ ਬਿਲਕੁਲ ਟੁੱਟ ਗਈ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ ਅਧੂਰੀ ਜਿੱਤ ਦੇ ਬਲਬੂਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਦੇ ਸਕੇਗਾ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਮ-ਦਾਮ-ਦੰਡ ਦਾ ਹਰ ਹਰਬਾ ਵਰਤ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ? ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਗੰਭੀਰ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਬੰਧੀ ਹਰੇਕ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਰਵਾਇਤ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਕੀ ਕੋਈ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੋਵੇਗੀ?

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ, ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹੇਠਲੇ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਿੱਖਿਆ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਬਿਜਲੀ, ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਸਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਨ। ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹਨ। ਸਾਮਰਾਜ ਪੱਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਬਹੁਤ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਕੀ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਪਸ਼ਟ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ? ਦੂਜੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਤਵੱਜੋਂ ਕੀਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਤਾਂ ਕੁਰਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਹਮਾਇਤਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧੜਾਧੜ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਬਿਜਲੀ-ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਿੱਲ ਮੁਆਫ਼ ਜਾਂ ਅੱਧੋ-ਪਚੱਧੇ ਮੁਆਫ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਇਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਨੇ 13 ਨੁਕਾਤੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਲਈ 10 ਲੱਖ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਉੱਠ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਪ੍ਰਵਾਸ ਪੱਲੇ ਪਾਉਣਾ ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਨਵੀਨਰ ਪੰਜਾਬ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਔਰਤਾਂ ਲਈ 1000 ਰੁਪਏ ਮਾਸਿਕ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਬਿਜਲੀ ਪਾਣੀ ਸਸਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਵਚਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਪੈਟਰਨ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੋਲਾ ਵਿਹਾ ਚੁੱਕੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਟੁੱਟ-ਭੱਜ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੋਟ ਮੰਗਣਗੀਆਂ, ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਕਰਕੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਸੀਟਾਂ ਉੱਤੇ ਲੜਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 18 'ਤੇ

ਮਾਮਲਾ ਮੋਦੀ ਦੀ ਫਲਾਪ ਰੈਲੀ ਦਾ

ਹਿੰਦੂਤਵੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਕਿਉਂ ?

ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੇਰਾਂ

ਮੋਦੀ ਦੀ ਫਲਾਪ ਰੈਲੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਠੀਕਰਾ ਚੰਨੀ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰ ਭੰਨਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਹੁਣ ਹਿੰਦੂਤਵੀ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ, ਕਿਸਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਉਸਦੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਰੈਲੀ ਦੇ ਫਲਾਪ ਹੋਣ ਦਾ ਠੀਕਰਾ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਸੰਨ ਨੂੰ ਲਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਚੰਨੀ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰ ਭੰਨ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਬਠਿੰਡੇ ਤੱਕ ਪੁੱਜਦਿਆ, ਉਸਦੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਘੁਣਤਰ ਆ ਗਈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣੇ ਕਿਉਂ ਨਾ ਫਿਰਕੂ ਪੱਤਾ ਖੋਡਕੇ ਯੂ.ਪੀ ਤੇ ਉਤਰਾਖੰਡ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਉਸਨੇ ਬਠਿੰਡੇ 'ਚ 'ਮੈਂ ਜਾਨ ਬਚਾਕੇ ਆ ਗਿਆ ਹਾਂ' ਦਾ ਜ਼ੁਮਲਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖੜਾ ਹੋਇਆ ਵੱਡਾ ਖ਼ਤਰਾ ਦਾ ਰੋਲਾ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਯੂ.ਪੀ ਦੇ ਭਾਜਪਾਈ ਵਿਧਾਇਕ ਅਭਿਜੀਤ ਸਾਂਘਾ ਨੇ ਟਵਿਟਰ ਤੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਿੱਖ, ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਜਾਂ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਸਮਝਣ ਦੀ ਭੁੱਲ ਨਾ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੇ ਬੇਹੁਦਾ ਬਿਆਨਾਂ ਦਾ ਹੜ ਆ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਹਿਰ ਘੋਲੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਫਿਰਕੂ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਅਸਰ ਤਰੁੰਤ ਬੱਲੇ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਗਿਆ। ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਿਚ ਮੋਦੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਸੰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਜਪਾਈਆਂ ਵੱਲੋਂ ਡੀ.ਸੀ ਦਫ਼ਤਰ ਬਾਹਰ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕੁਦਰਤੀ ਇੱਕ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਉਥੇ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਤੇ ਧਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਕੇ, ਉਸਨੇ ਮੋਦੀ ਮੁਰਦਾਬਾਦ ਆਖਿਆ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਖਿੱਚ-ਪੂਹ ਕੀਤੀ। ਮੋਦੀ ਦੀ ਫਲਾਪ ਰੈਲੀ, ਵਾਪਸ ਮੁੜਨਾ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਧਰਨਾ ਲਾਕੇ ਸੜਕ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਣਾ, ਉਸਦਾ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਭਲਾ ਕੀ ਸਬੰਧ ਹੈ? ਹਿੰਦੂਤਵੀਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰਿਦੁਆਰ 'ਚ ਭਗਵਾਂ ਸੰਸਦ ਜਿਸਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਰਮ ਸੰਸਦ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਸ

ਭਗਵਾਂ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਸ਼ਰੇਆਮ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹੁਣ ਫਿਰਕੂ ਜਾਨੂੰਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚੋਂ ਮੋਟਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਹਿੰਦੂਤਵੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਐਲਾਨਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਹੀਂ? ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ 85 ਫੀਸਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਭੁੱਖੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਢਿੱਡ ਭਰਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਮਿਟਾਉਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ

ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਸਿੱਖ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਤੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਗਰਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ 'ਸਿੱਖ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਨ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਬਣਾਕੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਤਾਂ ਵੱਖਰੇ ਕਰ ਦਿਓ।' ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਰ ਵਾਸੀ ਨੂੰ ਭਲੀਭਾਂਤ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕੌਮ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖਾਂ ਕਰਕੇ ਹੈ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਹੀ ਹਨ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚੋਂ ਮਿਟਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਹੀ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਹਿਰ ਉੱਗਲਣ ਵਾਲੇ ਇਹ ਮੋਬਾਇਲ ਸੁਨੇਹੇ ਲਗਾਤਾਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਕਿਸੇ ਜ਼ੁਮੇਵਾਰ ਹਿੰਦੂ ਆਗੂ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗਕੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਨੇਹਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੂਤਵੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਜ਼ਹਿਰੀ ਸੋਚ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਸਰੂਪ ਵਾਲੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰਕੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਝੋਲੀ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਿੰਦੂਤਵੀ ਸ਼ਾਇਦ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਲਵਾਰਿਸ ਸਮਝਣ ਦੀ ਭੁੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਲੁਧਿਆਣੇ ਭਾਜਪਾਈਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਨਾਲ ਇਕੱਲਾ ਸਿੱਖ ਭਿੜ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹੋ ਮਾਦਾ ਹਰ ਸਿੱਖ ਵਿਚ ਹੈ। ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ, ਧਰਮੀ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦੇ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਐਲਾਨ ਦਾ ਲਾਲੀਪੋਪ

ਭਾਜਪਾਈਆਂ ਨੇ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ। ਜਾਗਰੂਕ ਸਿੱਖ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੋਦੀ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਣਾ। ਮਾਣ ਤਾਂ ਮਿੱਟੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਉਹ ਵੀ ਪੈਰ ਮਾਰਿਆ, ਸਿਰ ਨੂੰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਾਰਸ਼ਲ ਕੌਮ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੰਗਾ, ਮਹਿੰਗਾ ਪਵੇਗਾ ਮੋਦੀ ਦੀ ਰੈਲੀ ਫੇਲ ਹੋਈ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਮੋਦੀ ਕਿਉਂ ਵਾਪਸ ਮੁੜਿਆ, ਇਹ ਮੋਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਫਿਰ ਵੀ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਖਾਹਮਖਾਹ ਦੋਸ਼ ਮੜਿਆ ਗਿਆ। ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਫੌਜ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਮਿਟਾਉਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਸਮਝ ਲੈਣ।

ਹਿੰਦੂ ਤਵੀ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਬਨਾਮ ਸਿੱਖ ਪੰਥ

ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਜਾਗਰੂਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਭਲੀ-ਭਾਂਤ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੀ ਜਾਨ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੀ ਹਿੰਦੂਤਵੀ ਜਮਾਤ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਜਾਨ ਵੀ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ ਨਾਮੀ ਤੋੜੇ 'ਚ ਹੈ। ਇਸ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ ਦੀ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਇੱਕੋ-ਇੱਕੋ ਮਨਸ਼ਾ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਐਲਾਨਣ ਦੀ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਇਹ ਪੱਤਾ ਅਯੁਧਿਆ ਵਿਚ ਰਾਮ ਮੰਦਿਰ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਭਗਤਾਂ ਲਈ ਖੋਲਣ ਸਮੇਂ 2024 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਹਰਿਦੁਆਰ ਵਿਚ ਹੋਈ ਭਗਵਾਂ ਸੰਸਦ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਿਗਲ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਵਜਾ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਬਿਗਲ ਵੱਜ ਹੀ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਵੀ ਵੱਗਦੀ ਗੰਗਾ ਵਿਚ ਹੱਥ ਧੋਕੇ ਯੂ.ਪੀ ਤੇ ਉਤਰਾਖੰਡ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਆਪਣੀ ਹਾਰ ਨੂੰ ਪੱਕੀ ਜਿੱਤ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਲਾਲਾਂ ਛਿੱਟਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਫਲਾਪ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਸਿਰ ਠੀਕਰਾ ਫੌੜਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਪਿਆਸੇ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਜਿਸਨੇ ਹਿੰਦੂਤਵੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਫਿਰਕੂ-ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਗਵਾਂ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਦੇ ਮਨਸੂਬੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਨ। ਉਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੰਦੂਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਦੁਹਰਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦਾ ਅੰਗ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਘ ਦੀ ਸੋਚ ਫਿਰਕੂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਨਫ਼ਰਤ ਭਰੀ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਤਾਂ ਭਗਵਾਂ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਨੇ ਖੁੱਲ ਕੇ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਡੱਟ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਸਿੱਖ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਦੀ

ਰਿਹਾਈ ਮੰਗੀ ਸੀ, ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਕੋਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਗਵਾਂ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਕਦੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਸੱਚੀ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਸੰਘ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ, ਹਵਾ ਵਿਚ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਤੀਰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਡੂੰਘੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਭਗਵਾਂ ਡੂੰਘੀ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਲਈ ਸਿੱਖ ਮੁੱਦੇ ਵੋਟ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਿੱਖ ਹਮਦਰਦੀ ਦੇ ਨਹੀਂ। ਸਾਕਾ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਬਾਰੇ ਇਸੇ ਭਗਵਾਂ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਨੇ ਲੱਭੂ ਵੰਡੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ 'ਦੇਰ ਆਏ ਦਰੁੱਸਤ ਆਏ' ਆਖਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਇਹ ਵੱਡੀ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਹੀ ਆਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਜਿਸ ਧਰਮ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਰੂ ਨੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ-ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਗਜ਼ਨੀ ਦੇ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਵਿਕਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਂਦਾ, ਅੱਜ ਉਸੇ ਧਰਮ ਦੇ ਠੋਕੇਦਾਰ, ਸਿੱਖੀ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੜਪਣ ਲਈ ਕਾਹਲੇ ਹਨ, ਉਸੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਿਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਕਾਰਣ ਬਚੀ ਹੈ, ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਦਮਗਜ਼ੇ ਮਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼, ਲੈਣ ਲਈ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲਾਂ, ਧਰਨੇ, ਰੋਸ, ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅੰਨੀਆਂ-ਬੋਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਿੱਖੀ ਵਿਰੋਧੀ ਐਨਕਾਂ ਲਾ ਕੇ ਬੈਠੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਖਾਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਿੱਖ ਬੰਦੀਆਂ ਵੀ ਰਿਹਾਈ ਤੋਂ ਤਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਵਹਿਸ਼ੀਆਨਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਸਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਫਾਸੀਆਂ ਮਾਫ਼, ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਮੰਗੇ ਪੈਰੋਲ ਦੇਣ 'ਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅਸੀਂ ਕੌਮ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਗਵਾਂ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਛੱਡੋ। ਆਪਣੀਆਂ ਹੱਕੀ ਮੰਗਾਂ ਲਈ ਕੌਮ ਦੀ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਹਰ ਪਾਸੇ ਹਰਾ-ਹਰਾ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਅੱਜ ਹਰ ਸਿੱਖ ਆਗੂ, ਸੰਘ ਦੀ ਨਿੱਕਰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਾਹਲਾ ਹੋਇਆ ਫਿਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਸਿੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਖੇਡ ਦਾ ਮੋਹਰਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਅਪਨਾ ਲਈ ਹੈ। ਕੌਮ ਨੂੰ ਬਿਗਾਨੀ ਝਾਕ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਿਹੜੀ ਏਕਤਾ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਬਲਬੂਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਬਲਾਤਕਰੀ ਸੰਦਾ ਸਾਧ ਦੇ ਡੇਰੇ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੀਡਰ

◌ ਸਲਾਬਤਪੁਰਾ ਭੰਡਾਰੇ ਵਿਚ ਡੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦਾ 'ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ', ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨੇਤਾ ਹੋਏ ਸ਼ਾਮਲ ◌ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡੇਰੇ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਸਲਾਬਤਪੁਰਾ (ਬਠਿੰਡਾ)/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼ : ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੀ ਬੀਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਪਿੰਡ ਸਲਾਬਤਪੁਰਾ ਵਿਚ ਭੰਡਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਤੈਅ ਸੀ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਏ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਡੇਰੇ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ, 'ਆਪ', ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕਈ ਵੱਡੇ ਨੇਤਾ ਵੀ ਪਹੁੰਚੇ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਡੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮੀ ਤਾਂ ਪਹੁੰਚੇ ਹੀ ਸਨ। ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨਾਲ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਡੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਡੇਰੇ ਦੇ ਬੁਰੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਾਥ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਣ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹਨ ਤੇ ਕੌਣ ਸਾਡੇ ਖਿਲਾਫ਼। ਜੇ ਡੇਰੇ ਦਾ ਨਾਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇਤਾ ਹਰਜੀਤ ਗਰੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਡੇਰੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਹੈਰਾਨੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ, ਜੋ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਜਿਆਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਹੋਸ਼ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਡੇਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹਾਂ। ਮੇਰੇ ਦੋਰੇ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਜੋੜ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਹਰ ਸਾਲ ਭੰਡਾਰੇ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਡੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਬਾਂਸਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡੇਰਾ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਤੀ ਹੋਈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣਗੇ।

ਭੰਡਾਰੇ ਵਿਚ ਇਹ ਨੇਤਾ ਪਹੁੰਚੇ

ਕਾਂਗਰਸ : ਮੰਤਰੀ ਵਿਜੈ ਇੰਦਰ ਸਿੰਗਲਾ, ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ

ਹਰਮੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ ਤੇ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਧਰਮਸੇਤ, ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਬਾਂਸਲ, ਮੌੜ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਟਿਕਟ ਦੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਮਨੋਜ ਬਾਲਾ ਬਾਂਸਲ ਅਤੇ ਰਾਹੁਲ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ।

ਭਾਜਪਾ : ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਜਿਆਣੀ, ਸੁਨੀਤਾ ਗਰਗ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਗਰਗ, ਵੀਨਾ ਗਰਗ, ਹਰਜੀਤ ਗਰੇਵਾਲ।

ਆਪ : ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਗਰੂਪ ਗਿੱਲ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬ) : ਦਿੜਬਾ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਗੁਲਜਾਰ ਮੂਨਕ।

ਡੇਰੇ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕਰੀਬ 300 ਡੇਰੇ ਹਨ, ਪਰ ਕਰੀਬ 10 ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲੱਖਾਂ 'ਚ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਰਾਧਾ ਸਵਾਮੀ ਬਿਆਸ, ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ, ਨਿਰੰਕਾਰੀ, ਨਾਮਧਾਰੀ, ਦਿਵਿਆ ਜੋਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤੀ ਸੰਸਥਾ, ਡੇਰਾ ਸੱਚਖੰਡ ਬੱਲਾਂ, ਡੇਰਾ ਬੋਗੋਵਾਲ ਮੁਖ ਹਨ। ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਡੇਰਿਆਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਹਾਸਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਡੇਰਾ ਬਿਆਸ ਤੇ ਡੇਰਾ ਸੱਚਖੰਡ ਬੱਲਾਂ ਵਿਚ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨੇਤਾ ਇਸ ਵਾਰ ਹੁਣ ਤਕ ਕੋਈ ਡੇਰਾ ਸੱਚਾ ਸੌਦਾ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।

ਮਾਮਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਪ੍ਰਚਾਰ

ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਹੋਈ ਕੁਤਾਹੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਕਰੇਗੀ। ਜਦਕਿ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੜਤਾਲੀਆ ਏਜੰਸੀ (ਐੱਨ.ਆਈ.ਏ.) ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਕੋਈ ਇਕ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਵਧੀਕ ਡੀ.ਜੀ. ਪੀ. ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਐੱਨ. ਵੀ. ਰਮਨਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਪੜਤਾਲੀਆ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਰਬਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਵਾਲੀਆ ਘੋਰੇ ਵਿਚ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਦਿਖਾਉਂਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਝਾੜਾਂ ਪਾਈਆਂ ਕਿ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਪੀ. ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐੱਸ.ਪੀ.ਜੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ? ਫਿਰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਿਉਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਤਮਿਕ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ਇਸ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਜਿੱਥੇ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਖੁਫ਼ੀਆ ਨਾਕਾਮੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਉੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਪੂਰੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਐੱਸ.ਪੀ.ਜੀ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣੀ ਸੀ। ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਲਾਪ੍ਰਵਾਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਬਲੂ ਬੁੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਨੂੰ ਨੇਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਡੀ.ਐੱਸ. ਪਟਵਾਲੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 7 ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਟਵਾਲੀਆ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਗਠਿਤ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ

ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਗਠਿਤ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬੇਭਰੋਸਗੀ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਸੁਤੰਤਰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਰਪੱਖ ਸੁਣਵਾਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਝਾੜਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਯੂ.ਪੀ. ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਇਹ ਖੇਡ ਖੇਡ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਇਕ ਰੈਲੀ ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਚ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਕਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੈਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਥੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਹੀ ਸਹੀ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਭਾਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਰੈਲੀਕਾਪਟਰ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਲੀ ਆ ਸਕਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੰਬੇ ਸੜਕੀ ਮਾਰਗ ਦੀ ਚੋਣ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀ? ਜਦਕਿ ਸੜਕ ਮਾਰਗ ਉਪਰ ਕਿਸਾਨ ਧਰਨਾ ਲਗਾਈ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿਚ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਤਿੰਨ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੋਏ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨ ਵੀ ਲਈ ਹੈ ਪਰ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਰਜ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਆਪਣੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਇਹ ਮੰਗਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਕਰਕੇ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਤੇ ਫਿਲਮੋਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਸੁਆਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਇਕ ਟੋਲਾ ਇੰਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੋਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਸਤਾ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ 'ਤੇ ਜੋ ਹੰਗਾਮਾ ਭਾਜਪਾ ਵਲੋਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਰਾਸਰ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਕ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਮੈਂ ਬਚਕੇ ਆ ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਗੱਠਜੋੜ ਕਰਕੇ ਹੀ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਦੀ ਆਈ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ ਘਟਨਾ ਕਾਰਨ ਉਸਨੂੰ ਹੋਰ ਢਾਹ ਲਗੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਵੀਂ ਬਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੱਠਜੋੜ ਹੈ ਪਰ ਕੈਪਟਨ ਵੀ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੌਰ ਉਪਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਜਾਪ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਾਥੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ

ਦਾ ਧੜਾ ਖਿੰਡ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਬਾਦਲ ਦਲ ਵਿਚ ਜਾ ਚੁਕੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੌਰ ਉਪਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਵੇਖਣ ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸਿਫ਼ਰ ਜਾਂ ਇਕ-ਦੋ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ ਮੋਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਲੋਕ ਪਹੁੰਚੇ ਹੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਨ। ਉਥੇ 70 ਹਜ਼ਾਰ ਕੁਰਸੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਪਰ ਖ਼ਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸੈਂਕੜੇ ਲੋਕ ਹੀ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਇਕ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਅੰਦੋਲਨਕਾਰੀ ਕਿਸਾਨ ਭਾਜਪਾ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਰੈਲੀ ਵਿਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਵੀ ਰਹੇ ਸਨ। ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਮਾਹੌਲ ਬਹੁਤ ਨਾਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਸੀ। ਇਸੇ ਨਾਖੁਸ਼ਗਵਾਰ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਖਰੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦੌਰਾ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਪਰ ਯੂ.ਪੀ. ਦੇ ਇਕ ਵਿਧਾਇਕ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਚੌਰਾਸੀ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਬਿਆਨ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉਪਰ ਛੱਡੇ ਗਏ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਛਤੀਸਗੜ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ, ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਜਾਟ ਆਗੂਆਂ ਵਲੋਂ ਤਿੱਖਾ ਵਿਰੋਧ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਭਾਜਪਾ ਵਿਧਾਇਕ ਨੂੰ ਮਾਰੀ ਮੰਗਣੀ ਪਈ।

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਵਜ਼ੋ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਅੰਦੋਲਨਕਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਦਾਖ਼ਲ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਅਤੀਤ ਵਿਚ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਆਈਆਂ ਸਨ। ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਹਿਟਲਰ ਦੇ ਵੇਲਿਆਂ ਦਾ ਰਾਜ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਲਈ ਰਸਤਾ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਬਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣਾ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਕੋਈ ਖਾਮੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵਧ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ 117 ਸੀਟਾਂ ਲਈ 14 ਫਰਵਰੀ 2022 ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਕੁਲ 2 ਕਰੋੜ 12 ਲੱਖ 75 ਹਜ਼ਾਰ 66 ਦੇ ਲਗਭਗ ਵੋਟਰ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਕਾਂਗਰਸ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਸੰਯੁਕਤ) ਅਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ, ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਈ ਕਿਸਾਨ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਮੋਰਚਾ ਆਧਾਰਿਤ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਵਰਗ ਵਿਚ ਇਸ ਮੋਰਚੇ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਮੋਰਚਾ ਸਾਰੀਆਂ ਰਵਾਇਤੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਚੈਲੰਜ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਆਗੂ ਸੂਝ ਬੂਝ, ਏਕਤਾ ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਚਲੇ। ਇਸ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਦੱਸੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਭ ਰਵਾਇਤੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਉਪਰ ਤਿੰਨ ਲਖ ਕਰੋੜ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨਾਲ ਝੂਠੇ ਲਾਰੇ ਲਗਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਮੁਫਤ ਵੰਡਣ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਲਾਰੇ ਲਗਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਵੇਲਾ

ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੁਣ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਚੁਣਨੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਸੰਵਾਰ ਸਕੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਸਟੈਂਡ ਲੈ ਸਕੇ। ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੈਸੇ-ਧੋਲੇ ਅਤੇ ਕਈ ਤਰਾਂ ਦੇ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਹੁਣ ਤਕ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਰੀਦਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਹੁਣ ਵੀ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਸੁੱਖ-ਆਰਾਮ ਲਈ ਲਾਲਚ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਾ ਜਿਤਾਉਣ ਜੋ ਲੋਕ ਹਿਤਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਅਪਰਾਧਕ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਘੁਟਾਲਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਤੇ ਦਲ-ਬਦਲੂ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਮਾਨਦਾਰ, ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰੇ ਅਕਸ ਵਾਲੇ ਪੜੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੁਣ ਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਨਸ਼ਾਬੰਦੀ, ਰੋਤ ਮਾਫ਼ੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਮਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ 'ਆਪ' ਇਕ ਤੀਜਾ ਧੜਾ ਬਣ ਕੇ ਆਈ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਜਿੱਤ ਸਕੀ। ਉਸ ਉਪਰ ਗਿਸ਼ਵਤ ਲੈ ਕੇ ਟਿਕਟ ਵੰਡਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਦੇ ਰਹੇ, ਹੁਣ ਵੀ ਲੱਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਭੇਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਕੁੱਝ ਅਜਿਹੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਲਏ ਗਏ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਅਨੁਸਾਰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੰਜ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਧੜੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਲਈ ਨਿਤਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਾਰ ਸਿਆਣਪ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਚੁਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਵੜੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੂਰ ਰੱਖਣ। ਅੱਜ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰੀ-ਰਾਜਨੇਤਾ ਦਾ ਮਾਡਲ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਕਦਮ ਪੱਕੇ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਤਬਾਹ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗਲ ਸਮਝਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਸਵੈ-ਸੇਵਾ ਦਾ ਨਹੀਂ।

ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ 'ਵੀਰ ਬਾਲ ਦਿਵਸ' ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਮੱਤਭੇਦ

ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ, ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਪ੍ਰੋ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਐਲਾਨ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਪਰ ਨਾਂ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ, ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਰਾਜੇਵਾਲ ਤੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਰੋਡੇ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਾਜਸੀ-ਗਿਆਨੀ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਤੀ ਸਹੀ ਨੀਤੀ ਅਪਨਾਵੇ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼ :- ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹਰ ਵਰੇ 26 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ 'ਵੀਰ ਬਾਲ ਦਿਵਸ' ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਕੀਤੇ ਐਲਾਨ ਬਾਰੇ ਫਿਲਹਾਲ ਸਮੁੱਚੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਇਕਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ।

ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਚਾਰੋਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ ਸਾਲ ਤੋਂ 26 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ 'ਵੀਰ ਬਾਲ ਦਿਵਸ' ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸੁਨੇਹਾ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਰਹੇਗੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ 350ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ 2017 ਵਿਚ ਮਨਾਏ ਗਏ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ 350ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਸਬੰਧੀ ਸਮਾਰੋਹ ਮੌਕੇ ਆਪਣੇ ਪਟਨਾ ਦੌਰੇ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵੀ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਖੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ, 'ਵੀਰ ਬਾਲ ਦਿਵਸ' ਉਸੇ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜ਼ੋਰਵਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕੰਧ ਵਿਚ ਜਿਊਂਦਾ ਚਿਣਵਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਧਰਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਡੋਲਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਚਾਰੋਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਦੇ ਅਨਿਆਂ ਅੱਗੇ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਝੁਕਾਇਆ। ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗੇ।' ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਵਰੇ 26 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਿਵਸ ਦਾ ਨਾਂ 'ਵੀਰ ਬਾਲ ਦਿਵਸ' ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਾਂ ਸਿੱਖ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਜਾਂ ਧਰਮ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਪਰ ਕਦੇ ਵੀ ਗਲਤ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਸ਼ਟੀ ਸਾਡਾ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ, ਗੁਰਬਾਣੀ, ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ 'ਵੀਰ ਬਾਲ ਦਿਵਸ' ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ 'ਤੇ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਭੇਟ ਕਰਨਾ ਤੇ ਐਲਾਨ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿਚੋਂ ਉਪਜਿਆ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਪੰਥ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਪ੍ਰੋ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ

ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰ ਲੈਂਦੀ। ਵੀਰ ਬਾਲ ਦਿਵਸ ਨਾਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੀ ਇਕ ਰੂਪਰੇਖਾ ਅਤੇ ਮਸੌਦਾ ਤਿਆਰ ਕਰੇ। ਸਾਬਕਾ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਕੇਵਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਰਾਜਸੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਅਤੇ ਸੱਚ ਤੇ ਹੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸੀ। ਉਹ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਬਾਬੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕੋਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਰਾਏ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀਰ ਬਾਲ ਦਿਵਸ ਨਾਂ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਾ. ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਉਪ-ਰਾਜਪਾਲ ਪ੍ਰਭੂਚੇਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਨੂੰ 'ਵੀਰ ਬਾਲ ਦਿਵਸ' ਵਜੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਮਨਾਉਣ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਭਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ

ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰੋਡੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਬਚਾਓ ਮੋਰਚਾ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਕੌਮੀ 'ਵੀਰ ਬਾਲ ਦਿਵਸ' ਵਜੋਂ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਕੀਤੇ ਐਲਾਨ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਥਕ ਦਲ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਬਚਾਓ ਮੋਰਚਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹਵਾਰਾ ਸਮੇਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਲਗਭਗ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰੇ। ਪੰਜਾਬ ਇਕ ਸਰਹੱਦੀ ਰਾਜ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ

ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਸਪੂਤਾਂ ਨੇ ਡਟ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਡੇਢ ਫ਼ੀਸਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਪਰ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਬਣੀਆਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਤੀ ਟਕਰਾਓ ਦਾ ਰਸਤਾ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਕਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬਾ ਬਣਾਇਆ ਵੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕੇ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਅਜਿਹਾ ਉਲਝਾਇਆ ਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਅਜੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਸਲੇ ਅਜੇ ਵੀ ਹੱਲ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਟਕਰਾਅ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਕਾਰਨ ਹੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅੰਦੋਲਨ ਹੋਏ ਅਤੇ 80 ਵਿਆਂ ਵਿਚ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਆਰੰਭ ਹੋਇਆ ਅੰਦੋਲਨ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਨਾ ਕੇਵਲ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚੱਲਿਆ, ਸਗੋਂ ਖਾੜਕੂ ਰੂਪ ਵੀ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਕਰ ਗਿਆ। ਇਸ ਟਕਰਾਅ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਕਤਲ ਅਤੇ ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਨਵੰਬਰ '84 ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਵਰਗੀਆਂ ਖੌਫ਼ਨਾਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ।

ਇਸ ਕੌਡੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੀ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਵਾਲਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰੇ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ 19 ਨਵੰਬਰ, 2021 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਜੇ ਸਮਰਥਨ ਮੁਲ ਦੇਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨੱਸ ਕਦਮ ਉਠਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਜੋ 50 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ 15 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਜਲਿਆਂਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦੇ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਜੋ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਗਲੀ ਨਾਲ ਜੋ ਛੇਤਾਫ਼ਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਿਚ ਬੇਹੱਦ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ ਜਲਿਆਂਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਰੂਪ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਇਕ ਫ਼ੈਸਲੇ ਵਿਚ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚਲੇ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਖੇਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨਾ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫ਼ੌਜ ਦਾ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗ਼ਲਤ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫ਼ੌਜੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੀ ਅੱਗੇ ਫ਼ੌਜ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਅਫ਼ਸਰ ਵੀ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਖ਼ਤਰੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਤੋਪਾਂ ਅਤੇ ਬੰਬਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਨੇਕਾਂ ਵਾਰ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਤੇ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜਨਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਗੁਨਾਹ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਫ਼ੌਜ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗਿਆਨ ਗੋਦੜੀ ਹਰਿਦੁਆਰ ਵਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਾਂ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੇਤੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਹੈ। ਕਣਕ-ਝੋਨੇ ਦੇ ਫ਼ਸਲੀ ਚੱਕਰ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਮੁਕਾ ਛੱਡਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਖੇਤੀ ਵਿਚ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਖੇਤੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤੇਲ ਬੀਜਾਂ ਅਤੇ ਦਾਲਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਵੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਭਾਅ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ ਜਾਣ, ਚਾਹੇ ਖ਼ਰੀਦਦਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਗ਼ੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਾਜ ਵਿਚ ਖੇਤੀ ਆਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਨਅਤਾਂ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਧੇਗਾ।

ਸਹੂਲਤ ਤੋਂ ਮੁਸੀਬਤ ਬਣਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ

੯੭੭੯੧੧੮੦੬੬

ਪੁਰਾਣੇ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਘਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਕਸਰ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਭਲੇ ਵੇਲੇ ਸਨ। ਨਾ ਤਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਵਾਹਿਸ਼ਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐਨੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਸਹੇੜ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਡਿਆ ਹਾਸਾ ਵੇਖ, ਉਹ ਅਕਸਰ ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਤੰਗੀਆਂ ਤੁਰਸ਼ੀਆਂ ਵੀ ਵੇਖੀਆਂ ਪਰ ਚਿਹਰਿਆਂ ਤੋਂ ਕਦੇ ਰੋਣਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਣ ਦਿੱਤੀ। ਅੱਜ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਹਰ ਸਾਧਨ ਹਰ ਸਹੂਲਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਚਿਹਰੇ ਮੁਰਝਾਏ ਪਏ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸੋ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਹੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਅਗਾਂਹ ਵੱਧ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਕਿੰਨੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ

ਹਨ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਕੋਲ। ਅੱਜ ਉਹ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਆਪਣੇ ਨਿਗਦੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕੋਹਾਂ ਦਾ ਪੈਂਡਾ ਤੁਰਕੇ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਹਰ ਸਾਧਨ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਦੂਰ ਦੂਰੇਡੇ ਬੈਠਿਆਂ ਦਾ ਹਾਲ ਚਾਲ ਜਾਣਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਹਨ। ਅੰਨ ਪਾਣੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਅੱਗੇ ਅੱਖਾਂ ਨਹੀਂ ਧੁਖਦੀਆਂ, ਬਲਕਿ ਘਰ ਘਰ ਗੈਸੀ ਚੁੱਲੇ ਹਨ, ਮਾਈਕ੍ਰੋਵੇਵ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਹਾਲ ਜਾਣਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਾਂਗ ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਾਝਾਂ ਰੋਡੀਓ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਕਿ ਤਰਕਾਲਾਂ ਪੈਦਿਆਂ ਹੀ ਪਿੰਡ ਦਾ ਪਾਣੀ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਮੁਹਰੇ ਖਬਰਾਂ ਲਗਾ ਦੇਵੇ ਕਿ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਹੁਣ ਹਰ ਘਰ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਹਨ, ਹਰ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਹਨ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਖਬਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਢਾਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਮਾਦਾਇਕ ਜੀਵਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪਰ ਅੱਜ ਹਲਾਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ

ਵਿਨਾਸ਼ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਪਲੀਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਧੂੰਆਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਨਸਲ ਜੋ ਲੰਮੀਆਂ ਵਾਟਾਂ ਤੁਰ ਕੇ ਗਾਹ ਲੈਂਦੀ ਸੀ ਅੱਜ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਉੱਪਰ ਇਸ ਕਦਰ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਦੋ ਕਦਮ ਚੱਲਣਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਦੀ ਕਾਢ ਪਿੱਛੇ ਮਕਸਦ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਸਨੇਹੀਆਂ ਨਾਲ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਪਰ ਅੱਜ ਇਹ ਸਹੂਲਤ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੁਸੀਬਤ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨਾਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਇਸ ਕਦਰ ਜੁੜ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਇਸਦੇ ਗੁਲਾਮ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂ ਰਹੇ। ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਦੀ ਲਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ੇ ਵਾਂਗ ਆਪਣਾ ਅਸਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਿਨ ਵੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੋਬਾਇਲ ਵਰਤਣ ਦੀ ਆਦਤ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੋਬਾਇਲ ਛੁਡਾਅ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਰੀਰਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉੱਥੇ ਮਨੁੱਖ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਮਾਨਸਿਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਹ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਹਨ ਜਿੰਨਾ ਉੱਪਰ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਵੱਧਦੀ ਹੋਈ ਨਿਰਭਰਤਾ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਸਿੱਧ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਸਹੂਲਤ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਦੀ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਉੱਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਜੇਕਰ ਹੋਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਅਸਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਯੋਗ ਅਤੇ ਢੁੱਕਵੀਂ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਹੀ ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਰਤੀ ਵਰਗ ਬਿਲਕੁਲ ਖਤਮ ਹੋਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬੱਕੀ ਟੁੱਟੀ ਹੋਈ ਨਜ਼ਰੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲੇ ਵੀ ਸਮਾਂ ਹੈ ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਹ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚੋਂ ਅਸਲੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਸਭ ਉਡਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਸਿਰਫ਼ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਲਝਿਆ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ।

ਟੈਲੀਸਕੋਪ ਤੋਂ ਸੂਖਮਦਰਸ਼ੀ ਤੱਕ

ਸੋਨੀ ਸਿੰਗਲਾ

ਮੋਬਾ: 94653-84271

ਦੂਸਰੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਅੰਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੁਦਰਤ ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਸਮਾਯੋਜਨ ਕਰਕੇ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਸੀਂ 'ਉਸਦੇ' ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 'ਉਸਨੂੰ' ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਆਪ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ 'ਉਹ' ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਹੋ ਕੇ ਸਾਡੀ ਹੋਂਦ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਦਿਸਦਾ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਚਲਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਨਾ ਹੌਸਲਾ ਛੱਡਿਆ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਛੱਡੇਗਾ। ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ 'ਉਸਦਾ' ਲੁਕਣਾ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਲੱਭਣਾ ਚਲਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਫਰੋਲਿਆਂ ਪਰ 'ਉਹ' ਨਾ ਲੱਭਿਆ ਹਿੰਮਤ ਨਾ ਹਾਰਦੇ ਹੋਏ ਗੈਲੀਲਿਓ ਨੇ ਟੈਲੀਸਕੋਪ ਬਣਾ ਕੇ ਉਹ ਸੰਸਾਰ ਅਰਥਾਤ ਉਹ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦਿਖਾਇਆ ਜਿਸਦੀ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਹੋਂਦ ਰੇਗਿਸਤਾਨ ਦੇ ਇੱਕ ਕਿਣਕੇ ਤੋਂ ਵੀ ਛੋਟੀ ਹੈ। ਕਦਮ-ਕਦਮ ਚਲਦੇ ਹੋਏ ਅਸੀਂ

ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਾਲ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਾਹਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਇੱਕ ਗਲੈਕਸੀ ਤੋਂ ਦੂਸਰੀ ਗਲੈਕਸੀ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਤਹਿ ਕੀਤਾ ਪਰ ਸਾਡਾ ਉਹ ਜਨਮਦਾਤਾ ਨਾ ਲੱਭਿਆ।

ਜਦ 'ਉਸਦੀ' ਹੋਂਦ ਦਾ ਪਤਾ ਸਾਨੂੰ ਇੰਨੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਾ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਐਟੋਨੀਵਾਨ ਲਿਊਨਹੋਕ ਨੇ ਸੂਖਮਦਰਸ਼ੀ ਬਣਾ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਸੰਸਾਰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਿਸਦਾ ਅਕਾਰ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਵੀ ਕਰੋੜਾਂ ਗੁਣਾ ਛੋਟਾ ਹੈ। ਸੂਖਮਦਰਸ਼ੀ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲੱਖਾਂ, ਕਰੋੜਾਂ, ਬੈਕਟਰੀਆਂ, ਜੀਵਾਣੂਆਂ, ਵਿਸ਼ਾਣੂਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਲੱਭੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਛਾਣ ਮਾਰੀ, ਪਰ 'ਉਹ' ਨਾ ਲੱਭਿਆ। ਇਹ ਖਰਬਾ ਮੀਲ ਦੀ ਟੈਲੀਸਕੋਪ ਤੋਂ ਸੂਖਮਦਰਸ਼ੀ ਦੀ ਦੂਰੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਸ ਤੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨਾ ਪਹੁੰਚ ਸਕਿਆ। ਜੇ ਸੋਚਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸੂਖਮ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸੰਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਜਨਮਦਾਤਾ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਕਦੇ ਕੋਈ ਪੈਰ ਦੀ ਉਂਗਲੀ ਦਾ ਸੂਖਮਜੀਵ ਲੱਭ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਸੋਚਦੇ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਲਿਆ ਜਾਂ ਫੇਰ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗਲੈਕਸੀ ਲੱਭ ਲਈ।

ਮਤਲਬ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਵਸਦੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜਿੰਨਾਂ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਹੁਣ ਤੱਕ ਆਪਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪੈਰ ਦਾ ਨਹੁੰ ਹੀ ਹੋਵੇ। ਆਖਿਰ ਇਹ ਭਾਲ ਕਿੱਥੇ ਖਤਮ ਹੋਵੇਗੀ? ਨਾ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਆਦਿ ਦਿਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਅੰਤ। ਨਿਊਟਨ

ਦੇ ਗੁਰਤਾ ਆਕਰਸ਼ਣ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਉਂਗਲ ਹਿਲਾਉਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਸਿਲਤ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅੰਗ ਵਿੱਚ ਚੁੰਭ ਕੇ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਹਿ ਲਵੋ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਬੇਚੈਨ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਅਧਿਆਤਮਕ ਦੇ ਰਸਤੇ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਭਗਤੀ ਜਾਂ ਫੇਰ ਵਿਗਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਇੱਕ ਕਦਮ ਵੀ 'ਉਸਨੂੰ' ਸਾਡੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰੰਤੂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਡੋਰ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਹੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੁਕਣ ਮਿੱਚੀ ਕਿਸ ਦਿਨ ਖਤਮ ਹੋਵੇਗੀ, ਮਨੁੱਖੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਫੇਰ ਖਾਤਮੇ ਨਾਲ। ਵਿਗਿਆਨੀ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਉਸਨੇ ਲੱਭ ਲਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕੁਝ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੀ ਨੂੰ ਇਹ ਹੰਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਸਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਲਈ ਜੋ ਅਜੇ ਬਣਾਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਉਹ ਦੇਖਦੇ ਤੇ ਸੋਚਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਾਂ 'ਉਹ' ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਰੋੜਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਗ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਨ ਤੇ ਰਿਣ, ਤੇਜ਼ਾਬ ਤੇ ਖਾਰ, ਨਰ ਤੇ ਮਾਦਾ, ਦਿਨ ਤੇ ਰਾਤ ਮਿਲਕੇ ਇੱਕ ਸਥਿਰਤਾ, ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਜਾਂ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿਲਣ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੇਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਮਾਂ-ਅੰਤਰਾਲ ਅਜੇ ਖਰਬਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇ ਪ੍ਰੰਤੂ ਆਉਣਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ।

‘ਥੈਲਾ ਅਪਣਾਓ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਚਾਓ’

ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ
੯੪੭੮੫੬੧੩੫੬

ਦੋ ਕੁ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਕਸਰ ਲੋਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਸਾਮਾਨ ਆਦਿ ਲਿਆਉਣ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਘਰੋਂ ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਜਾਂ ਪਟਸਨ ਦਾ ਬਣਿਆ ਥੈਲਾ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੀ ਦਿੱਖ ਅਤੇ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਬੰਦਾ ਐਸਾ ਖੋ ਗਿਆ ਕਿ ਘਰੋਂ ਨਾਲ ਥੈਲਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਹੀ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਥੈਲੇ ਨੂੰ ਪੁਰਾਤਨਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਦੇਖਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਲਿਫਾਫਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧੜਾਧੜ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ, ਪਰ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਲਿਫਾਫੇ ਸਾਡੇ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਧਰਤੀ, ਸੀਵਰੇਜ ਦੀਆਂ ਨਾਲੀਆਂ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੋਮਿਆਂ ਅਤੇ ਅਵਾਰਾ ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਜੀਅ ਦਾ ਜੰਜਾਲ ਬਣਨ ਲੱਗ ਪਏ। ਦੂਸਰਾ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਲਿਫਾਫੇ ਆਦਿ ਸਿਹਤ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਿਫਾਫਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਬਚਨਬੱਧਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਹੀ ਸਲਾਮਤ ਘਰੇ ਪੁੱਜ ਵੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੋ ਕਿ ਪੈਸੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਚੰਗਾ ਇਹੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਦੂਸਰਿਆਂ 'ਤੇ ਹੀ ਨਾ ਸੁੱਟ ਕੇ ਖੁਦ ਆਪ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਘੋਸ਼ਲ ਵੱਟਣੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਈਏ ਅਤੇ ਘਰੋਂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਆਦਿ ਲਈ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਕੱਪੜੇ ਜਾਂ ਪਟਸਨ ਦਾ ਥੈਲਾ ਆਦਿ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਈਏ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਗੰਧਲਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਈਏ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਾਡੀ, ਸਮਾਜ ਦੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਭਲਾਈ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਮੰਗ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ

ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਸਰਬ

ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮੰਗ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖੇੜਾ, ਭਾਈ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਿੱਧਰਾ, ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਆਣਾ, ਭਾਈ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹਵਾਰਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤਾਰਾ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਸਿੰਘ ਹਨ ਜੋ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਜੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਸੂਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹਨਾਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਿੰਘ ਧਰਮ ਤੇ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਲੜੇ ਸਨ ਜਦ ਕਿ ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਉੱਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜ਼ਾਲਮ ਲੋਕ ਜਮਾਨਤਾਂ ਉੱਤੇ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਕੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘ ਸੂਰਮਿਆਂ ਦਾ ਏਨਾ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਜੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਤੀਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੇਸ਼ੱਕ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਗਰਮਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਮਾਹੌਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ

ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਥੇ ਹੀ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ

ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਅਗਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਇਹ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਚਲਾ ਸਕਣ।

ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਇਕੱਠ ਹੋ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਜੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਸਾਡੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਸੂਰਮਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੀਡਰਾਂ ਅੱਗੇ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੀਡਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋ, ਤਦ ਅਸੀਂ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਵਾਵਾਂਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਮਨਸ਼ਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਸਾਡੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਕੋਲ ਅੱਜ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੀਡਰਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕੀਏ। ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਰਕਾਰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਖੁਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਥੇ ਹੀ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਇਹ ਲੋਕ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨ ਹਨ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨ ਖੁਦਾ ਬਣ ਬੈਠਦੇ ਹਨ

ਉਦੋਂ ਹੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਨਾਲ ਵਾਕਫ਼ੀਅਤ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਾਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਲੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਉਸ ਲੁੱਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਆਪਣਿਆਂ ਦਾ ਹੱਥ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਕਠਪੁਤਲੀ ਬਣੀ ਅਨੇਕਾਂ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੇ 1990 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕੇਸ ਪਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਧ੍ਰੋਹੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਅਜਿਹੇ ਸਿੰਘਾਂ ਲਈ ਰਿਹਾਇਰ ਜੱਜ ਜਾਂ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਕੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਵੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾਂ ਹੋਰ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਸਕਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾ ਸਕਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁਰਖਿਆਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸਾਂਝ ਸੰਭਾਲ ਕਰ ਸਕਣ। ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੇ ਵੀ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੋਟੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦੇ 550 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਤੇ ਕੁਝ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਾਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾ ਦਿਖਾ ਕੇ ਕੌਮ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਿਆਸਤ, ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਸੁਖਾਵਾਂ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਨਵੀਂ ਤਬਦੀਲੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਣਗੋਲਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਮੋਦੀ ਜੀ ਹਾਲੇ ਤਾਂ 'ਸਿਵੇ' ਵੀ ਠੰਡੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ

ਨਰਿੰਦਰ ਸੋਹਲ

੯੪੬੪੧੩੨੫੫

ਬੇਸ਼ੱਕ ਭਾਰਤ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਇਥੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੱਕ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਵੋਟਰ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਇਸੇ ਹੱਕ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਆਉਣ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅੰਦੋਲਨ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਸਗੋਂ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਅਜੇ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀਆਂ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਵਿਰੋਧ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤ ਸੌ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸਿਵੇ ਹਾਲੇ ਠੰਡੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੇਕ ਹਾਲੇ ਵੀ ਸੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਘ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਬੇਰੰਗ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਜੋ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਇਕ ਰੇਲੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਆਏ ਸਨ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ

ਪੈਰ ਜਮਾਉਣ ਲਈ ਹੱਥ ਪੈਰ ਮਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਦੁਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਰੁੱਸੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸੇ ਬਦੌਲਤ ਇਹ ਭਰਮ ਫੈਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਹੀ ਭਰਮ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਰੇਲੀ ਵਿੱਚ ਭਰਵਾਂ ਇਕੱਠ ਹੋਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਵੇਖਿਆ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਭੁੱਲ ਗਏ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ ਵਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਐਨੀ ਜਲਦੀ ਮੁਆਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਉਹ ਚਾਹੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਵਰਗੇ ਹੀ ਹੋਣ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅੱਧਾ ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪੈ ਗਿਆ ਸਮਝ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਉੱਤਰਨਾ ਸੀ ਪਰ ਮੌਸਮ ਨੇ ਸਾਥ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਠਿੰਡੇ ਉੱਤਰਨਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਇਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੜਕ ਰਾਹੀਂ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਇਆ। ਉਧਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਭਾਜਪਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਲਾਹਣਤਾਂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਘੇਰੀ ਖੜੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਇੱਥੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਕਾਫ਼ਲਾ ਉਸੇ ਸੜਕ ਜਾਮ ਵਿੱਚ 15-20 ਖੜਾ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਸਗੋਂ 2018 ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਕਾਫ਼ਲਾ ਦਿੱਲੀ ਜਾਮ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਅਤੇ ਨਿੱਕਲ ਵੀ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਵੀ ਨਿਕਲਣਾ ਔਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਖਬਰ ਮਿਲ ਗਈ

ਸੀ ਕਿ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਇਕੱਠ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਸਗੋਂ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਖਾਲੀ ਕੁਰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਵਾਪਸ ਮੁੜਣਾ ਹੀ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝਿਆ। ਰੇਲੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਉਦੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਪੰਡਾਲ ਖਾਲੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ।

ਵਾਪਸੀ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ 'ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰ ਦਿਓ, ਮੈਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਆ ਗਿਆ' ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਭੁੱਲ ਗਏ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਬਹੁਤਾਂ ਉੱਤੇ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਬੈਠ ਕੇ ਵੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਂਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅੱਜ ਤੁਸੀਂ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਓ। ਜਦਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਖੜੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਰਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਪੱਥਰ ਤੇ ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ 460 ਕਿਸਾਨ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤਾਂ ਤੋਂ ਜਿਉਂਦੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਕੋਈ ਅਫਸੋਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲਖੀਮਪੁਰ ਖੀਰੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਕੇ ਪੁੱਛੋ, ਕੀ ਬੀਤ ਰਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤ ਗੱਡੀ ਥੱਲੇ ਦੇ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੁਕਤਸਰ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੋ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤ ਬਾਰਡਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਿੰਦਾ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਵੀ ਕਿੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜੋ ਗੁੱਸਾ ਦਿਖਾਇਆ ਉਹ

ਜਾਇਜ਼ ਸੀ, ਉਹ ਐਨੀ ਜਲਦੀ ਆਪਣਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਕਿਵੇਂ ਭੁੱਲ ਸਕਦੇ ਸੀ। ਅਜੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਬਹੁਤ ਔਲੇ ਸੀ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਸੋਚ ਲਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕ ਲੈਣਗੇ? ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ ਜੋ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਖੁੱਸ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੁਹਾਡੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨਾਲ ਬਣੇ ਜ਼ਰੂਰ ਸੀ, ਪਰ ਰੱਦ ਤੁਹਾਡੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਉਣ ਪਿੱਛੇ ਕਿਸਾਨ ਵੀਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਨੇ, ਸਾਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਬਾਰਡਰਾਂ ਉੱਤੇ ਗਰਮੀ ਤੇ ਠੰਡ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਰਹੇ ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਹੌਸਲਾ, ਸਿਰਝ ਤੇ ਸਿਦਕ ਹੈ। ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰਚਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਘਰਸ਼ ਲੜਨ ਲਈ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਾਹ ਵਾਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਸੀ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਅਸਫ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਨਾਲ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕਾਫ਼ਲੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਕੋਈ ਹਿੰਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਕੋਈ ਇੱਟ ਵੱਟਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤ ਇੰਨੇ 'ਅਣਸੁਖਾਵੇਂ' ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਥੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲੱਗੇ। ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਓ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਲੀ-ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪਿਆ ਪਾੜਾ ਹੋਰ ਵਧੇਗਾ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਵਾਂਗ ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਵੱਡਾ ਕਰੋ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਦਰਦ ਹਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕ ਲੈਣਗੇ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤਾਂ ਕਰੋ...

CAPITAL SERVICES

ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਥਾਂ

- ਇੰਡੀਅਨ ਪਾਸਪੋਰਟ
- ਇੰਡੀਅਨ ਵੀਜ਼ਾ, OCI
- ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮਾ
- ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸਜ਼
- ਸਿਟੀਜ਼ਨ, ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ
- ਫੈਮਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਆਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਭਰਾਵਿਗ ਲਾਇਸੰਸ ਲੈਣ ਲਈ ਲੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ

- * ਕਾਰ ਟਰਾਂਸਫਰ/ਸਟਿੱਕਰ
- * ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ : ਕਾਰ, ਘਰ ਤੇ ਬਿਜਨਸ
- * ਲਾਈਵ ਸਕੈਨ/ਫਿੰਗਰ ਪ੍ਰਿੰਟ
- * ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ, ਮੇਲ ਬੈਂਕਸ, ਫੈਕਸ, ਕਾਪੀ,
- * ਬਿਜਨਸ ਕਾਰਡ, ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

Call, Banga (916) 427-4321, Fax (916) 258-0441
Email : sacramento99@yahoo.co, website: capitalservices.us

ALL STATE INSURANCE

ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਇਨਸੋਰੈਂਸ ਵਾਸਤੇ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ
ਇੱਕ ਕਾਲ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਵੱਡੀ ਬੱਚਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ

AUTO HOME LIFE HEALTH BUSINESS

Avninder Singh
Insurance Specialist, CA --LIC: #0822501
Phone : (510) 441-7490
(877) 441-7490
FAX : (510) 441-2537
ADDRESS : 30042 MISSION BLVD
SUITE #221, HAYWARD, CA 94544

ਨਿਰਾਲਾ ਹੋਏਗਾ ਪੰਜਾਬ...

ਇਹ ਵੇਖਣਗੀਆਂ ਕਿ ਜਿੱਤ ਕਿਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਾਲ ਪੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਦਲ ਬਦਲ ਨਾਲ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤੇ ਸਿਆਣੇ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੈਰਾਸੂਟ ਰਾਹੀਂ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਨੇ ਉੱਪਰੋਂ ਉਤਾਰਿਆ ਹੋਵੇ। ਭਾਜਪਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅਧਾਰ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦਲ ਬਦਲ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ, ਮੌਕਾਪ੍ਰਸਤ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੰਤਵ ਇੱਕੋ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹਥਿਆ ਲਈ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਧਰੁਵੀਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦੀ ਇਕ ਝਲਕ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੌਰੇ ਤੋਂ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲੇ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਬੋ ਹਵਾ ਤਾਂ ਬਦਲਣੀ ਹੀ ਸੀ, ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਧਰੁਵੀਕਰਨ ਉੱਤੇ ਭਾਜਪਾ ਟੋਕ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਵਧਦੇ ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਲਈ ਅਹਿਮ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ 48 ਘੰਟੇ ਅੰਦਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਕ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾਗੀ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਉਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਪਰ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇਣੀ ਬੈਠੀਆਂ ਹਨ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਵਾਲ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਲੈ ਕੇ ਜਦੋਂ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਕਿ ਇਹ ਦਾਗੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਾ ਮੰਨੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਟੁੱਟ ਗਈ।

ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਲ 2022 ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਬਾਜੀ ਮਾਰਦਾ ਹੈ? ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਦਰਦ ਕਿਸ ਨੂੰ ਹੈ, ਉੱਜੜ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੌਣ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਤਵ ਤਾਂ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪੈਂਥ ਜਮਾਉਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐਤਕਾਂ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਲ ਬਦਲੂਆਂ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ, ਹਫ਼ਤਾ ਤਫ਼ਤੀ ਵਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਖੇਡੀ ਜਾ ਰਹਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਕਦੇ ਖੇਡੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਈ।

ਪੰਜਾਬ ਜਿੱਤਣ ਦਾ ਹਰੇਕ ਦਾਅ ਕੇਂਦਰੀ ਹਾਕਮ ਵਰਤਣਗੇ। ਦਰਅਸਲ ਕਿਸਾਨ ਐਂਦੋਲਨ ਕਾਰਨ ਕੌਮੀ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਪ੍ਰਤੀ ਉਹ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਉਹ ਹਰ ਹਰਬਾ ਵਰਤ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹਥਿਆਉਣ ਦੇ ਅਵਲੋਂ ਰਾਹ 'ਤੇ ਹਨ। ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਝਵਾਨ ਲੋਕ ਇਹਨਾਂ ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਆਪ ਉਲੀਕਣਗੇ ਤੇ ਸੂਝਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਾਗਡੋਰ ਸੰਭਾਲਣਗੇ।

FUEL DISCOUNTS

UPTO 80 CENTS PER GALLON DISCOUNT
MAJOR NETWORK OF TRUCK STOPS

FUEL CARDS

NO CREDIT - NO PROBLEM
BEST CUSTOMER SERVICE

FACTORING

WE WANT TO MAKE FACTORING EASY FOR YOU
SAME-DAY FUNDING - NO HIDDEN FEES
COMPETITIVE RATES - 97% ADVANCE RATE

YOU BREAK DOWN

WE SHOW UP
24-HOUR ROADSIDE ASSISTANCE

TRUCK REPAIR & TIRE DISCOUNTS

GET NATIONAL ACCOUNT
NEARLY 3,000 HIGHLY SKILLED TECHNICIANS COAST TO COAST

FUEL MANAGEMENT

DAILY FUEL RATES IN PHONE APP

CALL FOR MORE INFO

(855)641-6955, (888)795-7035

ਮਾਮਲਾ 'ਬੁੱਲੀ ਬਾਈ' ਅਤੇ 'ਸੁੱਲੀ ਡੀਲਸ' ਦਾ

ਮੁਸਲਮਾਨ ਬੀਬੀਆਂ ਭਗਵੀਂ ਨਫਰਤ ਤੇ ਜਿਨਸੀ ਅਟੈਕ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣੀਆਂ

❖ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵਾਲੀ ਆਈਡੀ ਬਣਾਕੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਫਰਤ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

❖ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਨਫਰਤ ਦੀਆਂ ਕਈ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਲਗਾ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ : ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ/ਏ.ਟੀ.ਨਿਊਜ਼ :- 'ਬੁੱਲੀ ਬਾਈ' ਅਤੇ 'ਸੁੱਲੀ ਡੀਲਸ' ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਫਿਰਕੂ ਨਫਰਤ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਸਿੱਖ ਆਈਡੀ ਬਣਾਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਫਰਤ ਫੈਲਾਈ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਫਰਤ ਫੈਲ ਸਕੇ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਸਖਤ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਫੈਲ ਰਹੀ ਫਿਰਕੂ ਨਫਰਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਫਿਰਕੂ ਗੁੰਡਾ ਅਨਸਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਇਸੇ ਖ਼ਬਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਨਫਰਤ ਦੀਆਂ ਕਈ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਲਗਾ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ, 'ਬੁੱਲੀ ਬਾਈਐਪ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇਖ ਕੇ ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਪੁੱਛ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇੰਨੀ ਨਫਰਤ ਆਉਂਦੀ ਕਿੱਥੋਂ ਹੈ? ਦਰਅਸਲ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਨਫਰਤ ਦੀਆਂ ਕਈ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਲਗਾ ਰੱਖੀਆਂ ਹਨ। 'ਟੇਕ ਫੌਗ' (ਐਪ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ।'

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਾਂਗਰਸ ਬੁਲਾਰੇ ਸੁਪ੍ਰੀਆ ਸ਼੍ਰੀਨੇਤ ਨੇ ਭਾਜਪਾ 'ਤੇ 'ਟੇਕ ਫੌਗ' ਨਾਮੀ ਇਕ ਐਪ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਤੋਂ ਕੁਝ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ, ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਿਰੁੱਧ ਗਲਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਸਮਾਚਾਰ ਪੋਰਟਲ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਪ ਦੇ ਸੰਦਰਭ 'ਚ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਚੁਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਉਤੇ ਭਾਜਪਾ ਵਲੋਂ ਫਿਲਹਾਲ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ।

ਮੁਸਲਮਾਨ ਬੀਬੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ

'ਬੁੱਲੀ ਬਾਈ' ਅਤੇ 'ਸੁੱਲੀ ਡੀਲਸ' ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਤੋਂ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਾਨਿਆ ਸੱਈਦ ਦੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਤੇ ਔਰਤ ਹੋਣ ਦੀ ਦੋਹਰੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਵਜਾ ਕਾਰਨ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਪਰ ਸੈਕਸ਼ੁਅਲ ਹਰਾਸਮੈਂਟ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਾਦਸਤੂਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਜਨਵਰੀ 2022 ਵਿੱਚ 'ਬੁੱਲੀ ਬਾਈ' ਅਤੇ ਜੁਲਾਈ 2021 ਵਿੱਚ 'ਸੁੱਲੀ ਡੀਲਸ' ਨਾਮ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਗਈ ਐਪ ਉੱਪਰ ਸਾਨਿਆ ਸਮੇਤ ਦਰਜਨਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹੁਣ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਰੜੀ ਆਲੋਚਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਾਰ ਜਣਿਆਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਨਿਆ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, 'ਸੁੱਲੀ-ਬੁੱਲੀ' ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ। ਨਵੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਕਾਊਂਟ ਸਨ ਜੋ ਟਾਰਗੇਟਡ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਫਾਹਸ਼ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨਾਲ ਮਾਰਫ ਕਰ ਕੇ ਟਵਿੱਟਰ 'ਤੇ ਪਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਨਾਮ ਦੀ ਮੇਰੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਹੇਲੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਨਾਲ ਟਵਿੱਟਰ ਉੱਪਰ ਪੋਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ, 'ਆਪਣੇ ਹਰਮ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਸਾਨਿਆ ਪਸੰਦ ਕਰੋਗੇ?' ਉਸ ਉੱਪਰ ਸੋ ਜਣਿਆਂ ਨੇ ਵੋਟ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਉਹ ਡਾਇਰੈਕਟ ਮੈਸੇਜ ਉੱਪਰ ਗਰੁੱਪ ਬਣਾ ਕੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਜਿਣਸੀ ਸਬੰਧ ਬਣਾਉਣ, ਗੰਦੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਲੱਗੇ।'

ਸਾਨਿਆ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਟੀਵੀ ਸੀਰੀਅਲਾਂ ਦੇ ਪਟਕਥਾ ਲੇਖਕਾ ਹੈ। ਉਹ ਟਵਿੱਟਰ ਉੱਪਰ ਖੁੱਲ ਕੇ ਬੋਲਦੀ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਗਵੀਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵੱਲ ਰੁਝਾਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਿਣਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਲੰਘੇ ਸਾਲ ਜੁਲਾਈ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਸੁੱਲੀ ਡੀਲਜ਼ ਐਪ 'ਤੇ

ਮੁਸਲਿਮ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਅਤੇ ਸਾਨਿਆ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਦੇ, ਉਹ ਸਸਪੈਂਡ ਹੁੰਦੇ ਪਰ ਫਿਰ ਨਵੇਂ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਰੁਕਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।'

ਮੁਸਲਮਾਨ ਬੀਬੀਆਂ ਭਗਵੀਆਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ

ਫਿਰ ਮਈ 2021 ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਦਿਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਈਦ ਮਨਾਈ ਗਈ, ਉਦੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੂਟਿਊਬ ਚੈਨਲ ਉੱਪਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਨਕਲੀ ਨਿਲਾਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹੁਣ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਫਿਰਕੇ ਦੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਾਨਿਆ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, 'ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਇੱਥੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਈਦ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਡਰੇ ਹੋਏ ਸੀ ਕਿ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਬਿੱਚੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਪਰ ਪਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਲਈ ਨਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਚੈਨਲ ਨੂੰ ਵੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਹ ਵੀ ਸਸਪੈਂਡ ਹੋਇਆ ਪਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪਹਿਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਹੋਈ।

ਜੁਲਾਈ 2020 ਵਿੱਚ 'ਸੁੱਲੀ ਡੀਲਸ' ਨਾਮ ਦੀ ਐਪ ਬਣਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨਕਲੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਸਾਨਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਮਨਾਮ ਸਹੇਲੀ ਸਾਨਿਆ ਸਮੇਤ ਦਰਜਨਾਂ ਹੋਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਈ ਗਈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵੀ ਸਨ, ਜੋ ਨਾ ਹੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਪਰ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਰੱਖਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਫਾਲੋਵਿੰਗ ਸੀ। ਸਾਨਿਆ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਨ। ਸਾਨਿਆ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, 'ਜਦੋਂ ਪੀੜਤ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਬੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਐਫਏਆਈਆਰ ਵੀ ਦਰਜ ਹੋਈਆਂ।'

ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਿਉਂ ?

ਸਾਨਿਆ ਦੀ ਹਮਨਾਮ ਸਹੇਲੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਟੀਮ ਦੀ ਕਨਵੀਨਰ ਹਸੀਬਾ ਅਮੀਨ, ਪਾਇਲਟ ਹਨਾ ਮੋਹਸਿਨ ਖ਼ਾਨ, ਕਵਿੱਤਰੀ ਨਾਬਿਆ ਖ਼ਾਨ ਨੇ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਐਫਏਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਅਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਇਰਾਨੀ ਨੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਪੀਆਰਓ ਤੋਂ ਸਾਨਿਆ ਨੇ ਇਸ ਦੇਰੀ ਦੀ ਵਜਾ ਪੁੱਛੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਵਜਾ ਐਪ ਦੇ ਇੱਕ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਗਿਟਹਬ ਉੱਪਰ ਹੋਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਦੱਸਿਆ।

ਡੀਸੀਪੀ ਚਿਨਮਿਆ ਬਿਸਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਸਾਡੀ ਤਹਿਕੀਕਾਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰੇ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਅਸੀਂ ਐਸਐਲਏਟੀ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂਕਿ ਸਾਰਾ ਡੇਟਾ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲ

ਸਕੇ। ਇਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।'

ਸਾਨਿਆ ਅਨੰਸਾਰ ਦਿੱਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਗਵੇਂ ਲੋਕ ਬੇਖ਼ੌਫ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਿੱਧਾ ਸਾਡੀ ਟਾਈਮਲਾਈਨ ਉੱਪਰ ਆ ਕੇ, ਸਾਡੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਟੈਗ ਕਰਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਲੱਗੇ ਹਨ।'

ਸਾਨਿਆ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, 'ਮੈਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰਤ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਵੀ ਹਾਂ। ਅਜਿਹੀ ਸਾਈਬਰ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਲਈ ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਨਿਆਂ ਮੰਗਾਂ? ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹਾਂ ਜੋ ਆਏ ਦਿਨ ਮੇਰੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੰਗਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਪੁੱਛਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਕਦੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਬਾਰੇ ਤਹਿਕੀਕਾਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।'

ਇਕ ਹੋਰ ਪੀੜਤ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬੀਬੀ ਕੁਰਾਤੁਲੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਹੀ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਲੱਗੀ ਕਿ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਕੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਐਪ ਉੱਪਰ ਮੇਰੀ ਤਸਵੀਰ ਆ ਗਈ ਫਿਰ ਲੋਕ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੀ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਖ਼ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਤੋਂ ਹਿੰਮਤ ਮਿਲੀ, ਜਿਵੇਂ ਨੈਟਵਰਕ ਫਾਰ ਵੁਮੈਨ ਇਨ ਮੀਡੀਆ, ਇੰਡੀਆ, ਜਰਨਲਿਸਟ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਰਜ਼ ਵਿਦਾਊਟ ਬਾਰਡਰਜ਼ ਨੇ ਐਪ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ।

ਕਈ ਪੀੜਤ ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ

'ਬੁੱਲੀ' ਐਪ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਸਾਨਿਆ ਵਰਗੀਆਂ ਕਈ ਔਰਤਾਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ 'ਸੁੱਲੀ' ਐਪ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਨਾਮ ਨਵੇਂ ਵੀ ਸਨ ਅਤੇ ਕਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਬੋਲਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੇਡੀਓ ਜੋਕੀ ਸਾਯਮਾ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਰਾਣਾ ਅਯੂਬ, ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਆਰਾ ਸਕਵੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁਨ ਖ਼ਾਲਿਦਾ ਪਰਵੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਦੀ ਉਮਰ 60 ਪਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਜਿਣਸੀ ਸਾਈਬਰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁੱਲੀ ਤੇ ਬੁੱਲੀ ਡੀਲਸ : ਆਨਲਾਈਨ, ਆਫਲਾਈਨ ਹਿੰਸਾ 'ਬੁੱਲੀ' ਦੀ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਇਸਮਤ ਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟਵਿੱਟਰ ਉੱਪਰ ਲਿਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ

ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ, 'ਇਹ ਇੱਕ ਸਮੂਹਿਕ ਗੁੱਸਾ ਸੀ ਜੋ ਉਬਲ ਪਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਗਵੇਂਵਾਦੀ ਟਰੋਲਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉੱਪਰ 60-70 ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਹਨ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਬੋਲਾਂਗੇ ਤਾਂ ਇਹ ਆਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੜਕ 'ਤੇ ਨਿਕਲ ਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਕਰਨੀ ਹੋਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।' ਇਸਮਤ ਆਰਾ 'ਲਵ ਜਿਹਾਦ', ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਤੇ ਨਫਰਤ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ, ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੜਕੀ ਦਿੱਲੀ ਹਿੰਸਾ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉੱਪਰ ਲਿਖਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਈਬਰ-ਬੁਲਿੰਗ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਇੰਟਰਨੈਟ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਧਮਕੀਆਂ ਸੜਕ ਉੱਪਰ ਭਗਵੀਂ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮੁੰਬਈ ਦੀ ਸਾਨਿਆ ਸਯਦ ਯਤੀ ਨਰਸਿੰਮਹਾਨੰਦ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਬਿਆਨ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, 'ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰਤਾਂ ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ' ਜਾਂ ਜਾਮੀਆ ਮਿਲੀਆ ਇਸਲਾਮੀਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਮ ਭਗਤ ਗੋਪਾਲ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਮਹਾਂਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਬਿਆਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਰਾਮ ਭਗਤ ਗੋਪਾਲ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਪਰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਸੁੱਲੀ ਤੇ ਬੁੱਲੀ ਡੀਲਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ

'ਬੁੱਲੀ' ਐਪ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਤਾਂ ਮੁੰਬਈ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਹੋਈਆਂ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਵੀ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਖੂਬ ਚੁੱਕਿਆ। ਮੁੰਬਈ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 18 ਤੋਂ 21 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਲੋਕਾਂ ਸ਼ਵੇਤਾ ਸਿੰਘ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਮਯੰਕ ਰਾਵਲ ਨੂੰ ਇਸ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹੋਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਿਟਹਬ 'ਤੇ ਬੁੱਲੀ ਬਾਈ ਐਪ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ 21 ਸਾਲਾ ਨੀਰਜ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਸਾਮ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਟੀਮ ਦੀ ਕਨਵੀਨਰ ਹਸੀਬਾ ਅਮੀਨ ਨੇ 'ਸੁੱਲੀ' ਐਪ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਐਫਏਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। 'ਸੁੱਲੀ' ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਾਮ, ਨਬਿਆ ਖ਼ਾਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉੱਪਰ ਐਫਏਆਈਆਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।

ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਰਹੀ, ਸਾਬਕਾ ਪੱਤਰਕਾਰ ਹਿਬਾ ਬੇਗ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਦੋਵਾਂ ਨਿਲਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ 'ਸੁੱਲੀ' ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੁੱਲ ਕੇ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੇ ਹਨ, ਖੁਦ ਨੂੰ ਸੈਂਸਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ 'ਬੁੱਲੀ' ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਉਹ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਾਨਿਆ ਸਯਦ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਗਵੇਂ ਗੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਛੁੱਟ ਤਾਂ ਜਾਵਾਂਗੇ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਅਤੇ ਔਰਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੇਸ਼ ਦਾ ਜੋ ਮਾਰੋਲ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਹੋਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਲਾਮੀ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਆ ਜਾਵੇ।'

Valley Real Estate Center

Better Deal will be given from New Builders to Book New home in Mountain House, Tracy, Manteca and Lathrop

For agriculture and almond Farm, office building, Farm House and for Truck Yard in Tracy, Manteca, Lathrop and Stockton

ਮਾਊਂਟੇਨ ਹਾਊਸ, ਟਰੇਸੀ, ਮਨਟੇਕਾ ਅਤੇ ਲੈਥਰੋਪ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਘਰ ਖੁੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਦਿਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਅਲਮੰਡ ਫਾਰਮ, ਆਫਿਸ ਬਿਲਡਿੰਗ, ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਯਾਰਡ ਲਈ ਵੀ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰੋ।

Listing

TOTAL 35.5 YOUNG THREE YEARS OLD TREE PADRE AND NONPAREIL VARIETY. WITH RIPARIAN RIGHT FROM THE SAN JOAQUIN RIVER. WITH A SINGLE FAMILY SMALL HOME, IT'S VERY DESIRABLE PROPERTY

PROPERTY ADDRESS: 27022 RIVER ROADM, NEWMAN CA 95360.

RANJIT SINGH

**Valley Real Estate Center (Office Lic.: 01392267)
68 E 11th Street Ste 109, Tracy, CA 95376**

Office: 209-956-1000 Cell : 408-355-5700, gbsingh84@gmail.com

RANJIT SINGH
(Lic: 01922089)

ਇਹੁ ਤੇਲੁ ਦੀਵਾ ਇਉ ਜਲੈ ॥ ਕਰਿ ਚਾਨਣੁ ਸਾਹਿਬ ਤਉ ਮਿਲੈ ਮੂਲ ਰਚਨਾ, ਪੰਥ ਰਤਨ, ਗੁਰਮਿਤ ਮਾਰਤੰਡ, ਗਿਆਨੀ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਮਸਕੀਨ ਜੀ

ਭਾਗ 18

ਸੰਪਾਦਤ: ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਸਰਬ

ਐ ਮਨੁੱਖ ਹੈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਦੀਪਕ ਪਰ ਕਰੀਏ ਕੀ ਇੱਕ ਬੁਝਿਆ ਹੋਇਆ ਦੀਪਕ ਹੈਂ ਤੂੰ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਨਾਮ ਦਾ ਹੀ ਦੀਪਕ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਸਭ ਅੰਧੇਰਾ, ਅੰਧਕਾਰ ਹੈ। ਬੁਝੇ ਹੋਏ ਦੀਵੇ ਦੇ ਥੱਲੇ ਹੀ ਕੇਵਲ ਅੰਧੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਬਲਕਿ ਚਾਰੋਂ ਤਰਫ਼ ਹੀ ਅੰਧੇਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨੁੱਖ ਇੱਕ ਬੁਝਿਆ ਹੋਇਆ ਦੀਵਾ ਹੈ।

ਇਹੁ ਤੇਲੁ ਦੀਵਾ ਇਉ ਜਲੈ ॥

ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਦੋ ਰਹਾਓ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਤੇਲ ਦੀਵਾ ਇਉਂ ਜਲੇ ਰਹਾਉ ॥ ਰਹਾਓ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਨਹਿਰਾਓ ਬਿਸ਼ਰਾਮ। ਰਹਾਉ ਦੀ ਪੰਗਤੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ: ਬਿਨ ਤੇਲ ਦੀਵਾ ਕਿਉਂ ਜਲੈ, ਪਰ ਇਹ ਐਸਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਦੋ ਅਨੁਵਾਦ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਦੋ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਸ਼ਬਦ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦੋ ਦੋ ਅਨੁਵਾਦ ਨੇ ਦੋ ਦੋ ਰਹਾਉ ਨੇ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਵੀ ਦੋ ਰਹਾਉ ਨੇ ਬਿਨ ਤੇਲੁ ਦੀਵਾ ਕਿਉਂ ਜਲੈ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀਪਕ ਤੇਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਵੱਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬੁਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹੁ ਤੇਲੁ ਦੀਵਾ ਇਉਂ ਜਲੈ ॥ ਕਰਿ ਚਾਨਣੁ ਸਾਹਿਬ ਤਉ ਮਿਲੈ

ਇਹ ਤੇਲ ਇਹ ਵੱਟੀ ਅਤੇ ਤੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਾਨਣ ਕਰ ਦੀਵਾ ਜਲ ਪਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਹਜ਼ਾਰੋਂ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਘਰ ਦੇ ਵਿਚ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਹਨ ਜੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਘਰ ਦੇ ਵਿਚ ਪਈਆਂ ਨੇ ਉਹ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗਾ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ। ਪਰ ਦੀਵਾ ਬੁਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਅੰਧੇਰੇ

ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੋਈ ਪਰਦਾ ਨਹੀਂ ਉੱਚੇ ਉੱਚੇ ਪਹਾੜ ਅੰਧੇਰਾ ਢੱਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਬਨਾਸਪਤੀ ਬੜੇ ਬੜੇ ਬਾਗ ਬਗੀਚੇ ਸਭ ਨੂੰ ਅੰਧੇਰਾ ਢੱਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉੱਚੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਇਹ ਮਹਿਲ ਮੁਨਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਅੰਧੇਰਾ ਆਪਣੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਲੈ

ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਜੰਗਲ ਵੀ ਅੰਧੇਰੇ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਅੰਧੇਰੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਹਾੜ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ ਆਸਮਾਨ ਨੂੰ ਛੂੰਹਦੀਆਂ ਨੇ। ਅੰਧੇਰੇ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੋਈ ਪਰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੋਈ ਬੇ-ਪਰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਭ ਕੁਝ ਨੂੰ ਮੰਜ਼ਰੇਆਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਹਾੜ ਨੇ, ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਨੇ, ਇਹ ਬਨਾਸਪਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਬਾਗ ਹੈ, ਇਹ ਜੰਗਲ ਨੇ, ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇਹ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਧੇਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੰਜਾਹ ਸੱਠ ਮਨੁੱਖ ਬੈਠੇ ਹੋਵਣ ਹੁਣ ਅੰਧੇਰੇ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਪਤਨੀ ਕਿਹੜੀ ਹੈ, ਪਤੀ ਕਿਹੜਾ ਹੈ, ਭੈਣ ਕੌਣ ਹੈ, ਤੇ ਭਰਾ ਕੌਣ ਹੈ, ਮਾਂ ਕਿੱਥੇ ਹੈ, ਪਿਤਾ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਅੰਧੇਰਾ ਐਸਾ

ਹੈ ਕਿ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਅੰਧੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਅੰਧੇਰਾ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਦ ਅੰਧੇਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅੰਧਕਾਰ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅੰਧੇਰਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਸ ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ। ਅੰਧੇਰੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਛੁਪ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਭਿਅੰਕਰ ਰੋਗ ਹੈ। ਅੰਧਕਾਰ ਤੋਂ ਅੰਧਕਾਰ ਅਤੇ ਹੰਕਾਰ। ਹੰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਾਂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਵੀ ਓਹਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅੰਧਕਾਰ ਬੜਾ ਪ੍ਰਬਲ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਤੋਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਹੀ ਤਿਉਹਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕੋ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ ਦੀਵਾਲੀ, ਚਾਨਣਾ, ਰੋਸ਼ਨੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਹੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੈ ਅਮਾਵਸ, ਮੱਸਿਆ ਤੇ ਅੰਧੇਰਾ ਦੀਵਾਲੀ ਮੱਸਿਆ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਪੂਰਨਮਾਸ਼ੀ ਦਾ ਚੰਦਰਮਾ ਖਿੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਦੀਵੇ ਜਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਕੀ ਹੈ ਦੀਵਿਆਂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਅਮਾਵਸ ਦੀ ਰਾਤ ਕਰਕੇ ਹੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਮਨੁੱਖ ਅਮਾਵਸ ਹੈ ਅਮਾਵਸ ਵੀ ਸੱਜ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਮਾਵਸ ਵੀ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਮਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਇਹ ਵੀ ਦੁਲਹਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਾ ਰਾਜਾ ਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਅਮਾਵਸ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਮਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸੱਜੀ ਹੋਈ ਦੁਲਹਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਾਹਰ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਐਸਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀਵੇ ਜਲਾ ਕੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਦੀਵਾਲੀ ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜੋ ਸਵੈਮ ਮੱਸਿਆ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੰਮਿਆ ਮੱਸਿਆ ਵਿਚ ਜੀਵਿਆ ਮੱਸਿਆ ਵਿੱਚ ਮਰਿਆ ਵੀ ਮੱਸਿਆ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਸ ਦਾ ਸਾਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਜੋ ਜੀਵਨ ਹੈ ਉਹ ਅੰਧੇਰੇ ਮੀਂਹ ਵਿਚ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਮਨੁੱਖ ਕਿਤਨੀਆਂ ਦੀਵਾਲੀਆ ਵਿਅਰਥ ਕਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਨਹੀਂ ਲਈ। ਪੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਹੇ ਮਨੁੱਖ

ਹੈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਦੀਵਾ ਪਰ ਕਰੀਏ ਕੀ ਬੁਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਬੁਝਿਆ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂ ਹੈ। ਇਤਨੇ ਜਲਦੇ ਹੋਏ ਦੀਵੇ ਨੇ ਇੱਕ ਦੀਪਕ ਦਾ ਨਾਮ ਰਾਮ, ਇੱਕ ਦਾ ਨਾਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਇੱਕ ਦਾ ਨਾਮ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਇੱਕ ਦਾ ਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ, ਇੱਕ ਦਾ ਨਾਮ ਈਸਾ, ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ, ਸਵਾਮੀ ਮਹਾਵੀਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡੇ ਦੀਪਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਤਨੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਦੀਵੇ ਬਲ ਰਹੇ ਹਨ ਆਮ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਕਿ ਦੀਵੇ ਨਾਲ ਦੀਵਾ ਜਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਲਦਾ ਹੋਇਆ ਦੀਪਕ ਹੀ ਬੁਝੇ ਹੋਏ ਦੀਪਕ ਨੂੰ ਜਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਲਦੇ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਦੀਪਕ ਨਕਾਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਜਦ ਦੀਵੇ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਦ ਵੱਟੀ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਪੋਥੀ ਪੁਰਾਣ ਕਮਾਈਐ ॥ ਭਉ ਵਟੀ ਇਤੁ ਤਨਿ ਪਾਈਐ ॥ ਸਚੁ ਬੂਝਣੁ ਆਇ ਜਲਾਈਐ ॥੨॥ ਇਹੁ ਤੇਲੁ ਦੀਵਾ ਇਉਂ ਜਲੈ ॥ ਕਰਿ ਚਾਨਣੁ ਸਾਹਿਬ ਤਉ ਮਿਲੈ ॥

ਜਲਦੇ ਦੀਪਕ ਕੀ ਕਰਨਗੇ ਜਲਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ ਕਿਉਂ ਕੀ ਦੀਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵੱਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹਰ ਅਵਤਾਰ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤਕ ਜਗਤ ਤੋਂ ਨਾਕਾਮ ਹੋ ਗਿਆ ਪੰਨ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

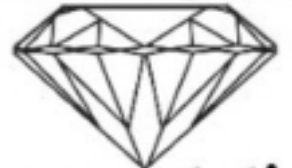
ਧਰਮ ਚਲਾਵਨ ਸੰਤ ਉਬਾਰਨ ਦੁਸ਼ਟ ਸਭਨ ਕੋ ਮੂਲ ਉਪਾਰਨ

ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੁਸ਼ਟ ਪੁਣੇ ਦੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਿਰਤੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੈਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਪੁੱਟਣੀਆਂ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਅੰਧਕਾਰ ਨਾਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਅੰਧਕਾਰ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤਦ ਹੀ ਸੱਚ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦ ਜਦ ਧਰਮ ਦੀ ਹਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕੋਈ ਧਰਮ ਦਾ ਮਹਾਨ ਦੀਪਕ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਝਿਆ ਹੋਇਆ ਦੀਵਿਆਂ ਨੂੰ ਜਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਪਰ ਧਰਮ ਦੀ ਹਾਨੀ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ ਰੋਜ਼ ਹਾਨੀ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਲਾਪਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

DIAMOND TRANSPORTATION

Dry Van ਤੇ Reefer ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ
Owner Operators ਦੀ ਲੋੜ

DIAMOND

Transportation
Logistics, Inc.

Good Pay

Dedicated Routs

Weekly Payment

ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ 'ਚ ਪੇਮੈਂਟ ਲਵੋ

ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ :

ਗੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ

209.487.3699

ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ

209.351.5965

2850 Loomis Rd, Stockton, CA 95205

ਸਿੱਖ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ-ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ-ਬਾਬਾ

ਡਾ. ਪਰਮਵੀਰ ਸਿੰਘ

ਸ਼ਬਦ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਗ ਹਨ। ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਉਹ ਲਿਖ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਦੂਜਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਉਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦ ਧਰਮ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੱਖ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਭਾਵਨਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਅਜਿਹਾ ਯਤਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦੀਅਤ ਦਾ ਵਿਖਿਆਨ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਉਸ ਨਾਲ ਰੂੜ੍ਹ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਭਰਮ-ਭੁਲੇਖੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਸਿੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿਚ ਕੁੱਝ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਗਏ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਬਾਬਾ, ਭਾਈ, ਗਿਆਨੀ, ਸੰਤ, ਢਾਡੀ, ਗੁੰਬੀ ਸਿੰਘ ਆਦਿ।

ਕੁੱਝ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਸਿੱਖ ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਹੁਣ ਨਕਾਰਾਤਮਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਗਏ ਜਿਵੇਂ ਮਸੰਦ, ਮਹੰਤ, ਸਰਬਰਾਹ ਆਦਿ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 'ਬੀਬੀ' ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ 'ਮਾਂ' ਲਈ ਲਈ

ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿੱਖ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵੱਜੋਂ ਵੀ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨਾਲ ਹੀ ਉੱਚੇ ਜਾਂ ਨੀਵੇਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਭਰਾ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ 'ਭਾਈ' ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਤਿਕਾਰ-ਸੂਚਕ ਅਰਥ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦੂਜਾ ਸ਼ਬਦ 'ਬਾਬਾ' ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਪ੍ਰਤਿ ਸਤਿਕਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

'ਬਾਬਾ' ਸ਼ਬਦ ਫਾਰਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਵ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਦਾਦੇ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੂਫੀ ਫਕੀਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ, ਬਾਬਾ ਬੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ ਆਦਿ। ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਹਸਤੀਆਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ 'ਬਾਬਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ- ਪਹਿਲਾ ਬਾਬੇ ਪਾਯਾ ਬਖਸ਼ੁ ਦਰਿ...,

ਬਾਬਾ ਪੈਧਾ ਸਚਿ ਖੰਡਿ...,

ਬਾਬਾ ਦੇਖੇ ਧਿਆਨੁ ਧਰਿ...,

ਬਾਬਾ ਆਇਆ ਤੀਰਥੈ... ਆਦਿ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਨਮ-ਸਾਖੀਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ

ਲਈ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਵਿਚ ਕੁੱਝ ਮੁਖੀ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ, ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤਾ ਆਦਿ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਫਾਰਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਲਈ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਈ ਕਾਨ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਗੁਰੂ-ਪੁੱਤਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਗੁਰੂ-ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਉਲਟ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਆਪ ਫਿਟਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਚਾਰ ਸਪੁੱਤਰਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਜਬਰ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜੀ ਵਿਚ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਦੋ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ ਨਵਾਬ ਵਜ਼ੀਰ ਖ਼ਾਨ ਨੇ ਨੀਹਾਂ ਵਿਚ ਚਿਣਵਾ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਪ੍ਰਤੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਵਧੇਰੇ ਸੰਵੇਦਨਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਕਿਉਂਕਿ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ ਨਵਾਬ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਏ ਦੁਨਿਆਵੀ ਲੋਭ-ਲਾਲਚਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਧਰਮ ਦੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਨਵਾਬ ਵਜ਼ੀਰ ਖ਼ਾਨ ਦੇ ਹਰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਚੜਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਵੱਡਿਆਂ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ 'ਨਿੱਕੀਆਂ ਜਿੰਦਾਂ ਵੱਡੇ ਸਾਕੇ' ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਈ ਦਲੇਰੀ ਅਤੇ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਬਾਬਾ' ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸੂਝ ਅਤੇ ਸਾਹਸ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਫ਼ਤਿਹਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜੋੜ-ਮੇਲੇ (ਧਾਰਮਿਕ ਸਭਾ) ਲੱਗਦੇ ਹਨ।

ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਲਗਭਗ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਇਹਨਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ

ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦਰਸ਼ ਅਤੇ ਕੀਰਤੀਮਾਨ ਯਾਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਆਦਰਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਗੁਰੂ ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵੱਜੋਂ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ, ਅਕਾਲੀ ਬਾਬਾ ਫੂਲਾ ਸਿੰਘ ਆਦਿ। ਕੁੱਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਬਾਬਾ ਆਲਾ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਖੜਕ ਸਿੰਘ ਆਦਿ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਗੁਰੂ' ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਆਗੂ ਵਜੋਂ ਦੇਖਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਬਲਕਿ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਗੂੜ੍ਹ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਦਾਦੇ ਲਈ ਕਈ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ 'ਬਾਬਾ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੇ।

ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਆਲਮ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦਸਰ

ਦੋ ਜਹਾਨ ਦੇ ਵਾਲੀ ਕਲਗੀਧਰ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਚੌਰ-ਬਰਦਾਰ ਸਨ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਆਲਮ ਸਿੰਘ ਜੀ।

ਇਹ ਕਲਗੀਧਰ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਭਾਵੇਂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦਰਬਾਰ 'ਚ ਹੋਣ ਜਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਛਕਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ਿਕਾਰ ਤੇ ਹੋਣ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਯੁੱਧ 'ਚ ਹੋਣ। ਇਹ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ 'ਚ ਤਤਪਰ ਸਨ। ਪਿੱਛੋਂ ਇਹ ਵਜ਼ੀਰਾਬਾਦ ਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵਡੇਰੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਰਹੇ ਸਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਭਿੱਖਾਂ ਜੀ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਭਾਈ ਬਜਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਸਪੁੱਤਰੀ ਸਨ। ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਬੀਬੀ ਭਿੱਖਾਂ ਜੀ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨਾਲ ਹੀ ਯੁੱਧ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸ਼ਸਤਰ ਵਿਦਿਆ ਵਿਚ ਨਿਪੁੰਨ ਸਨ। ਭਾਈ ਆਲਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਐਨੇ ਫੁਰਤੀਲੇ ਸਨ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਘੋੜੇ ਨਾਲ ਦੌੜ ਲਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਰਹਿੰਦੇ। ਫੁਰਤੀਲੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਭਾਈ ਆਲਮ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਨੂੰ 'ਨੱਚਣਾ' ਦਾ ਤਖੱਲਸ ਬਖਸ਼ਿਆ।

ਵੱਡੇ ਹੋਣ ਤੇ ਭਾਈ ਆਲਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਕਾਰਜ ਬੀਬੀ ਭਿੱਖਾਂ ਜੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਤਿੰਨ ਸਪੁੱਤਰ ਹੋਏ, ਭਾਈ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਬਾਘੜ ਸਿੰਘ।

ਜਦੋਂ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਕੰਡੇ ਗੁਰੂ ਪਰਿਵਾਰ ਨਦੀ ਪਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਬੀਬੀ ਭਿੱਖਾਂ ਜੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਸਿੰਘ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਨਦੀ ਪਾਰ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਧਰੋਂ ਮੁਗਲ-ਪਹਾੜੀ ਫੌਜਾਂ ਦਾ ਹੱਲਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ

ਦੁੱਨਾ ਸਿੰਘ ਹੰਢੂਰੀਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸਤਰੀ ਬੀਬੀ ਸੁਭਿਖੀ ਜੀ ਨੂੰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨਾਲ ਤੋਰਿਆ ਅਤੇ ਆਪ ਸਰਸੇ ਕੰਡੇ ਜਥੇ ਸਮੇਤ ਪੈਰ ਗੱਡ ਲਏ।

ਲਹੂ ਡੋਲਵੀਂ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਲੱਗ ਗਏ। ਬੀਬੀ ਭਿੱਖਾਂ ਜੀ ਜਥੇ ਸਮੇਤ ਗੁਰੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਬੀਬੀ ਜੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਹੀਦ ਬੀਬੀ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਮਿਲਿਆ। ਉਧਰ ਭਾਈ ਆਲਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨਾਲ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚੇ। ਨਾਲ ਸਨ ਸ਼ੇਰਾਂ ਵਰਗੇ ਪੁੱਤਰ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ, ਅਤੇ ਭਾਈ ਆਲਮ ਸਿੰਘ ਦਾ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਭਾਈ ਬੀਰ ਸਿੰਘ।

ਸਦਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਭਾਈ ਆਲਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਜਦੋਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜੰਗ ਨੂੰ ਚੱਲੇ ਹਨ ਤਾਂ ਭਾਈ ਆਲਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜੱਥੇ ਵਿਚ ਗਏ ਅਤੇ ਜੂਝ ਕੇ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਸਦਾ ਲਈ ਅਮਰ ਹੋ ਗਏ। ਸਾਹਿਬ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜਥੇ ਵਿਚ ਭਾਈ ਆਲਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਛੋਟੇ ਪੁੱਤਰ ਭਾਈ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਰਾ ਭਾਈ ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਗਏ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।

ਭਾਈ ਆਲਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਸਪੁੱਤਰ ਭਾਈ ਬਾਘੜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚੱਪੜਚੜੀ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਆਗੂ ਲਾਹੇ ਅਤੇ ਕੌਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ 1740 ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲੱਗਾ।

ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਹਮਉਮਰ ਸਨ। ਭਾਈ ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਛੋਟੇ ਪੁੱਤਰ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੀ ਦੇ ਹਮਉਮਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜੀ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਲਿਆਏ ਸਨ।

ਵਿਚਾਰ ਆਪੋ ਆਪਣੇ

ਕੀ ਸਾਡੇ ਪੰਥ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਕਰੂ ?

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ 'ਵੀਰ ਬਾਲ ਦਿਵਸ' ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਧਰਮ ਰਖਿਅਕ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜਿਸ ਆਸਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਕ੍ਰਿਤਘਣ ਰਾਜਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਮੋਦੀ ਤੋਂ ਸੋਧ ਲੈਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਟਾਂ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇਕ ਰੋਡ ਤੇ ਜਾਲਮ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਫੱਟਾ ਲਾ ਛੱਡਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਸੰਨ 2014 ਵਿਚ ਪੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦਾ ਜੋ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਹ ਕਾਬਲੇ ਤਾਰੀਫ਼ ਹੈ।

ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸੰਤ ਗਿਆਨੀ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਵਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਹਰ ਵਰੇ 26 ਦਸੰਬਰ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 325 ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਵ ਤਿੰਨ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਨੂੰ ਜਿਜਦਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ, ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਫਰਜ਼ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਦਮ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਐਸੇ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕਰਕੇ ਨਾ-ਸ਼ੁਕਰੇ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾਦੂਵਾਲ ਵਲੋਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਦੱਸਿਆ।

ਇਸ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਛਿੜੀ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਇੰਝ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਪੰਥ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਫੈਸਲੇ ਗੈਰ-ਸਿਧਾਂਤਕ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਕਰਿਆ ਕਰੂ ? ਇਸੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਆਗੂ ਵੀ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਗੇ। ਜਿਹੜੇ ਕੱਲ ਤੱਕ ਲੀਹੋਂ ਲੱਥੇ ਨੇਕੀ ਢੰਡਰੀ 'ਚੋਂ ਸਿੱਖ ਇਨਕਲਾਬ ਲੱਭ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹ ਪੱਖਾਂ ਭਾਰ ਹੋ ਕੇ ਪੂਰੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਇਸ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਰਮਜ਼ੋਰੀ ਨਾਲ ਮੱਤਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹਰੀ ਗੱਲ ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਏਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਦਹਾਕਿਆਂਬੱਧੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਘੋਰ ਨਿੰਦਾ ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੁਸਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਰ ਮਸਲੇ ਦੇ ਦੋ ਪਹਿਲੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਸਿੱਖ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਲੱਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਤੇ ਹਰ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਐਨਕ ਲਾ ਕੇ ਵੇਖਣਾ ਵੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ।

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਜੇਠੂਵਾਲ

੯੯੮੮੧੮੦੬੧

Homeopathicvibes

We treat Acute and chronic diseases like Asthma, Allergies, Mood swings, Migraine, Anxiety, Depression, Insomnia, Bed wetting, Acne, Diabetes, Arthritis, PMS, Acidity, Indigestion, Hot flashes, Blood Pressure, Kidney stones, Neuralgic pains, Skin disorders, especially non specific headaches and many more....

Now we have two locations :

940, E. El Camino Real, Sunnyvale, CA 94087

Office : (408) 737-7100 Fax: (408) 737-7102

39039 Paseo Padre Pkwy Suite

#209 (upstairs) Fremont CA 94538

www.homeopathicvibes.com

We sell and ship homeopathic remedies through out North America.

ਸਮੂਹ ਸਰਪ੍ਰਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ

Harminder Singh Gill D.H.M.S;B.C.I.H
(Ex Homeopathic Medical officer Punjab Govt.)

ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਹਿਬ-ਏ-ਕਮਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਡਾਕਟਰ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੀ

ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਕ ਅਦੁੱਤੀ ਧਰਮ-ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਮੁਹਿੰਮਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ 'ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ' ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਅਤੇ ਪੈਰੋਬਰੀ ਦਾ ਘੇਰਾ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਸਾਂਝੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ-ਮਨੁੱਖ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ। ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਕਥਨੀ ਤੇ ਕਰਨੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਰੁਖ਼ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਹਕੀਮ ਅੱਲਾ ਯਾਰ ਖ਼ਾਂ ਜੋਗੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ 'ਗੰਜਿ-ਸ਼ਹੀਦਾਂ' ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦਾ ਬਿਆਨ ਬੜੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ :

‘ਇਨਸਾਫ਼ ਕਰੇ ਜੀ ਮੈਂ ਜ਼ਮਾਨਾ ਤੋਂ ਯਕੀਨ ਹੈ।

ਕਹਿ ਦੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਸਾਨੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਯਹ ਪਿਆਰ ਮੁਰੀਦੋਂ ਸੇ ਯੇਹ ਸ਼ਫ਼ਕਤ ਭੀ ਕਹੀਂ ਹੈ।

ਭਗਤੀ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜ਼ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਮੈਂ ਜ਼ਿਮੀਂ ਹੈ।

ਉਲਫ਼ਤ ਕੇ ਯੇ ਜਜ਼ਬੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇ ਕਹੀਂ ਹਮਨੇਂ।

ਹੈ ਦੇਖਨਾ ਏਕ ਬਾਤ, ਸੁਨੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹਮਨੇਂ।’

ਆਪਣੀ ਆਤਮ ਕਥਾ ਵਿਚ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ-ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪਰਮ-ਪੁਰਖ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਸੰਸਾਰ 'ਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਕਿਤੇ ਲੋੜ ਪਵੇ, ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਵਿਚ ਹੁਕਾਵਟ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਦੋਖੀਆਂ ਤੇ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਦੇਵਾਂ :

ਹਮ ਇਹ ਕਾਜ ਜਗਤ ਮੇਂ ਆਏ॥

ਧਰਮ ਹੇਤ ਗੁਰਦੇਵ ਪਠਾਏ॥

ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਤੁਮ ਧਰਮ ਬਿਥਾਰੋ॥

ਦੁਸਟ ਦੋਖੀਅਨਿ ਪਕਰਿ ਪਛਾਰੋ॥

ਯਾਹੀ ਕਾਜ ਧਰਾ ਹਮ ਜਨਮੀ॥

ਸਮਝ ਲੇਹੁ ਸਾਧੂ ਸਭ ਮਨ ਮੰ॥

ਧਰਮ ਚਲਾਵਨ ਸੰਤ ਉਬਾਰਨ॥

ਦੁਸਟ ਸਭਨ ਕੋ ਮੂਲ ਉਪਾਰਨ॥ (ਬਚਿਤਰ ਨਾਟਕ)

ਰਤਾ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰੀਏ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਤੇ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਦੇ ਨਾਸ਼ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਯੋਜਨਾ, ਇਕ ਵੱਡੇ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਜਿਸ ਗੱਲ ਨੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਸਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ-ਉਹ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਬਦਲਾਅ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਰ ਵਿਹਾਰ

ਵਿਚੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਪਰਿਪੱਕ ਹੋ ਰਹੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਦਰਅਸਲ, ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪਛੜੇ ਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰ ਕੇ ਰਾਜ ਤੇ ਜੋਗ ਦੋਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਚਨਾਤਮਿਕ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਵਰਣ ਵਿਵਸਥਾ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ, ਜਿਹੜਾ ਇਕ ਪਾਸੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਿੱਗਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ। ਕੋਈ ਸੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਰਜਾ ਨੂੰ ਹਾਕਮ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿਵਾਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ। ਐਸਾ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਜਾ ਨੂੰ ਹਾਕਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦਾ ਪਛੜਿਆ ਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਿਤ ਵਰਗ ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਦਾ ਭਾਗੀਦਾਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਗ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗੀ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਚਾਨਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੁਲ ਤੇ ਜਾਤ ਦੇ ਅਭਿਮਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਨਾਂਹ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਚਾਰੇ ਵਰਣਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਤ ਭੇਦ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ, ਤਾਂ ਬੇਕਸਾਂ-ਰਾ ਯਾਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੀ ਸੂਰ ਵਿਚ ਵੰਗਾਰ ਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ

ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਸੂਦਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਇਕ ਦਿਨ ਉਹ ਹਾਕਮ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਰਜਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹੋਗੇ। ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀਆਂ ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ : ਪਰਜਾ ਤੇ ਹਾਕਮ ਕਰ ਦੀਨੇ ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਤੇ ਨਿਆਰੇ। ਜਮਨਾ ਤੇ ਕਾਬਲ ਲੋ ਇਨ ਕਾ ਰਾਜ ਹੋਇ ਹੈ ਸਾਰੇ। ਤੁਮ ਭੀ ਇਨ ਕੀ ਪਰਜਾ ਬੋਹੋ ਸੂਦ੍ਰ ਜਿਨੈ ਬੋਝੇ ਹੋ। ਦੀਨ ਬੰਧ ਮੈ ਤਬੈ ਸਦੈਹੋਂ ਦੀਨਨ ਰਾਜ ਭੁਗੈ ਹੋ। ਕੁਇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ 'ਗੁਰ-ਬਿਲਾਸ' ਨੇ ਵੀ ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਦੀ ਉਸ ਮਨੋਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿੜ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਸੀ। ਚਿੜੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਬਾਜ਼ ਤੁੜਵਾਉਣ, ਸਹੇ ਨੂੰ ਸ਼ੇਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਗੁਰੂ-ਸੰਕਲਪ ਨਿਸਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਆਮ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਉੱਚੇ ਦਰਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਹੈ : ਮੈਂ ਅਸਪਾਨਿਜ ਤਬ ਲਖੋ ਕਰੋ ਐਸ ਯੋ ਕਾਮ॥

ਚਿੜੀਅਨ ਬਾਜ਼ ਤੁਰਾਯ ਹੋ ਸਸੇ ਕਰੋ ਸਿੰਘ ਸਾਮ॥

ਬਾਜ਼ ਚਿੜੀ ਕਹੁ ਮਾਰ ਹੈ ਏ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਕਛੁ ਨਾਹ॥

ਤਾਤੇ ਕਾਜ ਕੀਓ ਇਹੋ ਬਾਜ਼ ਹਨੈ ਚਿੜੀਆਹ॥

ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਇਹ ਨਿਸਚਿਤ ਯੋਜਨਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਤਾਂ ਤੇ ਫ਼ਿਰਕਿਆਂ ਨੂੰ ਏਕਤਾ ਦੇ ਸੂਤਰ ਵਿਚ ਪਰੋ ਕੇ ਅਰਥਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਜਿਊਣ ਦੀ ਜਾਚ ਸਿਖਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ-ਬਰ-ਤਿਆਰ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਵੀ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਗੁਰੂ ਪਰੰਪਰਾ ਧਰਮ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਮੁਦੱਈ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੇ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸੀਸ ਬਲੀਦਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਦਿਆਂ ਦਸਮ ਪਿਤਾ ਨੇ ਵੀ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਤਕਰਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਰਬੰਸ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਇਨਕਲਾਬ ਨੇ ਸਮੁੱਚੀ ਸਮਾਜੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਚਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਸਮਾਜੀ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਮੰਗਣ ਦੀ ਰਾਹ 'ਤੇ ਤੁਰ

ਪਿਆ ਸੀ। ਇਕ

ਨਵੀਂ ਜਾਗਰੂਕਤਾ

ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ,

ਆਮ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਨਿਜ਼ਾਮ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਗੂ-ਵਰਗ ਦੀ ਸੋਚ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਈ ਸੀ। ਸੱਚਮੁਚ ਇਹ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹਰ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਇਸ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਇਨਕਲਾਬ ਦੇ ਮੋਢੀ ਸਰਬੰਸਦਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਿਣੀ ਰਹੇਗਾ। ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਦੀਆਂ ਇਹ ਪੰਕਤੀਆਂ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬੇਸਹਾਰਾ ਪਛੜੇ ਵਰਗ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜਨ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅਕੀਦਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਢੁਕਵੀਆਂ ਹਨ :

ਕਾਦਿਰੇ ਹਰਕਾਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ॥

ਬੇਕਸਾਂ-ਰਾ ਯਾਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ॥

ਇਥੇ ਇਕ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੁਕਤਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਰਚਨਾ 'ਜ਼ਫ਼ਰਨਾਮਾ' ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਰਚਨਾ ਵਿਚ ਵੇਲੇ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਦੀ

ਨਿਰੰਕੁਸ਼ ਤੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਕਾਰਜਗੁਜ਼ਾਰੀ ਉੱਪਰ ਤਿੱਖਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਦਰਜ ਹੈ। ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਤਾੜਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਸੀ ਸੱਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਪਰ ਕਾਬਜ਼ ਰਹਿਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕਰਨਾ, ਇਨਸਾਫ਼ ਦਾ ਰਾਹ ਛੱਡ ਦੇਣਾ, ਰੱਬ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਇਕ ਸੰਗੀਨ ਗੁਨਾਹ ਹੈ। ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ-ਨਾ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਇਮਾਨ ਹੈ, ਨਾ ਸ਼ਰਾ ਦੀ ਸੂਝ। ਨਾ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਰੱਬ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਤੇਰਾ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ : ਨਾ ਈਮਾਂ ਪ੍ਰਸਤੀ ਨ ਐਜਾ-ਇ ਦੀ॥

ਨ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਨਾਸੀ ਨ ਮੁਹੰਮਦ ਯਕੀਨ॥

ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋ: ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਕ ਲਿਖਤ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸਤਰਾਂ ਇਥੇ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ-‘ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਘੋੜ ਸਵਾਰ ਬਣੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਰਪਾਨਾਂ ਸਜਾਈਆਂ ਅਤੇ ਜੇਤੂ ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਪੁਸ਼ਾਕਾਂ ਪਹਿਨੀਆਂ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਉਹ 'ਵਾਹੁ! ਵਾਹੁ!' ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦੇ ਹੀ ਬਣੇ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਨਾਮ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਪੁਨਰ ਜੀਵਤ ਹੋ ਕੇ ਵਿਅਕਤੀ ਆਤਮਿਕ ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਵਿਚ ਅਨੰਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਦਾ ਹਰ ਸਿੱਖ, ਸ਼ਕਤੀ, ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸਾਕਾਰ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੱਬੇ-ਢੱਠੇ ਲੋਕਾਂ, ਹਲ-ਵਾਹਕਾਂ, ਲੱਕੜ-ਹਾਰਿਆਂ, ਕਲਾਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੀਵੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਤਾਂ ਵਜੋਂ ਬਖਸ਼ੀ।’

ਆਖ਼ਰ ਵਿਚ, ਹਿੰਦੀ ਜਗਤ ਦੇ ਮੰਨੇ-ਪ੍ਰਮਾਣੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਹਜ਼ਾਰੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦਿਵੇਦੀ ਦੇ ਇਸ ਮੱਤ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਕੁਝ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ-‘ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਡਿਤਾਂ ਨੇ ਬੜੇ ਅਸਚਰਜ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅਦਭੁੱਤ ਚਮਤਕਾਰ ਕਰ ਦਿਖਾਇਆ। ਜਨਤਾ ਨਿਰਾਸ਼ ਸੀ, ਉਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਅਨਾਚਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਕਹਿ ਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਐਸੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹਾਨ ਸੂਰਬੀਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਮੌਤ ਦੇ ਡਰ ਨੂੰ ਮੰਨੋ, ਮੰਤਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਉਡਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਿਰ ਹਥੇਲੀ ਉੱਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੋਧਿਆਂ ਨੇ ਅਨਿਆਂ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰਿਆ ਅਤੇ ਦੇਖਦਿਆਂ-ਦੇਖਦਿਆਂ ਇਤਿਹਾਸ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ। ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਘਟਨਾ ਘੱਟ ਹੀ ਵੇਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਾਲ ਦੇ ਰੱਬ-ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰਾਂ ਮੋੜ ਦੇਣਾ, ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਹੀ ਕਰਮਾਤ ਸੀ।’

ਵਹਿ ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਮਰਦ ਅਗੰਮੜਾ ਵਰਿਆਮ ਅਕੇਲਾ॥ ਵਾਹੁ ਵਾਹੁ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਆਪੇ ਗੁਰ ਚੇਲਾ॥ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਮਹਾਨ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਦਾਨੀ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਗਗਨਦੀਪ ਕੌਰ ਧਾਲੀਵਾਲ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਹੋਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਦਾਨੀ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਦੇ ਘਰ ਪਟਨਾ, ਬਿਹਾਰ 22 ਦਸੰਬਰ 1666 ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਅੱਜ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲਾ, ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ, ਨੀਲੇ ਘੋੜੇ ਵਾਲਾ, ਬਾਜਾਂਵਾਲਾ, ਸਰਬੰਸਦਾਨੀ ਆਦਿ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਬੰਗਾਲ ਤੇ ਅਸਾਮ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਗਏ ਹੋਏ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਆਗਮਨ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਭੇਜਿਆ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਕਰਨ ਲਈ ਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਨੂੰ ਸਨੇਹਾ,

ਕਿ ਬੱਚੇ ਦਾ ਨਾਂ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਹੀ ਪੀਰ ਭੀਖਣ ਸ਼ਾਹ ਜੋ ਇਕ ਨਾਮੀ ਮੁਸਲਿਮ ਫਕੀਰ ਸੀ ਲਖਨੌਰ ਤੋਂ ਚੱਲ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਆਏ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਅਲਾਹੀ ਨੂਰ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਨਕਲੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸੈਨਿਕ ਗੁਣ ਤਾਂ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਬਾਲਗ ਵੱਡਾ ਹੋ ਕੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਬ੍ਰਿਜ, ਅਰਬੀ, ਫ਼ਾਰਸੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਤੇ ਫ਼ਾਰਸੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਲਿਖੀ ਹੈ। 1672 ਵਿੱਚ ਆਨੰਦਪੁਰ ਵਿਖੇ ਆ ਗਏ। ਫ਼ਾਰਸੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕਾਜ਼ੀ ਪੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਤੋਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪੰਡਿਤ ਹਰਜਸ ਤੋਂ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮਤੀ ਦਾਸ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬ ਚੰਦ ਤੋਂ ਪਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਭਾਈ ਹਰਿਜਸ ਸੁਭਿੱਖੀ ਦੀ ਬੇਟੀ ਬੀਬੀ ਜੀਤਾਂ ਜੀ ਦੀ ਮੰਗਣੀ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ ਨਾਲ 12 ਮਈ, 1673 ਦੇ ਦਿਨ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਈ ਬਜਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ ਨੂੰ ਸ਼ਸਤਰ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਘੋੜ ਸਵਾਰੀ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਤ ਚੁੱਕੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੰਡਤ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿਚ ਆਏ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਪ ਕੇਵਲ ਨੌਂ ਸਾਲ ਦੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੰਡਤਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਹਾਦਤ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਕੰਵਰ ਜੀ ਨੇ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਗੱਦੀ 'ਤੇ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਾਸਤਰ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਤਰ ਭੇਟ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਇਕ ਰਣਜੀਤ ਨਗਰਾ ਬਣਵਾਇਆ ਜਿਸ ਦੀ ਗੂੰਜ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ 1699 ਈ: ਵਿਚ ਵਿਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਤੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਫੌਜ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਇਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮੁਗਲ ਫੌਜਾਂ ਨਾਲ ਅਨੇਕਾਂ ਲੜਾਈਆਂ ਲੜੀਆਂ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਆਨੰਦਪੁਰ ਦਾ ਕਿਲਾ ਵੀ ਛੱਡਣਾ ਪਿਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵਿਛੜ ਗਏ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦੋ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਨੀਹਾਂ ਵਿਚ ਚਿਣਵਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ

ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਕਿਲੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਣ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤੇ। ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਡੋਲ ਰਹੇ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਦਾਨੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਿਸਨੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲਈ ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਸੁੱਖ ਕੌਮ ਲਈ ਆਪਣੇ ਚਾਰੇ ਪੁੱਤਰ ਵਾਰ ਦਿੱਤੇ। ਪਿਤਾ ਵੀ ਵਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਧੰਨ ਜਿਗਰਾ ਕਲਗੀਆਂ ਵਾਲੇ ਦਾ ਇੰਨੇ ਦੁੱਖ ਸਹਾਰ ਕੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ 'ਸੀ' ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕਹੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ, ਆਦਰਸ਼ਕ ਸੰਤ-ਸਿਪਾਹੀ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ-ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ, ਜ਼ਫ਼ਰਨਾਮਾ, ਬਚਿੱਤਰ ਨਾਟਕ, ਜਾਪੁ ਸਾਹਿਬ, ਅਕਾਲਾ ਉਸਤਤ, ਚੰਡੀ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਬੋਧ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਜ਼ਫ਼ਰਨਾਮਾ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਫ਼ਾਰਸੀ ਵਿੱਚ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਅੰਤ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੰਦੇੜ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜੇ। ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ ਜੀ 1708 ਈ: ਵਿੱਚ ਮਾਧੋਦਾਸ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਭੇਜਿਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ 7 ਅਕਤੂਬਰ 1708 ਈ: ਨੂੰ ਜੋਤੀ-ਜੋਤਿ ਸਮਾ ਗਏ।

ਆਸਾ ਸਿੰਘ ਘੁਮਾਣ

ਮਾਘ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਹੀ ਤਿਉਹਾਰ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਾਘ ਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਮਾਘੀ ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਭ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਸਥਿਤ ਸਰੋਵਰਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਵਿਚ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਖਾਸ ਮਹਾਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂ-ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਗੰਗਾ-ਜਮਨਾ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਭਤਮ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਟੁੱਟਣ ਲੱਗੀ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਈ, ਦਰਿਆ, ਨਦੀ ਆਦਿ 'ਤੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਚੱਲ ਪਿਆ। ਹੁਣ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਟੁੱਟ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਐਸੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਥਾ ਜਾਂ ਪਰੰਪਰਾ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟਣਾ ਔਖਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਿਸੇ ਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚੱਲਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮਾਘੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਲੋਹੜੀ ਨਾਲੋਂ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਫਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੋਹੜੀ ਅੱਗ ਹੈ, ਮਾਘੀ ਠੰਢਕ ਹੈ। ਲੋਹੜੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਮਘਣ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮਾਘੀ ਦਾ ਠਰਨ ਨਾਲ। ਲੋਹੜੀ ਦੀ ਰਾਤ ਖਾਧੇ ਗਏ ਗਰਮ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨਾਲ ਸੇਕੇ ਗਏ ਪੇਟ ਨੂੰ ਠੰਢਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਰਾਤ ਗੰਨੇ ਦੇ ਰਸ ਨਾਲ ਰਿੱਝੀ ਖੀਰ, ਦਹੀਂ ਅਤੇ ਕਾਲੀ ਮਿਰਚ ਪਾ ਕੇ ਸਵੇਰੇ ਖਾਧੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸਮ ਦੀ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਲਾਂ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਮਾਲਸ਼ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ਕੀ-ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਦਿਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਚੜਿਆ ਮਾਘ ਤੇ ਮਾਘੀ ਆਈ

ਮਾਘੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮੇਲੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਮੁਕਤਸਰ ਦਾ ਮਾਘੀ ਮੇਲਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ। ਸੰਗਤਾਂ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੋਂ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ 40 ਮੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼ਰਧਾ ਸਹਿਤ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਫਸੋਸ ਕਿ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤਸਰ ਦੀ ਮਾਘੀ ਸਿਆਸੀ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ ਗਈ ਹੈ। ਲੋੜ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਈ ਭਾਗੋ ਅਤੇ ਚਾਲੀ ਮੁਕਤਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਦਿਹਾੜਾ ਸਿਆਸੀ ਗਾਲੀ-ਗਲੋਚ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਮਾਘੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਮਹਤਵ ਵੀ ਬੜਾ ਮਾਣਮੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ (ਪੁਰਾਤਨ ਖਿਦਰਾਣੇ ਦੀ ਢਾਬ) ਵਿਖੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਬੇਦਾਵਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਚਾਲੀ ਸਿੰਘਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਥੇ ਮੁਗਲ ਫੌਜ ਦਾ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੇਦਾਵਾ ਪੜਵਾ ਕੇ ਟੁਟੀ ਗੰਢਾਉਣ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵੈਸਾਖ ਸੰਮਤ, 1762 (1705 ਈ.) ਨੂੰ ਸਰਹੰਦ ਦਾ ਸੂਬਾ ਵਜੀਰ ਖਾਂ ਜਦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦਾ ਮਾਲਵੇ ਆਇਆ ਤਦ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਖਿਦਰਾਣੇ ਦੇ ਤਾਲ (ਢਾਬ) ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਵੈਰੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ। ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਬੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾਈ। ਸ੍ਰੀ ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਇਛਾ 'ਤੇ ਬੇਦਾਵਾ ਪਾੜ ਕੇ ਟੁਟੀ ਸਿੱਖੀ ਗੰਢੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਬਖਸ਼ ਕੇ ਇਸ ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਮੁਕਤਸਰ ਰਖਿਆ। ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਇਹਨਾਂ ਚਾਲੀ ਸਿੰਘਾਂ

ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਵਿਚ 'ਚਾਲੀ ਮੁਕਤਿਆਂ' ਦੇ ਸਤਿਕਾਰਤ ਦੇ ਪਵਿਤਰ ਪਦ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 'ਟੁਟੀ ਸਿੱਖੀ ਗੰਢੀ' ਦੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਇਹ ਘਟਨਾ ਗੁਰੂ ਵੱਲੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਟੁਟੀ ਗੰਢਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਅਮਲੀ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਕਈ ਥਾਂ ਕਥਨ ਹੈ। ਮਾਘੀ ਦਾ ਦਿਹਾੜਾ ਸਿੱਖ ਬੀਬੀਆਂ ਦੀ ਬੀਰਤਾ ਦੀ ਸਿਖਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਬੀਬੀ ਨੇ ਖ਼ਾਲਸਾ ਫੌਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਦਾਵਾ ਦੇ ਆਏ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਛਤਾਵੇ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਗੁਰੂ ਵਾਲੇ ਬਣਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮਾਤਾ ਭਾਗ ਕੌਰ ਦਾ 40 ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਉਪਕਾਰ ਸੀ। ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਹੱਕ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਆਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰ ਕੇ ਮੈਦਾਨ-ਏ-ਜੰਗ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੀ ਮਾਤਾ ਭਾਗ ਕੌਰ ਦੇ ਹੀ ਹਿਸੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਬੀਬੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਸਵੈਮਾਣ, ਗੈਰਤ ਅਤੇ ਅਣਖ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਜਲਵਾ ਰੂਪਮਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਮਾਘੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਬੀਬੀਆਂ ਦੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਤਰੋਤਾਜ਼ਾ ਰਖੇਗਾ।

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਹਰ ਸਾਲ ਮਾਘੀ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਜੋੜ ਮੇਲਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਥੇ ਇਸ ਦਿਨ ਕੀਰਤਨ, ਕਥਾ, ਢਾਡੀ ਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਇਸ ਦਿਨ ਪਵਿਤਰ ਸਰੋਵਰ ਵਿਚ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਲੜਾਈ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਥਾਵਾਂ

ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਮਹੱਲਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਟਿਬੀਸਰ ਤਕ ਕਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਘੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰਨਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਛਤਰ ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਧਾਰਮਿਕ ਦੀਵਾਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਬਾਰੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਵੀ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

ਮਾਘ ਮਜਨ੍ਹ ਸੰਗਿ ਸਾਧੂਆ
ਪੂੜੀ ਕਰਿ ਇਸ਼ਨਾਨ॥

ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇ ਸੁਣਿ
ਸਭਨਾ ਨੋ ਕਰਿ ਦਾਨ॥

ਜਨਮ ਕਰਮ ਮਲੁ ਉਤਰੇ
ਮਨ ਤੇ ਜਾਇ ਗੁਮਾਨ॥

ਕਾਮਿ ਕਰੋਧਿ ਨ ਮੋਹੀਐ
ਬਿਨਸੈ ਲੋਭੁ ਸੁਆਨ॥

ਸਚੇ ਮਾਰਗ ਚਲਦਿਆ
ਉਸਤਤ ਕਰੇ ਜਗਨ॥

ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਸਗਲ ਪੁੰਨ
ਜੀਅ ਦਇਆ ਪਰਵਾਨ॥

ਜਿਸ ਨੋ ਦੇਵੇ ਦਇਆ ਕਰਿ
ਸੋਈ ਪੁਰਖੁ ਸੁਜਾਨ॥

ਜਿਨਾ ਮਿਲਿਆ ਪ੍ਰਭ ਆਪਣਾ
ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੁਰਬਾਨ॥

ਮਾਘਿ ਸੁਚੇ ਸੇ ਕਾਢੀਅਹਿ
ਜਿਨ ਪੂਰਾ ਗੁਰ ਮਿਹਰਵਾਨ॥

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਰਚਿਤ ਮਾਘ-ਰਚਨਾ ਵਿਚ ਵੀ ਕੁਦਰਤ ਚਿਤਰਨ ਨਾਲੋਂ ਤੀਰਥ, ਦਾਨ, ਇਸ਼ਨਾਨ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਾ ਵਰਣਨ ਵੱਧ ਹੈ:

ਮਾਘਿ ਪੁਨੀਤ ਭਈ

ਤੀਰਥ ਅੰਤਰਿ ਜਾਨਿਆ॥

ਸਾਜਨ ਸਹਜਿ ਮਿਲੇ

ਗੁਣ ਗਹਿ ਅੰਕ ਸਮਾਨਿਆ॥
ਪ੍ਰੀਤਮ ਗੁਣ ਅੰਕੇ ਸੁਣਿ ਪ੍ਰਭ ਬੰਕੇ
ਤੁਧ ਭਾਵਾ ਸਰਿ ਨਾਵਾ॥
ਗੰਗ ਜਮੁਨ ਤਹ ਬੇਣੀ ਸੰਗਮ
ਸਾਤ ਸਮੁੰਦ ਸਮਾਵਾ॥
ਪੁੰਨਿ ਦਾਨ ਪੂਜਾ ਪਰਮੇਸਰ
ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਏਕੋ ਜਾਤਾ॥
ਨਾਨਕ ਮਾਘਿ ਮਹਾ ਰਸੁ ਹਰਿ ਜਪਿ
ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਤਾ॥

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਸਨ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਡੰਬਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਨ। ਉਹ ਪਾਏ ਦੀ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਸਮਾਜਕ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰਾਂ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ੁਧੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਓਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਗੰਗਾ-ਜਮਨਾ ਦੇ ਸੰਗਮ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਅਤੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਫਜ਼ੂਲ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਬਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਦਿਨ ਦੇ ਮਾਘੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਨਾਲ ਸੁੱਚਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਮਾਘ ਮਹੀਨੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਪੁੰਨ-ਦਾਨ, ਇਸ਼ਨਾਨ ਬਾਰੇ ਲੋਕ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ:

ਮਾਘ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਜੀ ਮੈਂ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦੀ
ਮੋਤੀਆਂ ਦੇ ਲਾਲ ਹੱਥੋਂ, ਪੁੰਨ-ਦਾਨ ਕਰਦੀ।
ਮਾਘ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ 14 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ 13 ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਲੋਹੜੀ-ਮਾਘੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸੂਰਜ ਵਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਮਾਘੀ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੀ 14 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਲੀਪ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਇਕ ਦਿਨ ਅੱਗੇ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਲੱਗੀ ਨਜ਼ਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਿਰਚਾਂ ਵਾਰੋ

ਸੰਜੀਵ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ, ਮੋਹਾਲੀ

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਛੇਵਾਂ ਦਰਿਆ ਵਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਫੈਲਾਇ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਨਸ਼ੇ ਨੇ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਦਿਨ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਜਦੋਂ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਖ਼ਬਰ ਨਾ ਛਪੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅੱਜ ਫਲਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਚਿੱਟੇ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜਿਆ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਵੀ ਨਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਆਦੀ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਖ਼ਬਰ ਪੜਨ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਕਿ ਕੁੜੀ ਆਪਣਾ ਕਰੀਅਰ ਬਣਾਉਣ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਆਈ ਤੇ ਚਿੱਟੇ ਦੀ ਸ਼ੋਕੀਨ ਬਣ ਗਈ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਕੇਂਦਰ ਚ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵੀ ਹੈ।

ਮਾਂ ਪਿਓ ਦੇ ਬਹੁਤ ਅਰਮਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਛੋਟਾ ਬੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਫਸਰ ਬਣਾਵਾਂਗਾ। ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਲਾਇਕ ਬਣ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਡਿਗਰੀਆਂ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਫੜੀ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਤੇ ਖਰਾ ਨਾ ਤੁਰਨਾ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਕਿੱਥੋਂ ਵੀ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਵੇਚਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਮੋਗਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਆਈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਨਸ਼ੇੜੀ

ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਘਰ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਤੱਕ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ। ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਸਿਲੰਡਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਈ ਨਸ਼ੇੜੀ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ਦੇ। ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰਦੇ ਹਨ। ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪੈਸੇ ਕੀ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਤਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗਹਿਣੇ ਤੱਕ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮਾਂ ਬਾਪ ਇੰਨੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਫਿਰ ਦੁੱਖ ਹੋ ਕੇ ਇਹੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਤੂੰ ਜੰਮਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਮਰ ਜਾਂਦਾ। ਸਾਨੂੰ ਇੰਨਾ ਦੁੱਖ ਨਾ ਹੁੰਦਾ। ਜੋ ਹੁਣ ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਦੇ ਕੇ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਸ਼ੇੜੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦੀ ਕਹਿਣੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਲਹਿਰਾਗਾਹਾ ਵਿਖੇ ਨਸ਼ੇੜੀ ਪੁੱਤ ਵੱਲੋਂ ਪੈਸਿਆਂ ਖਾਤਰ ਆਪਣੇ ਪਿਓ ਦਾ ਹੀ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਜਦੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਚੜਦੀ ਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਅਡੀਮ, ਟੀਕੇ ਲਗਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਉਹ ਸਮੈਕ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਚਿੱਟੇ ਦੇ ਸ਼ੋਕੀਨ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਖ਼ਬਰਾਂ ਵੀ ਪੜਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਨਸ਼ੇੜੀ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਝੂਠ ਫੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਚੋਰੀ ਡਕੋਤੀਆਂ ਤੱਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਾਂ ਬਾਪ ਅਜਿਹੇ ਨਸ਼ੇੜੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਵੀ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਸੌਦਾਗਰਾਂ ਨੇ ਨਸ਼ਾ ਵੇਚਣ ਦੇ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਕੱਢ ਲਏ ਹਨ। ਨਸ਼ੇੜੀ ਨੌਜਵਾਨ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਮੀਰ ਘਰਾਂ ਦੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੋਮ ਡਲਿਵਰੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਗਰੀਬ ਨਸ਼ੇੜੀ ਨੌਜਵਾਨ ਕਿੱਥੇ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਕੇਂਦਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਹਾਰ ਗਏ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦੀ ਚੰਗੀ ਲੁੱਟ ਕਸ਼ੌਟ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਦਸ ਤੋਂ ਪੱਚੀ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਵਸੂਲਦੇ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਕੇਂਦਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕਟਾਈ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਵੀ ਢਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਕੈਂਸਲ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੈਰੋਇਨ ਫੜੀ ਗਈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸੌਦਾਗਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਲਈ ਜੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਫੀ ਸੌਦਾਗਰ ਜੇਲਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜੇਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਵੀ ਸਖ਼ਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਕੋਰੋਨਾ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਕਾਰਨ 22 ਮਾਰਚ 2020 ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਲਾਕਡਾਊਨ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਸਭ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਕੋਰੋਨਾ ਵਾਇਰਸ ਦੌਰਾਨ ਹੋ ਰਹੀ ਸਖਤੀ ਕਾਰਨ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਕੁਝ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਕਾਰਨ ਮੌਤਾਂ ਵਧੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਾਲਾਬੰਦੀ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਕਈ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਸ਼ਾ ਸੌਦਾਗਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਈ ਸੌਦਾਗਰ ਜੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਡੱਕੇ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਸ਼ਾ ਇੱਕ ਕੋਰੜ ਵਰਗੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਈ ਸਮਾਜਿਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਮੀਨਾਰ ਲਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਪ੍ਰਕੋਪ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਈ ਵਧੀਆ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦਲ ਦਲ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਹਊਮੈ

ਹਊਮੈ ਹੰਕਾਰ ਦਾ ਕਦੇ ਢੋਲ ਜੋ ਵਜਾਉਂਦੇ ਸੀ,
ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਵੱਡੇ ਜੋ ਨਾਭੂ ਖਾਂ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਸੀ,
ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਸਭ ਦਾ ਗੁਰੂ ਕਰੀਦਾ ਨਹੀਂ ਮਾਣ ਮਿੱਤਰੋ।

ਈਰਖਾ ਦੇ ਲੋਭੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਂਦੀਆਂ ਨੇ ਲਾਹਨਤਾਂ,
ਗੱਲਾਂ ਚੰਗਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹੋਣ ਜਦੋਂ ਤੁਰ ਜਾਣ ਮਿੱਤਰੋ।
ਗੁਰੂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਗੋਲਕ ਮੂੰਹ ਆਖਦੇ ਗਰੀਬ ਦਾ,
ਠੱਗ ਕਿੱਥੇ ਛੱਡਦੇ ਭਾਵੇਂ ਹੋਵੇ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਰੀਬ ਦਾ,
ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾ ਗਈ ਏ, ਕਦੇ ਭਾਨ ਮਿੱਤਰੋ,
ਈਰਖਾ ਦੇ ਲੋਭੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਂਦੀਆਂ ਨੇ ਲਾਹਨਤਾਂ,
ਗੱਲਾਂ ਚੰਗਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹੋਣ ਜਦੋਂ ਤੁਰ ਜਾਣ ਮਿੱਤਰੋ।
ਜਿਹਨੂੰ ਆਖੇ ਆਪਣਾ ਹੈ ਉਹ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਮਕਾਨ,
ਬੰਦਿਆ ਮਿੱਟੀ ਵਿਚ ਰਲ ਜਾਣਾ ਜਦ ਨਿਕਲੇ ਪ੍ਰਾਣ,
ਝੱਜੀ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਸਿੱਕੀ ਗੱਲ ਨਿਰੀ ਸੱਚ ਲਿਖੀ,
ਮਿਹਣੇ ਮਾਰੇ ਜੋ ਸ਼ਰੀਕਾਂ, ਵੱਡ ਵੱਡ ਖਾਣ ਮਿੱਤਰੋ,
ਈਰਖਾ ਦੇ ਲੋਭੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਂਦੀਆਂ ਨੇ ਲਾਹਨਤਾਂ,
ਗੱਲਾਂ ਚੰਗਿਆਂ ਦੀਆਂ ਹੋਣ ਜਦੋਂ ਤੁਰ ਜਾਣ ਮਿੱਤਰੋ।

ਸਿੱਕੀ ਝੱਜੀ ਪਿੰਡ ਵਾਲਾ (ਇਟਲੀ)

ਗੁਰਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ

੧੬੦ ੪੪੪੨੭੬੭੬

ਜਗਬੀਰ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋਇਆ ਕਈ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਰਹਿੰਦਾ ਉਹ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮਕਾਨ ਵਿਚ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਫੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉਤੇ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਰੋਅਬ ਝਾੜਨਾ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਡਰਾ ਧਮਕਾ ਕੇ ਪੈਸੇ ਝਾੜਨੇ ਉਸਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਦਾ ਸੁਭਾਅ ਇੰਜ ਦਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੰਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਕਾਰਨ ਉਸਦਾ ਮਨ ਪੰਘਰਣ ਲਗ ਜਾਂਦਾ। ਉਸਦੇ ਸਾਥੀ ਤੇ ਦੋਸਤ ਅਕਸਰ ਉਸਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਂਦੇ ਤੇ ਤਨਜ਼ ਕੱਸਦੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਉਸਨੂੰ ਅਕਸਰ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ, 'ਜੇ ਪੈਸੇ ਲੈਣੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਚਾਅ ਕਿੰਵੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਸੀ ਤੈਨੂੰ।' ਉਹਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਬਹਿਸ ਚਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਕਿ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰ ਹੋਣਾ ਕੋਈ ਵਡਿਆਈ ਹੈ। ਉਹ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਕਿ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਰਿਸ਼ਵਤ-ਖੋਰੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਕਲੰਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਇਸਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਇਹ ਸਾਥੀ ਮਿਹਨੇ ਕਿਉਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਹੀ ਮਨ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ, ਨਹੀਂ ਇਹ ਵਡਿਆਈ ਨਹੀਂ ਕਲੰਕ ਹੀ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਚੇਤਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਤੁੱਕਾਂ ਉਭਰਨ ਲਗਦੀਆਂ, ਜਿੰਨਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰ ਨੂੰ

ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀ

ਵੱਡੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਗਾਰਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ ਕਰਕੇ ਕਈ ਵਾਰ ਉਸਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਕੇ ਲਾਈਨ ਹਾਜ਼ਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸਦਾ ਮਨ ਬੇਚੈਨ ਤਾਂ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਦ ਆਪੇ ਈ ਸੋਚਦਾ, ਬਾਣਿਆਂ ਦੇ ਕੁੱਤਖਾਨੇ ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ ਲਾਈਨ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨਾਲ ਮਨ ਦਾ ਸਕੂਨ ਤਾਂ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਅੰਦਰਲਾ ਉਸਨੂੰ ਹੌਸਲਾ ਦਿੰਦਾ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਵਿਖਾਣ ਜੋਗਾ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ ਹਾਂ ਨਾ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਚੋਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਨਾ ਬੋਲਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੌਸਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਅਡਿੱਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਆਪਣੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨੂੰ ਗਲ ਲਾਈ ਰਖਣ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਫਖਰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਛਾਤੀ ਚੌੜੀ ਕਰਕੇ ਉਹ ਲੰਮਾ ਜਿਹਾ ਸਾਹ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਤਸੱਲੀ ਵਿਚ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਇਕ ਦੋ ਮਹੀਨਾ ਵੀ ਨਾ ਲੰਘਦੇ, ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਬਾਣੇਦਾਰ ਵਲੋਂ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਾਣੇ ਲਵਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਉਸਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਪੱਲੇ ਕਾਰਨ ਉਸਦੀ ਵੱਖਰੀ ਪਹਿਚਾਣ ਤਾਂ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਨਾਂ ਚੰਗੇ ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਤਾਂ ਹੋਗਾ। ਕੋਈ ਉਸਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ

ਜਿਸ ਚੋਰ ਉਚੱਕੇ ਦੀ ਤਫਤੀਸ਼ ਵਾਲੀ ਫਾਈਲ ਉਸਨੂੰ ਮਾਰਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਉਸਦੇ ਘਰ ਸੋਗ ਪੈ ਜਾਂਦਾ। ਨਿਆਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਦਿੱਤੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਚੋਂ ਇਨਸਾਫ ਦੀ ਉਮੀਦ ਝਲਕਣ ਲਗ ਪੈਂਦੀ। ਚੰਗੇ ਵੱਡੇ ਅਫਸਰ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸੱਚ ਲਭਣਾ ਹੁੰਦਾ, ਉਹ ਜਗਬੀਰ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਾਉਂਦਾ। ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਰੀ ਆਉਣ 'ਤੇ ਮੋਢੇ ਦੀਆਂ ਫੀਤੀਆਂ ਵਾਲਾ ਸਫਰ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਉਹਦੇ ਮੋਢੇ ਉਤੇ ਤਾਰਾ ਚਮਕਣ ਲਗ ਪਿਆ। ਉਹ ਠਾਣੇਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਤੇ ਹੌਲਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਨਿਖੇੜਕੇ ਵੇਖਣ ਲਗ ਪਿਆ। ਉਸਨੂੰ ਵੱਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਾਲਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਣ ਲਗ ਪਿਆ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੰਜੀਦਾ ਤੇ ਇਨਸਾਫ ਪਸੰਦ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਮਾਜ 'ਚੋਂ ਜੁਗਮਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਪੜਨ ਲਗ ਪਿਆ। ਉਸ ਸਾਲ ਉਸ ਲਈ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਕਿ ਨਵਾਂ ਆਇਆ ਜ਼ਿਲਾ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ (SSP) ਉਸ ਖਾਨਦਾਨ 'ਚੋਂ ਸੀ ਜਿਥੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਕ, ਸੱਚ, ਇਨਸਾਫ ਤੇ

ਜ਼ਿਲੇ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ ਹੀ ਅਧੀਨ ਅਮਲੇ 'ਚੋਂ ਆਪਣੇ ਵਰਗਿਆਂ (ਯਾਨੀ ਇਨਸਾਫ ਪਸੰਦ ਬਾਣੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਅਫਸਰ) ਦੀ ਲਿਸਟ ਬਣਵਾਈ। ਛੋਟੇ ਬਾਣੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਜਗਬੀਰ ਦਾ ਨਾਂ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਸੀ। ਲਿਸਟ ਬਣਨ ਤੋਂ ਤੀਜੇ ਚੌਥੇ ਦਿਨ ਬਦਲੀਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਚੌਕੀ ਇੰਚਾਰਜ ਵਜੋਂ ਵੇਖਕੇ ਜਗਬੀਰ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਪਈ ਵੱਡੀ

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ। ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 18 ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਪਿਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲਗਾ। ਉਸ ਰਾਤ ਨਵੀਂ ਥਾਂ ਜਾ ਕੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਉਂਤਾਂ ਦੀ ਉਧੇੜ ਬੁਣ ਵਿਚ ਉਹ ਨੀਂਦ ਪੂਰੀ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਕਿਤਾਬਾਂ 'ਚੋਂ ਸਿੱਖੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਚੇਤੇ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਵਿਉਂਤਾਂ ਉਸਨੇ ਉਂਜ ਦੀਆਂ ਵੀ ਘੜੀਆਂ। ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਤਾਬੀ ਗਿਆਨ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਤੇ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਜੋੜ ਜਾਂ ਲਾਹ ਕੇ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਦਾ ਚੇਤਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀ।

ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਣ ਬਾਅਦ ਉਹ ਜਗਬੀਰ ਤੋਂ ਸਰਦਾਰ ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਣ ਗਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਜਗਬੀਰ ਦੀ ਥਾਂ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਕਹਿਕੇ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣ ਲਗਾ। ਉਸਨੇ ਚੌਕੀ ਅਧੀਨ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸੰਪਰਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤੇ ਦੋ ਕੁ ਹਫਤਿਆਂ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਕੇ ਸਾਂਝ ਪਾ ਲਈ। ਉਸਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਾਉਣ ਵੇਲੇ ਪੰਚ, ਸਰਪੰਚ ਜਾਂ ਲੰਬੜਦਾਰ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ। ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਆਪ ਸੁਣਦਾ ਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਲੈਂਦਾ। ਜੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਨਾਲ ਆਏ ਮੋਹਤਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮਾ ਸੌਂਪਦਾ। ਤੀਜੇ ਚੌਥੇ ਦਿਨ ਉਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਰਾਜ਼ੀਨਾਮਾ ਉਸ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਦਾ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਇੰਝ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਉਸਦੀ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਖਟਾਸ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ।

ਚੌਕੀ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਹੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚਲੇ ਮੁਖਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਫੜਾਉਣ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਧੰਦੇ ਨੂੰ ਬਰੇਕ ਲਗ ਗਈ ਸੀ। ਚੌਕੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਜੋ ਫੜਕੇ ਲਿਆਂਦਿਆਂ ਦੇ ਵਜਦੇ ਪਟਿਆਂ ਦੇ ਖੜਾਕ ਅਤੇ ਲੰਮੇ ਪਾਇਆਂ ਦੇ ਪੈਂਦੇ ਅੜਾਹਟ ਤੇ ਚੀਕਾਂ ਸੁਣ ਸੁਣ ਭੁਰਨ ਲਗ ਪਈਆਂ ਸਨ, ਹੁਣ ਸ਼ਾਂਤ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਲਈ ਚੌਕੀ ਦਾ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਬਿਜ਼ੀ ਦੀ ਥਾਂ ਤਿਆਰ ਮਿਲਣ ਲਗ ਪਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਡਾਇਲ ਕਰਨ ਦਾ ਝੰਜਟ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਫੁੱਲ ਬੂਟੇ ਲਵਾਏ ਜਾਣ ਨਾਲ ਚੌਕੀ ਦਾ ਮੂੰਹ ਮੁਹਾਂਦਰਾ ਬਣਨ

ਲਗ ਪਿਆ। ਜਗਬੀਰ ਨੇ ਇਕ ਐਨ ਜੀ ਓ ਰਾਹੀਂ ਚੌਕੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ਮੁਹਰਿਓਂ ਲੰਘਦੀ ਸੜਕ ਉਤੇ ਉਸਨੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰਾਂ ਵਾਲਾ ਬੋਰਡ ਲਗਵਾ ਦਿਤਾ। ਉਥੇ ਲਗੇ ਮੁਨਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਵਾਲੇ ਖਾਤੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਏਟੀਐਮ ਵਿਚੋਂ ਕਢਾਉਣੇ ਪੈਂਦੇ। ਵੱਡੇ ਢਿੱਡਾਂ ਵਾਲੇ ਕਈ ਸਿਪਾਹੀ ਤੇ ਹੌਲਦਾਰ ਉਥੋਂ ਬਦਲੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਜਾਣ ਦੇ ਜੁਗਾੜ ਕਰਨ ਲਗੇ। ਪਰ ਹੋਰ ਥਾਂਵਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਉਸਦੀ ਸੋਚ ਵਰਗੇ ਉਥੇ ਲੱਗਣ ਦੇ ਹੀਲੇ ਕਰਨ ਲਗੇ। ਜੁਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲੀ ਛਿਮਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਲੈ ਕੇ ਐਸਐਸਪੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਾ। ਵੱਡਾ ਅਫਸਰ ਹੋਰਾਨ। ਜੁਗ ਪਿਛਲੀ ਛਿਮਾਰੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ? ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਵਾਰ ਵਾਰ ਵਰਕਿਆਂ ਦੀ ਬੱਲ ਉੱਥਲ ਕਰੀ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਸਹੀ ਸੀ। ਅਫਸਰ ਵਲੋਂ ਮਿਲੀ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਨੇ ਜਗਬੀਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕੀਤਾ। ਉਹਨੂੰ ਯਾਦ ਆਇਆ, ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਅਫਸਰ ਵੱਧ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਣ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਸਮਝਦੇ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਇਕ ਲੇਖਕ ਦਾ ਕਿਹਾ ਯਾਦ ਆਇਆ 'ਘਾਲਣਾ ਘਾਲ ਕੇ ਹੀ ਨਰੋਏ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।' ਉਸਨੇ ਅਗਲੀ ਛਿਮਾਰੀ 'ਚ ਕੇਸ ਹੋਰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾਕੇ ਨਿਕਲਦੀ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਤੇ ਵਿਕਦੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਲ ਧਿਆਨ ਦਿਤਾ। ਮਾਫੀਏ ਨੂੰ ਹੱਥਾਂ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਪੈ ਗਈ। ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਕੋਲ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਜਾਣ ਲਗੀਆਂ। ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਢੇਰ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਅਖੇ ਜੀ, 'ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਉਹ ਮਹੀਨਾ ਮੰਗਦਾ।' ਦੋ ਸਾਲ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਕੇ ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਗਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਚੌਕੀ ਦਾ ਦੌਰਾ ਰੱਖਕੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਤਾ ਉਥੇ ਬੁਲਵਾ ਲਏ। ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋ ਦੋ ਮਿੰਟ ਦਿਤੇ। ਸਭ ਦਾ ਉਹੀ ਘੜਿਆ ਘੜਾਇਆ ਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਲੋਂ ਸਮਝਾਇਆ 'ਜੀ ਅਸੀਂ ਸ਼ਰੀਫ ਲੋਕ ਆਂ ਤੇ ਇਹ ਮਹੀਨਾ ਮੰਗਦਾ, ਕਹਿੰਦਾ ਉਪਰ ਵੀ ਦੇਣੇ ਨੇ।'

ਜ਼ਿਲਾ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਦੇ ਦੌਰੇ ਬਾਰੇ ਸੁਣਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਲੋਕ ਵੀ ਉਥੇ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਨਿਖੇੜਕੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ, 'ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਈ ਮਹੀਨਾ ਮੰਗਦਾ ਹੋਵੇ।' ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ, ਜੀ ਜੇ ਅਸੀਂ ਗਲਤ ਕੰਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਮਹੀਨਾ ਕਿਉਂ ਮੰਗੇ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਕਈਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਖੁਲਾਸੇ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਿਆਂ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਭੇਦ ਖੁਲ ਗਏ। ਗੱਲ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਤੁਰਦੀ ਵੇਖ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਟੋਲਾ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੁਰ ਪਿਆ, 'ਛੱਡੋ ਜੀ, ਅਸੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈਂਦੇ ਆਂ, ਤੁਸੀਂ ਠਾਣੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਦੋ।' ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਕਹਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਇੰਜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਆਇਆਂ ਹਾਂ, ਇਸਦਾ ਨਬੜਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਵਾਪਸ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਸਾਹਬ ਦਾ ਸਖਤ ਰੋਅ ਵੇਖਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਖਿਸਕਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਚੌਕੀ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬੁਰੇ ਫਸੇ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਪੈਰ ਕੰਬਣ ਲਗੇ। ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਸੁਣੀ/ਪੜੀ ਆ ਬੈਲ ਮੁੜੇ ਮਾਰ ਵਾਲੀ ਅਖੌਤ ਯਾਦ ਆਉਣ ਲੱਗੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ। ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਵਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਦੇ ਨੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਐਮ ਐਲ ਏ ਨੂੰ ਫੋਨ ਲਾ ਲਿਆ, ਜਨਾਬ ਬਚਾਅ ਲਓ ਅੱਜ ਤਾਂ, ਵੋਟਾਂ ਵੇਲੇ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਅੱਜ ਐਥੋਂ ਈ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਵਾ ਦਿਓ। ਲੀਡਰ ਸਾਹਬ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਈ ਐਸਐਸਪੀ ਦੇ ਸਤਾਏ ਹੋਏ ਸਨ, ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ ਤੇ ਹੱਕ ਸੱਚ ਪੁਰਾਉਂਦੇ। ਬਾਕੀ ਸਫਾ 30 'ਤੇ

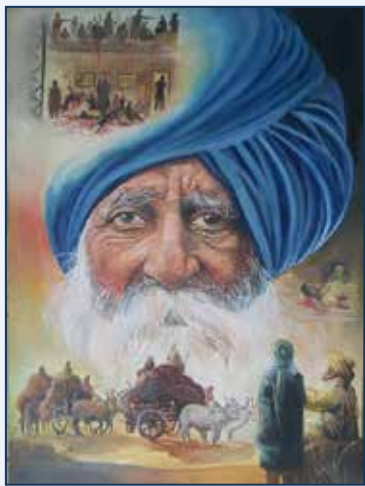
ਤੇ ਕਬਰ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਈ

ਸੁਰਜੀਤ ਭਗਤ

ਮੇਰਾ ਭਤੀਜਾ ਬੰਟੀ ਕੁਲਵਕਤੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ, ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਗਲਾਧੜੀ ਵੀ ਹੈ। ਮਰਾਸੀਆਂ ਵਾਂਗ ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਡਿਗਣ ਦਿੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਵਿਚਾਲਿਓਂ ਹੀ ਬੋਚ ਕੇ ਅਗਲੇ ਨੂੰ ਹੱਕਾ ਬੱਕਾ ਕਰ ਦੇਣਾ ਉਸ ਲਈ ਚੁਟਕੀ ਦੀ ਖੇਡ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਅਫਸਰ ਵੀ ਬੋਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਮਿਲ ਬਹਿਣ ਤੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਮਸਲੇ ਵੀ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਇੱਕ ਮਸਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਦਾ ਫਰਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਤੱਤਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕਈ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਮੱਥਾ ਖਪਾਈ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਪਰ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਲੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪੈ ਰਹੀ। ਬੇਹੱਦ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਆਲਮ ਵਿੱਚ ਦਿਨ ਕਟੀ ਕਰ ਰਹੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇੱਕ ਸਿਆਣੇ ਦੀ ਦੱਸ ਪਾਈ। ਮਰਦਾ ਕੀ ਨਾ ਕਰਦਾ? ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਾਬੇ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਪਿਆ। ਉਸਨੇ ਗਰਮ ਹੁੰਦੇ ਫਰਸ਼ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਪਾਖਣ ਉਪਰੰਤ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਫਰਸ਼ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਕਿਸੇ ਪੀਰ ਦੀ ਕਬਰ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਉਸ 'ਤੇ ਬੈਠ ਲਗਾ ਕੇ ਸੌਂਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਸਣੇ ਜੁੱਤੀਆਂ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਤੁਰ ਫਿਰ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਪੀਰ ਬੇਹੱਦ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਅਣਹੋਣੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਸ਼ਾਹ ਮਦਾਗ। ਗਰਮ ਹੁੰਦੇ ਫਰਸ਼ ਦਾ ਇਲਾਜ ਲੱਭਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨਮਾਜ਼ ਬਖਸ਼ਾਉਣ ਗਏ ਦੇ ਗੱਲ ਰੋਜ਼ੇ ਪੈਣ ਵਾਲੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰ ਤਾਂ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਘਰ ਹੀ ਬਦਲਣ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਕਿਹੜਾ ਸੌਖਾ ਸੀ? ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵੱਡਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਚੌਕੀ ਦੇ ਦੋ ਪੁੜਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਆ ਗਿਆ। ਮਰਦਾ ਕੀ ਨਾ ਕਰਦਾ। ਆਖਰ ਮੁਸੀਬਤ ਦੇ ਮਾਰੇ ਨੂੰ ਸਾਡੇ

ਭਤੀਜੇ ਬੰਟੀ ਦਾ ਚੇਤਾ ਆਇਆ। 'ਕਿੱਥੇ ਓ ਨੇਤਾ ਜੀ?' ਉਸ ਨੇ ਬੰਟੀ ਨੂੰ ਫੋਨ ਲਗਾਇਆ। 'ਸੇਵਾ ਦੱਸੋ ਜਨਾਬ, ਮੁੱਖ ਸਾਂਦ ਐ? ਰਾਜ਼ੀ ਬਾਜ਼ੀ ਓ?' ਬੰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛ ਲਿਆ। 'ਮੁੱਖ ਸਾਂਦ ਹੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸੇ ਲਈ ਫੋਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਯਾਰ। ਇੱਕ ਕਸੂਤੇ ਜਿਹੇ ਪੰਗੇ ਵਿੱਚ ਫਸਗੇ ਆ।' ਘਬਰਾਏ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ।

‘ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਪੰਗੇ ਜੋ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ?’ ਬੰਟੀ ਅਜੇ ਵੀ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਅ ਨਾਲ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੋਰ ਕੁਰੇਦਣ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸਾਰੀ ਕਥਾ-ਕਹਾਣੀ ਕਹਿ ਸੁਣਾਈ। ਮੁੱਖ ਮਸਲਾ ਕਬਰ ਦਾ ਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਉਪਾਅ ਵੀ ਬਾਬੇ ਨੇ ਕਾਫੀ ਮਹਿੰਗਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਹਾਰੀ ਸਾਰੀ ਦੇ ਵੱਸ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

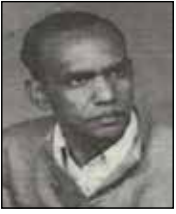
‘ਕਬਰ ਤਾਂ ਮੈਂ ਹੀ ਪੁੱਟ ਦੇਣੀ ਸੀ ਪਰ ਅੱਜ ਮੈਂ ਜ਼ਰਾ ਬਾਹਰ ਆ ਕਧਰੇ, ਕੱਲ ਨੂੰ ਤੇਰਾ ਕਬਰ ਵਾਲਾ ਮਸਲਾ ਵੀ ਹੱਲ ਕਰਦੇ ਆਂ।’ ਬੰਟੀ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਟਿੱਚਰ ਰਲੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਕਮਰੇ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਮਰੇ ਦਾ ਫਰਸ਼ ਸੱਚੀਂ ਹੀ ਗਰਮ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਕਮਰੇ ਦੇ ਲਾਗੇ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਪੈ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਫਰਸ਼ ਨੂੰ ਪੁੱਟਣ ਦੀ

ਹਾਮੀ ਭਰ ਸਕੇ। ਪੀਰ ਦੀ ਨਰਾਜ਼ਗੀ ਦਾ ਡਰ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰਾਂ ਘਰ ਕਰ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਸੰਭਾਵਿਤ ਕਰੋਪੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਮਾਸੀ ਆਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਬਿੱਲੀ ਦੇ ਗੱਲ ਟੱਲੀ ਕੌਣ ਬੰਨੇ? ਆਖਿਰ ਇਹ ਹਿਮਾਕਤ ਵੀ ਬੰਟੀ ਨੂੰ ਹੀ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਉਸ ਨੇ ਸੱਬਲ ਚੌਕ ਕੇ ਫਰਸ਼ ਪੁੱਟਿਆ ਪਰ ਹੇਠਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਇਆ। ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਬਰ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੁਝ ਹੋਰ। ਫਿਰ ਫਰਸ਼ ਦੇ ਗਰਮ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸੀ? ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਆਲਮ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਕਮਰੇ ਦੀ ਸਾਹਮਣੀ ਕੰਧ ਛਿੱਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਉੱਥੋਂ ਵੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਲੱਭਾ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੋਚ ਕੇ ਬੰਟੀ ਨੇ ਜਦੋਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਛੋਟੀ ਨਾਲ ਪੁੱਟਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਵਰਿਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਇਸ ਦੀਵਾਰ ਦੀ ਚਿਣਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੋਹੇ ਦੇ ਪਾਈਪਾਂ ਰਾਹੀਂ ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਅਰਬ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਪਾ ਕੇ ਕੰਧ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਫਰਸ਼ ਦੇ ਬੱਲਿਓਂ ਦੀ ਦੂਜੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਲੰਘਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਪੁਰਾਣੀ ਫਿਟਿੰਗ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਰ ਬੇਧਿਆਨੀ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੇ ਅਰਬ ਉਸੇ ਤਰਾਂ ਹੀ ਲੱਗੇ ਰਹਿ ਗਏ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਅਰਬ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਫਰਸ਼ ਤੱਤਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਇਹ ਅਰਬ ਜਦੋਂ ਬਿਜਲੀ ਮਕੈਨਿਕ ਨੇ ਕੱਟ ਦਿੱਤੇ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਮਾਮਲਾ ਸਮਝ ਆ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਫਰਸ਼ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਗਰਮ ਹੋਣੋਂ ਹਟ ਗਈ। ਕਿਸੇ ਪੀਰ ਦੀ ਕਬਰ ਦਾ ਕਿਧਰੇ ਕੋਈ ਨਾਮੋ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

‘ਲਿਆ ਆਪਣੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਤੇ ਪੁੱਛ ਕਿ ਤੇਰਾ ਪੀਰ, ਕਬਰ ਸਮੇਤ ਕਿਹੜੀ ਕਬਰ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਿਆ ਏ?’ ਬੰਟੀ ਜੇਤੂ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਛੇੜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਕੱਲੀ ਕਬਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਡਰ ਵੀ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹੰਸਰਾਜ ਰਹਿਬਰ

ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ

ਪੰਜਵੀਂ ਕਿਸ਼ਤ

ਜਦੋਂ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਮੌਤ ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਨਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਜੋ ਉਲਟ-ਪਲਟ ਹੋਈ ਉਸਦਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਠਤਾ ਸ਼ਕਤੀ ਨੇ ਪੂਰਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ। ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਵਾਬ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਘ ਸਿੰਘ ਤੇ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਵਰਗੇ ਯੋਗੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨੇਤਾ ਸਨ। ਉਹ ਜੰਗਲਾਂ ਤੇ ਪਹਾੜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਦੀ ਤਲਹਟੀ ਤੱਕ, ਰਚਨਾ ਦੁਆਬੇ ਤੋਂ ਬਾਰੀ ਦੁਆਬੇ ਤੱਕ ਦੇ ਪੂਰੇ ਇਲਾਕੇ ਉਪਰ ਆਪਣਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੇ ਸਰਬਉੱਚ ਸਥਾਨ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਵੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਡੱਲੇਵਾਲ ਦੇ ਸੰਘਣੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਕਿਲਾ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸੇ ਅੰਨ ਤੇ ਪੱਠੇ-ਦੱਬੇ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਉਪਜਾਊ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ। ਜੰਗਲਾਂ ਜਾਂ ਪਹਾੜਾਂ ਵਿਚ ਛੁਪਣ ਦੇ ਬਜਾਏ ਹੁਣ ਉਹ ਇਸ ਕਿਲੇ ਵਿਚ ਪਨਾਹ ਲੈ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਅਮੀਰਾਂ ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਕੇ ਜਿਹੜਾ ਸਾਮਾਨ ਹੱਥ ਲੱਗਦਾ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਇੱਥੇ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਬਾਘ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਭਾਣਜਾ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਜਿਹੜਾ ਸੋਹਣਾ-ਸੁਨੱਖਾ, ਸਾਹਸੀ ਜਵਾਨ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ, ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਮਾਮੇ ਦਾ ਸਹਾਇਕ ਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੀ। ਭੁੱਖਾ-ਦਲ ਤੇ ਤਰੁਣਾ-ਦਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਥੇਦਾਰ ਉਸਦੀ

ਆਗਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਨਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਮੁਗਲਾਂ ਦੀ ਹਾਰ ਉਪਰ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ ਸਨ। ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣਾ ਰਾਜ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਵਰਿਆਂ ਦੀ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਦਾ ਜ਼ੁਲਾ ਮੋਢਿਆਂ ਤੋਂ ਉਤਰਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਹ ਧੌਣ ਉਚੀ ਕਰਕੇ ਤੁਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਜਿਸ ਦੀ ਰਾਹਨੁਮਾਈ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਯੋਧਿਆਂ ਨੇ ਨਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਲੁੱਟਿਆ ਸੀ ਤੇ ਬੰਦੀ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਮਰਦ-ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾ ਕੇ ਘਰੋ-ਘਰੀ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਣ-ਆਦਰ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਨਾਇਕ ਬਣ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਸੱਚੇ-ਸੂਠੇ ਕਿੱਸੇ ਹਰੇਕ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨ 'ਤੇ ਸਨ। ਲੋਕੀਂ ਸੱਥਾਂ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਗੱਲਾਂ ਚੱਲਦੀਆਂ :

‘ਤੇ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਏ ?’

‘ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸੁਣਿਆ ਏ, ਦਰਸ਼ਨੀ-ਜਵਾਨ ਏ। ਲੰਮਾ-ਉਚਾ ਕੱਦ ਤੇ ਹੱਥ ਗੋਡਿਆਂ ਤੋਂ ਥੱਲੇ ਤੀਕ ਜਾਂਦੇ ਨੇ।’

‘ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਐ ਜੀ। ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਘੋੜਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਛਾਤੀ 'ਤੇ ਜਾ ਚੜ੍ਹਦਾ ਤੇ ਤਲਵਾਰ ਬਿਜਲੀ ਵਾਂਗ ਲਿਸ਼ਕਦੀ ਆ।’ ‘ਜਿਸ ਨਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਮੁਗਲਾਂ ਦੀ ਨੱਕ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ, ਕਮਾਲ ਤਾਂ ਇਹ ਵੇ ਕਿ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸਦੀ ਨੱਕ ਕੱਟ ਲਈ ਜੀ।’ ਇਸ ਉਪਰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਹਾਸੇ ਦਾ ਠਹਾਕਾ ਲਾਇਆ।

ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਜੱਥੇ ਜਦੋਂ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਘੁੰਮ ਕੇ ਸ਼ਾਤੀ ਬਹਾਲ ਕਰਦੇ ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੀਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਟੈਕਸ ਉਗਰਾਉਂਦੇ ਤੇ ਜਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਜੱਥੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਗੁਆਢੀ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਲੋਕ ਉਸਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ।

‘ਦੇਗ ਤੇਗ ਫਤਿਹ’ ਦੇ ਜੈਕਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਸਵਾਗਤ ਹੁੰਦਾ। ਨਵਾਬ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਹੁਣ ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਹੀ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਆਗੂ ਸੀ।

ਨਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਉੱਜੜ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਸਾਰਾ ਨਿਜ਼ਾਮ ਖੇਰੂ-ਖੇਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਂ ਕੋਲ ਨਾ ਫੌਜ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖਜ਼ਾਨਾ। ਉਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਜ਼ਾਮ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉੱਜੜੇ ਹੋਏ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵਸਾਉਣ

ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਲੱਗ ਗਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਨਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਇਹ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰੀ ਯਾਦ ਆਉਂਦੀ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ‘ਹਕੂਮਤ ਤੁਸੀਂ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਲੋਕ ਕਰਨਗੇ।’ ਉਹ ਰਾਤ ਨੂੰ ਤੁਬਕ-ਤੁਬਕ ਉਠਦਾ ਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤ ਵੱਸ ਚੀਕਣ ਲੱਗਦਾ, ‘ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ, ਖਤਮ ਕਰ ਦਿਆਂਗਾ।’ ਉਸਦੀਆਂ ਮੁੱਠੀਆਂ ਭਿਚ ਜਾਂਦੀਆਂ ਤੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚੋਂ ਝੱਗ ਡਿੱਗਣ ਲੱਗਦੀ। ਉਹ ਬੇਵੱਸ ਸੀ। ਬੇਵੱਸੀ ਵਿਚ ਆਦਮੀ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਕਰ ਵੀ ਕੀ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਹਾਲਤ ਸੰਭਲੀ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੀ, ਉਸਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਉਪਰ ਜਬਰਦਸਤ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਡੱਲੇਵਾਲ ਦੇ ਕਿਲੇ ਵਿਚ ਜਿੰਨਾ ਸਾਮਾਨ ਸੀ, ਲੁੱਟ ਲਿਆ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਢਾਅ ਕੇ ਮਿੱਟੀ ਵਿਚ

ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੈਂਕੜੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਲਾਹੌਰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨਖਾਸ ਚੌਕ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਿੱਖ ਫੌਰ ਭੱਜ ਕੇ ਜੰਗਲਾਂ ਤੇ ਪਹਾੜਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਛੁਪੇ। ਗ਼ਜ਼ਤੀ-ਫੌਜ ਪਿੰਡ-ਪਿੰਡ ਘੁੰਮਣ ਲੱਗੀ। ਨੰਬਰਦਾਰਾਂ, ਮੁਕੱਦਮਾਂ ਤੇ ਚੌਧਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਾਵਧਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨਾਮ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਸਿੱਖ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਂ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਭੂਤ ਵਾਂਗ ਸਵਾਰ ਹੋਏ ਜਾਪਦੇ ਸਨ। ਉਸਨੂੰ ਇਕ ਪਲ ਲਈ ਵੀ ਚੈਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲਦਾ ਤੇ ਉਹ ਮਨ ਪ੍ਰਚਾਉਣ ਖਾਤਰ ਆਪਣੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਭੰਡਾਂ ਦੇ ਖਾੜੇ ਦੇਖਣ-ਸੁਣਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਇਕ ਦਿਨ

ਅਨੁਵਾਦ : ਮਹਿੰਦਰ ਬੇਦੀ, ਜੈਤੋ 9417730600

ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਝੜੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਜਦੋਂ ਡੱਡੂ ਟਰਟਰਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਮੱਛਰਾਂ-ਮੱਖੀਆਂ ਤੇ ਭਾਓਂਕੜਾਂ ਦਾ ਖਾਸਾ ਬੋਲ-ਬਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਮਰਾਸੀ-ਭੰਡਾਂ ਨੇ ਇਕ ਹਾਸ-ਵਿਅੰਗ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਇਕ ਮਰਾਸੀ, ‘ਅੱਲਾ ਤਾਲਾ ਦੀ ਕੁਦਰਤ। ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਵਾਂ ਕਿ ਇਹ ਏਨੇ ਮੱਖੀਆਂ-ਮੱਛਰਾਂ, ਕੀਟ-ਪਤੰਗ ਤੇ ਡੱਡੂ ਕਿੱਧਰੋਂ ਆ ਗਏ ਹੋਏ ? ਨਾ ਇਹ ਬਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸਮਾਨ ਵਿਚੋਂ ਡਿੱਗਦੇ ਨੇ ਤੇ ਨਾ ਬਰਸਾਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਨੇ। ਕਿਉਂ ਭਾਈ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਏ ਕਿ ਇਕੋ ਦਮ ਇਹ ਕਿੱਧਰੋਂ ਆ ਗਏ ?’ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੂਜੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਪੱਛਣ ਲੱਗਿਆ।

ਦੂਜਾ ਮਰਾਸੀ- ‘ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਡੱਡੂ ਤੇ ਕੀਟ-ਪਤੰਗ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ, ਹਵਾ ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਆਪੋ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਨੇ।’ ਤੀਜਾ- ‘ਮੰਨ ਲਿਆ ਕਿ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ, ਹਵਾ ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਪਰ ਇਹ ਲੰਮੇ ਲੰਮੇ ਵਾਲਾਂ ਤੇ ਕਾਲੇ ਕਾਲੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਵਾਲੇ ਵਹਿਸ਼ੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਏ, ਏਨੀ ਤਾਦਾਤ ‘ਚ ਕਿੱਥੋਂ ਆ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ?’

ਦੂਜਾ- ‘ਓਹ ਮੂਰਖਾ, ਅਕਲ ਦਿਆ ਦੁਸ਼ਮਣ। ਜਿਵੇਂ ਡੱਡੂ ਤੇ ਕੀਟ-ਪਤੰਗ, ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਨੇ, ਓਵੇਂ ਇਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਤਲਾਅ ‘ਚ।’

ਹਰੇਕ ਸਾਮੰਤੀ ਸ਼ਾਸਕ ਵਾਂਗ ਖਾਨ ਬਹਾਦਰ ਜ਼ਕਰੀਆ ਖਾਂ ਵੀ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਰੋਵਰ ਵਿਚ ਨਹਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਬਦੁਲ ਰਹਿਮਾਨ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਾਈ ਸੀ, ਹੁਣ ਇਕ ਹੋਰ ਫੌਜਦਾਰ ਮੱਸਾ ਖਾਂ ਰੰਘੜ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

(ਚਲਦਾ...)

FUEL DISCOUNTS
UP TO 80 CENTS PER GALLON DISCOUNT
MAJOR NETWORK OF TRUCK STOPS

FLEET/ONE FACTORING
WE WANT TO MAKE FACTORING EASY FOR YOU
SAME-DAY FUNDING - NO HIDDEN FEES
COMPETITIVE RATES - 97% ADVANCE RATE

TRUCK REPAIR & TIRE DISCOUNTS
GET NATIONAL ACCOUNT
NEARLY 3,000 HIGHLY SKILLED TECHNICIANS COAST TO COAST

FUEL CARDS
NO CREDIT - NO PROBLEM
BEST CUSTOMER SERVICE

YOU BREAK DOWN
WE SHOW UP
24-HOUR ROADSIDE ASSISTANCE

FUEL MANAGEMENT
DAILY FUEL RATES IN PHONE APP

CALL FOR MORE INFO

(855)641-6955, (888)795-7035

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜਵੰਦਾ

ਬ੍ਰਿਖਿਯਮ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਫੇਰ ਗੁਰੂ ਦੀ ਨਗਰੀ ਕਦੋਂ ਆਣ ਅੱਪੜਿਆ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ.. ਦਰਬਾਰ ਸਾਬ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਸੋਚੀ ਪੈ ਗਿਆ ਹੁਣ ਅੰਗਿਓ ਕਿੱਦਾਂ ਜਾਇਆ ਜਾਵੇ..! ਨਿੱਕੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਹੁਸੀਨ ਜਿਹੀ ਤਮੇਨਾ ਪੁਗਾਉਣ ਖਾਤਿਰ ਪਠਾਨਕੋਟ ਜਾਂਦੀ ਸਵਾਰੀ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਆਣ ਬੈਠਾ..ਕੋਲੇ ਵਾਲੇ ਇਜਣ ਵਾਲੀ ਗੱਡੀ..ਵੇਰਕੇ ਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਡੇਰੇ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਲੱਗਿਆ ਜਿੰਦਾਂ ਨਨਕਾਣਾ ਦੂਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ..ਰੇਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਥੋਂ ਨਾਰੋਵਾਲ ਤੱਕ ਗੱਡੀ ਜਾਇਆ ਕਰਦੀ ਸੀ..! ਕੱਥੂਨਗਲ ਵਾਲੀ ਨਹਿਰ..ਫੇਰ ਜੈਤੀਪੁਰ.. ਮਗਰੋਂ ਬਿਰਹੋਂ ਦੇ ਸੁਲਤਾਨ ਦਾ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਭੱਠੀਆਂ ਵਾਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਬਣਾ..ਟੇਸ਼ਨ ਕੋਲ ਮੁਹੱਲਾ ਪ੍ਰੇਮ ਨਗਰ..ਇਸ ਮੁਹੱਲੇ ਹੀ ਤਾਂ ਸ਼ਿਵ ਦਾ ਘਰ ਸੀ..ਰੋਗ ਬਣਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਪਿਆਰ ਤੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਲਾ..ਰਿਕਸੇ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵਾਜ ਮਾਰੀ..ਕਾਦੀਆਂ ਵਾਲੀ ਚੁੰਗੀ ਚਲੇਗਾ.. ਪਜਾਮੇਂ ਦਾ ਪਹੁੰਚਾ ਗੋਡੇ ਤੋਂ ਉਤਾਹ ਚੁੱਕ ਗੰਢ ਮਾਰਦਾ ਆਖਣ ਲੱਗਾ ਜਰੂਰ ਬਾਉ ਜੀ ਜਾਣ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਤਾਂ ਬੈਠੇ ਹਾਂ..!

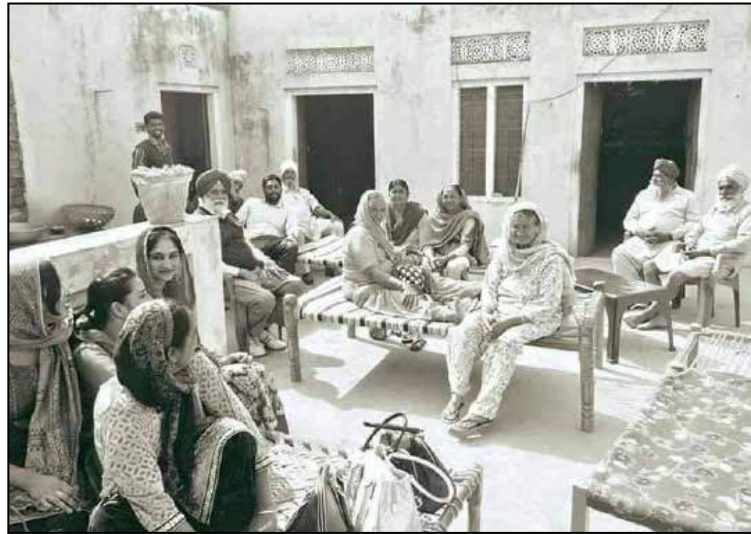
ਪੈਡਲ ਮਾਰਦਾ ਪਿਛਾਂਹ ਮੁੜ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗਾ ਵਲੋਂ ਆਏ ਲੱਗਦੇ ਓ..ਅੱਗੋਂ ਝੂਠ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ..ਨਹੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ.. ਮੁਸ਼ਕੜੀਆਂ ਵਿਚ ਹੱਸ ਪਿਆ ਬਾਉ ਜੀ ਅਟੈਚੀ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲੇ ਨੀ ਲੱਗਦੇ..! ਰਾਹ ਵਿਚ ਰੇਲਵੇ ਰੋਡ,ਪੱਪੀ ਦਾ ਢਾਬਾ,ਜੀ.ਟੀ ਰੋਡ, ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ,ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਬੈਕ,ਗਾਂਧੀ ਚੌਕ,ਬੱਸ ਅੱਡਾ,ਜਲੰਧਰ ਰੋਡ,ਹੰਸਲੀ ਦਾ ਪੁਲ..ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਉੱਗੀ ਹਰੇ ਰੰਗ ਦੀ ਕਾਗੀ.. ਉਹ ਹੰਸਲੀ ਜਿਹੜੀ ਬੇਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਮੇਰੀ ਕਲਾਸ ਮਗਰ ਬਣੀ ਕੰਧ ਨੂੰ ਚੁੰਮ ਕੇ ਲੰਘਿਆ ਕਰਦੀ ਸੀ..ਗੰਦੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਇਨਸਾਨ ਨੇ.. “ਰਾਮ ਤੇਰੀ ਗੰਗਾ ਮੈਲੀ” ਵੀ ਘਰੋਂ ਦੱਸੇ ਬਗੈਰ ਵੇਖੀ ਸੀ ਅੰਦਰਲੇ ਸਿਨਮੇਂ..ਬੇਸ਼ੱਕ ਮਗਰੋਂ ਕੁੱਟ ਵੀ ਬੇਬੇਰੀ ਖਾਦੀ..!

ਫੇਰ ਜੀ ਕੀਤਾ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਕੰਧ ਸਾਬ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਆਵਾਂ..ਪਰ ਪਿੰਡ ਵੀ ਤਾਂ ਅੱਪੜਨਾ ਸੀ..!

ਟਾਂਗੇ ਦੀ ਸੀਟ ਹੇਠ ਸਮਾਨ ਟਿਕਾਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਬਾਬੇ ਨੇ ਟਾਂਗਾ ਤੋਰ ਲਿਆ..ਸਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਬੱਸ ਮੇਰੇ ਵੱਲ..ਕੋਈ ਲੀੜਿਆਂ

ਅੱਖ ਦੇ ਫੋਰ ਵਿੱਚ..ਮਿੱਠੇ ਸੁਫਨੇ ਵਾਂਙ!

ਵੱਲ ਤੇ ਕੋਈ ਜੈਕਟ ਵੱਲ ਵੇਖੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ..ਜਦੋਂ ਆਪਣਾ ਪਿੰਡ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਵਾਕਫ਼ੀਆਂ ਰਿਸਤੇਦਾਰੀਆਂ ਨਿੱਕਲ ਆਈਆਂ..!

ਰਵਾਂ-ਰਵੀਂ ਤੁਰੇ ਜਾਂਦੇ ਘੋੜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮੇਰੀਆਂ ਪੂਰਾਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਸਾਰੇ ਕਾਫਲੇ ਵੀ ਤੁਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ..ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਮੰਜਿਲ ਨੇੜੇ ਆਉਂਦੀ ਗਈ ਆਪਣੇਪਣ ਦੇ ਚੇਰ ਵੀ ਉਚੇ ਹੁੰਦੇ ਗਏ..! ਪੈਦਲ ਤੁਰੇ ਆਉਂਦੇ ਕਿੰਨੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਸਾਈਕਲਾਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹੇ ਆਉਂਦੇ ਦੋਧੀ ਮੈਨੂੰ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਵਿਛੜੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮਿੱਤਰ ਪਿਆਰੇ ਜਾਪੇ..!

ਘਰ ਵਾਲੇ ਦੇ ਮਗਰ ਘੁੰਡ ਕੱਢ ਤੁਰੀ ਜਾਂਦੀ ਇੱਕ ਚੁੜੇ ਵਾਲੀ..ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜਿਆ ਸੈਂਡਲ..ਸ਼ਾਇਦ ਅੱਡੀ ਲਹਿ ਗਈ ਸੀ.. ਜੁੱਤੀ ਕਸੂਰੀ ਪੈਰੀਂ ਨਾ ਪੂਰੀ..ਹਾਇ ਰੱਬਾ ਵੇ ਸਾਨੂੰ ਤੁਰਨਾ ਪਿਆ..ਘੁੰਡ ਕੱਢ ਲੈ ਪੱਤਲੀਏ ਨਾਰੇ..ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਦਾ ਪਿੰਡ ਆ ਗਿਆ.. ਸੜਕੇ-ਸੜਕੇ ਜਾਂਦੀਏ ਮੁਟਿਆਰੇ ਨੀ..ਕੰਡਾ ਚੁੱਬਾ ਤੇਰੇ ਪੈਰ ਨੀ ਬਾਕੀਏ ਨਾਰੇ ਨੀ.. ਦਿਹਾਤੀ ਪੁੰਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਵੱਜਦੇ ਕਿੰਨੇ ਸਾਰੇ ਗਾਉਣ ਚੇਤੇ ਆ ਗਏ..!

ਹਰੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਪੈਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸਟਾਲੇ.. ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੇਬੀਆਂ..ਧੁੱਪ ਸੇਕਦੇ ਚਿੜੀਆਂ ਤੋਤੇ..ਅਤੇ ਵਜੂਦ ਦੀ ਭੁੱਕਲ ਵਿਚ ਵੜਨ ਨੂੰ ਕਾਹਲੀ ਜਿਹੀ ਪੈਰ ਹੀ ਦੂਰ ਨਿੱਕਲਦੇ ਗੁੜ ਦੀ

ਮਿੱਠੀ ਜਿਹੀ ਖੁਸ਼ਬੋ ਅਤੇ ਰਵਾਂ ਰਵੀਂ ਤੁਰੇ ਜਾਂਦੇ ਡੰਗਰਾਂ ਦੇ ਵੱਗ..ਇਸ ਸਾਰੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਦੋਂ ਪਿੰਡ ਅੱਪੜ ਗਿਆ ਪਤਾ ਹੀ ਨਾ ਲੱਗਾ..! ਘਰੇ ਨਾ ਕੋਈ ਚਿੱਠੀ ਤੇ ਨਾ ਕੋਈ

ਭਾਬੀ ਨੇ ਮਿੱਠੇ ਚੌਲ ਧਰ ਦਿੱਤੇ..ਚਾਚੀਆਂ ਤਾਈਆਂ ਪੱਲੇ ਵਿਚ ਲੂਕਾ ਲੂਕਾ ਪਤਾ ਨੀ ਕੀ ਕੁਝ ਲਿਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ..ਪਰ ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ ਹੋ ਰਹੀ ਇਸ ਹਿੱਲਜੁਲ ਨਾਲ ਰੁਸ਼ਨਾ ਜਰੂਰ ਉਠਿਆ..! ਬਾਹਰੀ ਰਿਸਤੇਦਾਰੀ ਚੋ ਮੈਨੂੰ ਰਿਸਤੇ ਦੀ ਦੱਸ ਪਾਉਂਦੀ ਮੇਰੀ ਨਿੱਕੀ ਭੂਆ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੋਂ ਅੱਪੜੀ..!

ਵੱਡੇ ਵੀਰ ਨੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਪਹਿਲੋਂ ਉੱਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਲੇ ਤੀਕਰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਤੇ ਫੇਰ ਜੱਫੀ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਖਣ ਲੱਗਾ ਵਲੈਤੀਆ ਲਿੱਸਾ ਹੋ ਗਿਆ..ਖਾਇਆ ਪੀਆ ਕਰ..ਜਾਹ ਪਹਿਲੋਂ ਜਾ ਕੇ ਨਾ ਧੋ ਲੈ ਫੇਰ ਕੱਠੋ ਬੈਠ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦੇ ਹਾਂ..!

ਨਹਾਉਣ ਗਏ ਨੇ ਵੇਖਿਆ..ਓਹੀ ਗੁਸਲਖਾਨਾ ਤੇ ਓਹੀ ਲੱਕੜ ਦਾ ਗੇਟ ਅਤੇ ਇੱਟਾਂ ਵਾਲਾ ਸੁਨੇਹਾਂ..ਟਾਂਗੇ ਤੋਂ ਉੱਤਰਦਿਆਂ ਦੇਖ ਕਿੰਨੇ ਸਾਰੇ ਮੂੰਹ ਅੱਡੇ ਦੇ ਅੱਡੇ ਰਹਿ ਗਏ..! ਗੋਹਾ ਫੇਰਦੀ ਮਾਂ ਲਿੱਬੜੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਦੌੜੀ ਆਈ..ਕਿਸੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਬਾਪੂ ਜੀ ਹੁਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਾ ਦੱਸਿਆ..ਸਭ ਵਾ ਵਰੋਲੇ ਵਾਂਙ ਆਣ ਪਹੁੰਚੇ..ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਲਿਬੜੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ ਤੇ ਮੁੜਕੇ ਨਾਲ ਗੜ੍ਹਚ ਹੋਏ ਕੱਪੜੇ.. ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਮਿਠਾਸ ਸਕੂਨ ਤਸੱਲੀ..ਇੱਥੇ ਲੱਗਿਆ ਸਮਾਂ ਖਲੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ..ਹਵਾ ਵੀ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਈ ਹੋਵੇ ਕਿਧਰੇ ਪਿਰ ਪੁੱਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਵਿਘਨ ਹੀ ਨਾ ਪੈ ਜਾਵੇ..! ਪਾਈ ਜੱਫੀ ਦੀ ਪਕੜ ਉੱਨੀ ਦੇਰ ਢਿੱਲੀ ਨਾ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮਾਂ ਨੇ ਹੁੱਝ ਮਾਰ ਪਰਾਂ ਕਰ ਮੈਨੂੰ ਦੂਜੀ ਵੇਰ ਕਲਾਵੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲੈ ਲਿਆ.. ਉਸਦੇ ਨੈਣਾਂ ਚੋਂ ਵਗਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਬਸੰਤ ਬਹਾਰ ਬੰਮਣ ਦਾ ਨਾਮ ਨਾ ਲਵੇ..ਮੇਰਾ ਵੀ ਰੋਣ ਨਿੱਕਲ ਗਿਆ..ਗਿੱਲੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ਨਾਲ ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਦੇਖਿਆ..ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ ਵੇਹੜੇ ਚੁਬਾਰਿਆਂ ਤੇ ਇੱਕਠਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ.. ਅਣਗਿਣਤ ਸਵਾਲ ਪਰ ਜੁਆਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮੈਂ ਕੱਲਾ..!

ਚੁੱਲੇ ਤੇ ਰੋਣਕਾਂ ਲੱਗ ਗਈਆਂ..ਧੁੰਦੋਂ ਉੱਠਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ..ਬੀਜੀ ਦਾਲ ਚੁਗਣ ਲੱਗ ਪਈ..

ਫਰਸ਼..ਤੋਲੀਏ ਕਢਹਿਰੇ ਟੰਗਣ ਵਾਲੀ ਵੀ ਓਹੋ ਕਿੱਲੀ..ਅੱਡੀਆਂ ਕੂਚਣ ਵਾਲਾ ਝਾਵਾਂ..ਕਿੱਕਰ ਦੀਆਂ ਦਾਤਣਾ..ਲੰਮੀ ਹੱਥੀ ਵਾਲਾ ਨਲਕਾ..ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਰੋਸ਼ਨਦਾਨ.. ਸਾਬਣ ਦਾਨੀ..ਕੱਪੜੇ ਧੋਣ ਵਾਲੀ ਥਾਪੀ.. ਪਤਾ ਨੀ ਕਿੰਨੀ ਵੇਰ ਕੁੱਟ ਖਾਦੀ ਸੀ ਇਸ ਨਾਲ..ਫੇਰ ਬੇਕੀ ਚੋਂ ਨਿੱਕਲਦੀ ਹੋਈ ਠੰਡੇ ਮਿੱਠੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੋਟੀ ਧਾਰ..ਗੁਸਲਖਾਨਾ ਕਾਹਦਾ ਸਿਰਜਿਆ ਹੋਇਆ ਪੂਰਾ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸ ਸੀ!

ਕੋਸੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਬਾਲਟੀ ਵਿਚੋਂ ਪਹਿਲੀ ਗੜਵੀ ਪਿੰਡੇ ਤੇ ਪਾਈ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਲੱਗਾ ਜਿੰਦਾ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਬੱਕਿਆਂ ਹੋਇਆ ਵਜੂਦ ਇੱਕਦਮ ਤਰੇ ਤਾਜ਼ਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ..! ਅਤੀਤ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਸੂਰਤ ਆਈ ਤਾਂ ਵੇਖਿਆ ਬਾਲਟੀ ਕਦੋਂ ਦੀ ਖਾਲੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ..ਫੇਰ ਬਾਲਟੀ ਚੁੱਕ ਬਾਕੀ ਦਾ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਤੇ ਡੋਲ ਲਿਆ!

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 31 'ਤੇ

ਲੋਭ ਮੋਹ ਹੰਕਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਘਾਤਕ ਹੈ ਈਰਖਾ

ਇਸਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਜੜਾਂ ਖੋਖਲੀਆਂ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਆਉ ਇਕ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਇਸ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਹਾਰ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝੀਏ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚੀਏ, ਇਸ ਸੁਭਾਵ ਭਾਵ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਵੇਖ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਸੁੱਖ ਚੈਨ ਜਾਂ ਗੁਣ ਸਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੁਭਾਅ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜਬ ਜਿਹਾ ਕਦੇ ਨਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬੇਚੈਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਤੜਫੜਾਹਟ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੁੱਸਾ ਤੇ ਨਫਰਤ ਆਦਿ ਨੂੰ ਬੰਦਾ ਮਨ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਫਲਾਣੇ ਨਾਲ ਗੁੱਸਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਲਾਣੇ ਤੇ ਨਫਰਤ ਹੈ ਪਰ ਈਰਖਾ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮੰਨਦਾ ਨਹੀਂ। ਈਰਖਾਲੂ ਬੰਦਾ ਈਰਖਾ ਲੁਕੇ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਵੈਸੇ ਈਰਖਾਲੂ ਬੰਦਾ ਵੀ ਇਕ ਤਰਾਂ ਦਾ ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਉਸਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈ ਚੁੱਕਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਜਦੋਂ ਵੀ ਦੂਜੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਸੁੱਖ ਚੈਨ ਜਾਂ ਗੁਣ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ :-

- (1) ਕਿ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਇਸ ਪੱਧਰ ਤੇ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦੀ।
- (2) ਇਸ ਪੱਧਰ ਤੇ ਬਿਹਤਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮੇਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹਿਦੀ ਸੀ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਕੋਲ ਇਸ ਪੱਧਰ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਬੜਾ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ।
- (3) ਇਸ ਪੱਧਰ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੇਕਰ ਮੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਫੇਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਵੀ ਨਾ ਹੋਵੇ।।

ਪਹਿਲੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਹਿਰਖ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਨੂੰ ਈਰਖਾ। ਇਹ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਨ ਦੋਵੇਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਹੈ। ਹਿਰਖ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਾਕਾਬਲੀਅਤ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਈਰਖਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੀ ਚੰਗੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇ ਸੁੱਖਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਿਰਖ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਖ ਚੈਨ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਈਰਖਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਵਿਚ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਅਣਜਾਣੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਤੱਕ ਦੀ ਸੋਚ ਪਾਲਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰ 'ਤੇ ਈਰਖਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਣਜਾਣ ਤੇ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰਾਂ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਸਹੂਲਤ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇ ਜੇਕਰ ਉਹੋ ਜਿਹੀ ਸਹੂਲਤ ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਜਾਣਕਾਰ ਵੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਲਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਪਰ ਜਦੋਂ ਈਰਖਾ ਦਾ ਚੰਗਾ ਖਾਸਾ ਸਤਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਰੱਚ ਵੱਸ ਜਾਂਦਾ ਫੇਰ ਉਹ ਬੰਦਾ ਈਰਖਾਲੂ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਫੇਰ ਉਹ ਇਕ ਤਰਫਾ ਜਾਣਕਾਰ ਬਣਕੇ ਆਪਣੀ ਤੁਲਨਾ ਕਿਸੇ ਅਣਜਾਣੇ ਨਾਲ ਵੀ ਕਰਨ ਲੱਗਦਾ ਜਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਇਸ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਫੇਰ ਇਸ ਨਾਲ ਵੀ ਖ਼ਾਮ-ਖਾਹ ਈਰਖਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਈਰਖਾਵਾਂ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਲੰਬੀਆਂ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਈਰਖਾਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਜਾਣਕਾਰ ਹੀ ਬਣਦੇ ਹਨ।

ਈਰਖਾ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਪਣੀ ਪੱਕੜ ਬਣਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਰ ਤੀਜਾ ਚੌਥਾ ਬੰਦਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬੜਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ ਇਸਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਜੜਾਂ ਖੋਖਲੀਆਂ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪਿਛੇ ਇਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਗਣ ਦੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹਫੜਾ ਦਫੜੀ ਹੈ ਇਸ ਹਫੜਾ ਦਫੜੀ ਦੀ ਦੌੜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਮਾਪੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਸੂਮਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਈਰਖਾ ਭਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫਲਾਣੇ ਦੇ ਇੰਨੇ ਨੰਬਰ, ਫਲਾਣੇ ਦਾ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਹੈ, ਫਲਾਣੇ ਦਾ ਓਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਅੱਗੇ, ਫਲਾਣਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਫਲਾਣਾ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬੱਚੇ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਲੰਗਣ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਈਰਖਾਲੂਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣੇਗਾ ਜੇਕਰ ਨਾਕਾਬਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਈਰਖਾਲੂ ਬਣਨ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਣਨਗੀਆਂ। ਇਸ ਵੱਲ ਸਾਨੂੰ ਖ਼ਾਸ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਸਾਨੂੰ ਹਲ ਮਿਲਕੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਚਰਚਾਵਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਈਰਖਾ ਵਰਗੇ ਭੇੜੇ ਖਿਆਲਾਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਸਕੀਏ। ਹਿਰਖ ਨੂੰ ਈਰਖਾ ਵਿਚ ਕਦੇ ਨਾ ਬਦਲਣ ਦੇਈਏ, ਲੋਭ ਮੋਹ ਹੰਕਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਘਾਤਕ ਹੈ ਈਰਖਾ।

ਅਜੈ ਸੱਭਰਵਾਲ

੯੬੫੩੭੪੩੨੪੨

ਭੁੱਲ ਕੇ ਵੀ ਅਣਭੁੱਲੇ ਚਿਹਰੇ

ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੋਂ

ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਲੈਕਚਰਾਰ ਸੀ, ਹੁਣ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਨੇ, ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਇਨਸਾਨ ਨੇ, ਹੀਰੇ ਬੰਦੇ ਨੇ, ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਨੂੰ ਭੁੱਲਣ ਦੀ ਆਦਤ ਸੀ, ਉਹ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਨਾਂ ਅਕਸਰ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਆਦਤ ਦਾ ਸਾਰੇ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਇੱਦਾਂ ਕਿਉਂ ਹੈ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਯਾਰ ਸਾਡੀ ਬੇਬੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਂ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿੰਦੇ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਬੁਲਾਉਂਦੀ ਸੀ। ਸਟਾਫ਼ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਹ ਸੱਠ ਮੈਂਬਰ ਸੀ, ਪਰ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਦੇ ਭੁੱਲ ਚਾਰ ਪੰਜ ਕੁ ਨਾਮ ਹੀ ਯਾਦ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕੰਮ ਚਲਾ ਲੈਂਦੇ ਸੀ।

ਮੈਂ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਨੇ ਆ ਕੇ ਜੁਆਇਨ ਕੀਤਾ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਲੰਘਿਆ ਜਾਵਾਂ ਤਾਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰੀ ਜਾਣ ਕਿ ਓ ਬਲਵਿੰਦਰ, ਓ ਬਲਵਿੰਦਰ, ਗੱਲ ਸੁਣ, ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਤੁਰ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਗਏ। ਬੋੜੇ ਜਿਹੇ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦੇ ਯਾਰ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰੀ ਜਾਨਾਂ, ਤੂੰ ਰੁਕਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸਰ ਜੀ, ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਤਾਂ ਹਰਵਿੰਦਰ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਮਾਰ ਰਹੇ ਸੀ। ਕਹਿੰਦੇ

ਤਾਂ ਕੀ ਆ ਯਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਹੀ ਮਾਰ ਦਾ ਸੀ।

ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਸਟਾਫ਼ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਨਾਲਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆ ਕੇ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਕੋਈ ਨਾ ਗੁੱਸਾ ਨਾ ਕਰੀ, ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਨੂੰ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਯਾਦ ਰਹਿੰਦੇ, ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਨਾਲ ਹੀ ਹਰਵਿੰਦਰ,

ਗੁਰਵਿੰਦਰ, ਦਵਿੰਦਰ ਗੱਲ ਕੀ ਜਿਹਦੇ ਮਗਰ ਵੀ 'ਵਿੰਦਰ' ਲੱਗਦਾ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਬੱਸ ਬਲਵਿੰਦਰ ਨਾਲ ਸਾਰ ਲੈਂਦੇ ਨੇ। ਇੱਦਾਂ ਹੀ ਸ਼ਰਮਾਂ ਜੀ ਬਲਵੀਰ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿੰਨਿਆਂ ਮਗਰ 'ਵੀਰ' ਲੱਗਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਲੈਂਦੇ ਨੇ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਨੇ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚੋਂ

ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਾਲੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਲੈਣਾ ਸੀ। ਦੋ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ 100 ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਜਾਉ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਸਮਾਨ ਲਿਆ ਕੇ ਦੇਵੋ। ਮੁੰਡੇ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਦੋਵੇਂ ਬਜ਼ਾਰ ਗਏ, ਮੁੜਕੇ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਕੋਲ ਨੀ ਆਏ, ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਵਿਚਾਰੇ ਉਡੀਕੀ ਜਾਣ, ਕਈ ਦਿਨ ਸਵੇਰ ਦੀ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਰਨ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪੱਕਾ ਯਾਦ ਆ ਜਿਹੜੇ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਸੀ ਆਪ ਹੀ ਵਾਪਸ ਕਰ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਫੇਰ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੂ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਸੁਆਦ ਲੈਣ ਦੇ ਮਾਰੇ ਕਹਿ ਦਿਆ ਕਰੀਏ ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਆ ਯਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਕਈ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰ ਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੈਸਿਆਂ ਦੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਮੇਸੇ ਖਾ ਗਏ ਸੀ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਸ਼ਰਮਸ ਸਰ ਦੇ ਕਿਹੜਾ ਯਾਦ ਰਹਿਣਾ।

ਸ਼ਰਮਾ ਜੀ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾ ਕੇ ਸੈਂਟ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਹਰ ਵਾਰ ਮਿਲ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਹੁਣ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਲਈਦਾ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਅਤੇ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਦੇਵੇ।

ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਤੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ ਤੱਕ ਦਾ ਸਫਰ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਜਾਵੇਗਾ ?

ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ

+44 74910 73808

ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ

ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚਲਾਏ ਗਏ ਅੰਦੋਲਨ ਅੱਗੇ ਝੁਕਦੇ ਹੋਏ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤਿੰਨੋਂ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਦੋਲਨ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬੜੀ ਸਾਨੇ ਸੋਕਤ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਘਰ ਵਾਪਸੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਖਾ ਕਰਕੇ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਹਰ ਸ਼ਹਿਰ ਕਸਬੇ ਪਿੰਡ ਗਲੀ ਮੁਹੱਲੇ ਸਭ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਜੇਕਰ ਬੋਝਾ ਜਿਹਾ ਪਿੱਛੇ ਝਾਤ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਜਿਸਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਇਹ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਜਾ ਧਰਨਾ ਲਾਇਆ। ਜਿੱਥੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਰੁਖ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਖੱਟਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਬਰਦਸਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਇਤਜਾਮ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੈਲਾਬ ਅੱਗੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਭ ਰੋਕਾਂ ਬਿਫਲ ਰਹੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬਾਰਡਰਾਂ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਡੱਟ ਗਈਆਂ।

ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਹਰ ਵਰਗ ਨੇ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਸਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਜਦੂਰ ਫਿਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵਕੀਲ, ਅਧਿਆਪਕ, ਬੈਂਕ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਡਰਾਈਵਰ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟਰ, ਆਈ ਏ ਐਸ, ਆਈ ਪੀ ਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਪੁਲਿਸ ਕਰਮੀ, ਲੇਖਕ,

ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਵਰਗ, ਗਾਇਕ, ਅਦਾਕਾਰ, ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਗੈਰਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ ਗੱਲ ਕੀ ਹਰ ਵਰਗ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਸਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਲੋਕ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਉੱਪਰ ਆਪਣੀ ਸਰਧਾ ਦੇ ਫੁੱਲ ਅਰਪਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂਦੇ ਹੋਣ। ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਗੂੰਜ ਪਈ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕਦਮ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਉਣਾ ਪਿਆ। ਜਿਸਦੇ ਫਲਸਰੂਪ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਹੋਈ।

ਇਸ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਕਈ ਨਵੇਂ ਕੀਰਤੀਮਾਨ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ। ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ। ਜਿੱਥੇ ਰਾਜਸੀ ਤੇ ਫਿਰਕੂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੀਵੇਂ ਪੱਧਰ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਤ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵੰਡਣ ਲਈ ਕੋਝੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਉੱਥੇ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਸਭ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇੱਕੋ ਮੰਚ ਉੱਪਰ ਇੱਕੋ ਪੰਡਾਲ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦਮਨਮਈ ਨੀਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਦੇ ਦੇਖੇ ਗਏ। ਸਮਾਜਿਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਅੰਗਝਾਈ ਲਈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਪੜ੍ਹਦੇ, ਵੰਡਦੇ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਜੁੜਦੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਲੋਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਲੰਗਰ ਲਾਉਂਦੇ ਦੇਖੇ ਗਏ। ਬੱਚਾ ਬੁੱਢਾ, ਜਵਾਨ, ਮਾਈਆਂ, ਭੈਣਾਂ ਸਭ ਨੇ ਸਾਂਝਾਂ ਪਾਈਆਂ। ਪੰਜਾਬ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕ ਸਕੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਜੱਫੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਦੇਖੇ ਗਏ।

ਦੇਸ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਹੌਂਸਲੇ ਦੀ ਦਾਦ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਡਿੱਗ ਰਹੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਹੌਂਸਲਾ ਮਿਲਿਆ, ਨਵੀਂ ਊਰਜਾ ਮਿਲੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਦਸਤਾਰ ਉੱਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ। ਸਿੱਖ ਚਿਹਰਾ ਸਭ ਦੇ ਦਿਲੋਂ ਦਿਮਾਗ 'ਤੇ ਛਾ ਗਿਆ। ਮੋਰਚੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦੇ ਲੰਗਰਾਂ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉਤਸ਼ਾਹ, ਜਲੌਲ ਅਤੇ ਚੜਦੀ ਕਲਾ ਦੇ ਨਜਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ।

ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਏਕੀਕਰਨ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਤੁਰ ਕੇ ਹਰਿਆਣਾ, ਯੂਪੀ, ਰਾਜਸਥਾਨ, ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਦੇਸ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਤੋਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਲੱਖਣ ਪੱਖ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਉਹ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਲ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਮੰਚ ਨੇੜੇ

ਵੀ ਫਟਕਣ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਹੋਰ ਵੀ ਗੂੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਸਤੀਆਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਵਾਹ ਵਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਸਭ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਪਰਤਣਾ ਪਿਆ।

ਹੋਰ ਕਈ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਬਣਾਈ ਦੂਰੀ ਨੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਨੇੜੇ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਲੁਭਾਉ ਭਾਸਣਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਅੱਕ ਚੁੱਕੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਆਸ ਦੀ ਕਿਰਨ ਦੇਖਣ ਲੱਗੇ। ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਕਿਸੇ ਨਵੀਂ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਣੌਤੀ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਆਸਾਂ ਉਮੀਦਾਂ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੇ ਭਰੋਸੇ ਦੁਬਾਰਾ ਬੱਝਣ ਲੱਗੇ।

ਪਰ ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕੁਝ

ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਝ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਲੈਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਮੱਤਭੇਦ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਸਮੇਂ ਇਹਨਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਏਕਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਹੁਣ ਇਹਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਜੋ ਬਿਆਨਬਾਜੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ

ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ ਦੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਨਵੇਂ ਬਦਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਆਸਵੰਦ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਸ ਗਠਨ ਤੋਂ ਨਾਖੁਸ਼ ਹਨ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੀ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ ਨਾਲ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਭ ਮਾਮਲੇ ਸੁਲਝਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲ ਕਰਾਂਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿਵਾਏ ਲੁੱਟ ਖਸੁੱਟ ਦੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਕੀ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 117 ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੜੇ

ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਬੋਝੀ ਜਿਹੀ ਤੀਖਣ ਅੱਖ ਨਾਲ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਦੇਸ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ 'ਤੇ ਬੜਾ ਗੂੜ੍ਹਾ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਸਰ ਛੱਡਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ ਕੋਈ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਅਕਸ ਸਮੁੱਚੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ 'ਤੇ ਪੈਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਆਸਾਂ ਲੈ ਕੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤੇ ਹਨ। ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਣਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇਸ ਵਿਆਪੀ ਹੋ ਕੇ ਖਤਮ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ੁਰੂ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚੋਂ ਦਸਤਾਰ, ਸਿੱਖ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਝਲਕਾਰਾ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਿਸਿਆ ਹੈ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਹਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਦੇਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਸੁਨੇਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ ਦੇ ਲੋਕ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਆਸ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਵਾਲੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਸੇਧ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਖੁਦ ਹੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਤਾਕਤ ਦੇ ਨਸੇ ਵਿੱਚ ਚੁਰ ਹੋ ਕੇ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਸਲੀ ਮਕਸਦ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਜਾਣ। ਜੋ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਝੰਡਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਉਸਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵਿਸਾਰ ਨਾ ਦੇਣ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਅਜੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਕਿਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਲਝ ਕੇ ਨਾ ਰਹਿ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਚਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੇ 117 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਆਪਣਾ ਜੋਰ ਅਜਮਾਈ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੀ ਹੈ।

ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ

ਪਿਛਲੇ 100 ਸਾਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਦਲਾਅ ਆਇਆ ਹੈ। 1923-45 ਦੇ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਾਈਲੈਂਟ ਮਤਲਬ ਚੁੱਪ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਰ ਆਈ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਠੀਕ ਸੀ, ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖਦੇ ਸੀ, ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਘਰ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ।

1946-1965 ਵਾਲੀ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬੇਬੀ ਬੂਮਰ (ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਸਾਡੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦਾ ਹੁਣ 15% ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖੋਜ ਟੀਵੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖੋਜ ਟੈਲੀਫੋਨ ਸੀ ਇਹ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਘਰ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰੀ।

1965-80 ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਨਰੇਸ਼ਨ-ਯੂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਸਾਡੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦਾ ਹੁਣ ਲਗਭਗ 20% ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਾਈਮ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖੋਜ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਾਈਮ ਦੇ ਵਿਚ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ ਤੇ ਇਸ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣਾ ਸਟਾਰਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਤੇ ਜਾ ਕੇ ਦੂਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ

ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਬਦਲਾਵ

ਜਾਂ ਘੁੰਮਣ ਲਈ ਜਾਣਾ।

1981-97 ਦੇ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਿਲੀਨੀਅਲ(Gen-Y) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ

ਨੂੰ ਦੋਨੋਂ ਤਰਾਂ ਦੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇਖਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਮਤਲਬ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਵਾਲੀ ਤੋਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵੱਲ ਇਸ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਚੋਂ ਬਦਲਾਵ

Generation	Silent	Baby boomers	Gen X	Millennials /GenY	Gen Z
Years Born	1923-45	1946-64	1965-80	1981-97	1998-2016
% Population	5%	15%	20%	27%	32%
Key technology	Car	TV	Computer	Smart phone	AR/VR
Hobby	Reading	TV	Surfing the net	Video games	Music stream
Social network	Common games	Common Games	Physical games		Snapchat
Communication style	Letter	Telephone	Email/sms	Instant message	Emoji
Outward	At home	At home	Started going out	++	++

ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਅੱਜ ਦੇ ਟਾਈਮ ਵਿੱਚ 27% ਹਨ। ਇਸ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਦੇਖੇ ਹਨ ਤੇ ਵੀਡੀਓ ਗੇਮਜ਼ ਵੀ ਦੇਖੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਮੈਸੇਜ ਦੇਖੇ ਹਨ। ਇਸ ਜਨਰੇਸ਼ਨ

ਹੋਇਆ ਹੈ।

16 ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ Gen-Z ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ 32% ਹੈ। ਇਸ

1998-20

ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਸਿੱਧੇ ਸਮਾਰਟਫੋਨ ਹੀ ਦੇਖੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਕੋਈ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਆਪਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਮਾਂ ਫੋਨ ਤੇ ਬਿਤਾਉਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਖ਼ਿਆਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਸਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਦਿਨੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮਕਾਰ ਕੀਤੇ ਰਾਤੋਂ ਰਾਤ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹਨ। ਮਤਲਬ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਹ ਸਮਾਰਟ ਵਰਕ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਵੇਂ ਬਿਜ਼ਨਸ ਕੰਮਕਾਰ ਇਸ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਹੀ ਖੁੱਲ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਨਲਾਈਨ ਸ਼ੌਪਿੰਗ ਐਂਡ ਆਨਲਾਈਨ ਖਾਣਾ। ਇਹ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਏਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੀ Gen-Y ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

2016 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਐਲਫਾ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਜੇ ਸਿਰਫ 5-6 ਸਾਲ ਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਬਿਲਕੁਲ ਤਕਨੀਕ ਵਾਲੀ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਧੇ ਮੋਬਾਇਲ ਹੀ ਫੜੇ ਹਨ ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਯੂ-ਟਿਊਬ ਤੇ ਕਾਰਟੂਨ ਦੇਖੇ ਹਨ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਚਲਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਦੇਖੇ ਕਿਹੜੀ ਕਿਹੜੀ ਹੋਰ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਦੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

(ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਉੱਘੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਧੀਰੇਂਦਰ ਕੇ. ਝਾਮ ਦੀ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਯੋਗੀ ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਦੇ ਇਕ ਸਾਧਾਰਨ ਨੌਜਵਾਨ ਤੋਂ ਗੋਰਖਨਾਥ ਮੱਠ ਦਾ ਮਹੰਤ ਬਣਨ ਅਤੇ ਆਖਿਰਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਚੋਣ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦੇ ਰਾਜ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਕੇ ਉਭਰਨ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਫ਼ਰ ਉੱਪਰ ਝਾਤ ਪਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਝਾਮ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਿਤਾਬ ਸ਼ੈਡੋ ਆਰਮੀਜ਼: ਫਰਿਜ਼ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਫੁੱਟ ਸੋਲਜਰਜ਼ ਆਫ ਹਿੰਦੂਤਵ ਦੇ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਅਯੁੱਧਿਆ: ਦ ਡਾਰਕ ਨਾਈਟ ਦੇ ਸਹਿ-ਲੇਖਕ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਕਿਤਾਬ ਅਸੈਟਿਕ ਗੇਮਜ਼: ਸਾਧੂ, ਅਖਾੜਾਜ਼ ਅਤੇ ਦੀ ਮੇਕਿੰਗ ਆਫ ਹਿੰਦੂ ਵੋਟ ਹੈ ਜੋ ਅਪ੍ਰੈਲ 2019 ਵਿਚ ਛਪੀ ਸੀ। ਕਾਰਵਾਂ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੇ ਜਨਵਰੀ 2022 ਅੰਕ ਵਿਚ ਛਪੀ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਪੇਸ਼ ਹੈ। - ਸੰਪਾਦਕ)

ਅਨੁਵਾਦ : ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ

ਪਰਵੇਜ਼ ਪਰਵਾਜ਼, ਇਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁਨ, ਗੋਰਖਪੁਰ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਮਹਾਰਾਣਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਦੇ ਕੋਲ ਇਕ ਵੱਡਾ ਇਕੱਠ ਦੇਖਿਆ। ਇਹ 27 ਜਨਵਰੀ 2007 ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਸੀ, ਅਤੇ ਸ਼ਾਮ ਢਲ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਗੋਰਖਪੁਰ ਤੋਂ ਸਾਂਸਦ ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ, ਭਗਵੇਂ ਬਸਤਰਾਂ ਵਿਚ ਸਜਿਆ, ਇਕੱਠ 'ਚ ਜੋਸ਼ ਭਰਨ ਲਈ ਭੜਕਾਉ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਮੁਹੱਰਮ ਦੇ ਇਕ ਜਲੂਸ ਦੌਰਾਨ ਝੜਪ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਫੈਲੇ ਤਣਾਅ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਲੜਕਾ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਦ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। “ਭੜਕੇ ਹੋਏ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਮੈਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਭੀੜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੂਪ 'ਚ ਛੁਪਾ ਲਿਆ,” ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। ਭੀੜ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਯੁਵਾ ਵਾਹਿਨੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਇਸ ਯੁਵਾ ਮਿਲੀਸ਼ੀਆ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਨੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਵੱਡੇ ਇਕੱਠ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾਮਾਨੁਸ਼ ਪਰਵਾਜ਼ ਨੇ ਇਕ ਹੱਥ ਵਿਚ ਫੜੇ ਕੈਮਰੇ ਨਾਲ ਭਾਸ਼ਣ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। “ਏਕ ਹਿੰਦੂ ਕੇ ਖੂਨ ਕੇ ਬਦਲੇ ਆਨੇ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਮੇਂ ਹਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸੇ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਏਗੇ,” ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। “ਬਲਕਿ ਕਮ ਸੇ ਕਮ ਦਸ ਐਸੇ ਲੋਕਾਂ ਕੀ ਹੱਤਿਆ ਉਸ ਸੇ ਕਰਵਾਏਗੇ।” ਭੀੜ ਤਾੜੀਆਂ ਨਾਲ ਗੂੰਜ ਉੱਠੀ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਨੇ ਆਪਣਾ ਭਾਸ਼ਣ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਪਰਵਾਜ਼ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਘਰ ਪਰਤ ਆਇਆ, ਪਰ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਵਿਸਫੋਟ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਸੁਨੀਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, “ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਮੁੱਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਹੋਟਲ ਲੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਭੰਨਤੋੜ ਕੀਤੀ ਗਈ।” ਉਸ ਵਕਤ, ਸਿੰਘ ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਲਫਟੇਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ, ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਯੁਵਾ ਵਾਹਿਨੀ ਦਾ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੈ। ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਦੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭੀੜ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। “ਹੋਟਲ ਦਾ ਮਾਲਕ ਇਕ ਮੁਕਾਮੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸੀ,” ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। “ਉਥੋਂ, ਦੰਗਾ ਗੋਰਖਪੁਰ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਫੈਲ ਗਿਆ।” ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੜ ਗਈ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਮਨਾਹੀ

ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀ

ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਦਾ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਰਾਜ

ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਨੇ ਗੋਰਖਪੁਰ ਦੇ ਗੜਬੜ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵੱਲ ਮਾਰਚ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਹਿੰਦੂ ਯੁਵਾ ਵਾਹਿਨੀ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਵਕਤ ਐਸਾ ਸੀ ਕਿ ਮਿਲੀਸ਼ੀਆ 29 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ੀਆ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਧਮਕੀ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੀ - ਜੋ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਮੁਹੱਰਮ ਦੇ ਜਲੂਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਮੋਢਿਆਂ 'ਤੇ ਚੁੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਕਈ ਦਿਨ ਗੋਰਖਪੁਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ 7 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ

ਦੇ ਨਾਲ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਤਾਂ 11 ਦਿਨ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਰਹੇ, ਮੈਨੂੰ 66 ਦਿਨਾਂ ਬਾਦ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।”

ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਇੱਕੋ-ਇਕ ਮੌਕਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗੁੰਡਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ। ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਮੀਟ ਲਈਆਂ। ਇਹ ਇੱਕੋ ਇਕ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਐਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਸਥਾਨਕ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਇਕ ਭਰਪੂਰ ਫਿਰਕੂ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸੇ ਸਾਲ ਅਪ੍ਰੈਲ ਅਤੇ ਮਈ ਵਿਚ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਫਿਰਕੂ ਲੀਗਾਂ 'ਤੇ ਲੜਾਈ ਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦਵਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮਾਇਆਵਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਮਹੰਤ ਨੂੰ ਬੇਚੈਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਚਰਚਿਤ ਹੈ ਕਿ 12 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਉਹ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੁੱਟ ਫੁੱਟ ਕੇ ਰੋ ਪਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ 1998 ਤੋਂ ਗੋਰਖਪੁਰ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਸੰਤਾਪ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਵਕਤ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਅੱਥਰੂ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਫਲਕ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਵਹਿ ਤੁਰੇ। ਉਸ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਕੰਬਦੀ ਅਤੇ ਭਰੜਾਈ ਹੋਈ ਸੀ, ਜੋ ਵਿਚ ਵਿਚ ਭਾਵਨਾਵਾਂ 'ਚ ਵਹਿ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। “ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਸੋਨਿਆਸ ਲਿਆ, ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਪਰਿਵਾਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਮੁਜਰਿਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ,” ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਉਸ ਨੇ “ਸਿਆਸੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼” ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੰਸਦ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ

ਉਹ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ।

ਬਲਵਾਨ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਰੋਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜਨਤਕ ਲੇਲੜੀਆਂ ਕੱਢਣ ਦਾ ਉੱਘੜਵਾਂ ਅਸਰ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ - ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਠਾਕੁਰ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯੋਧੇ, ਬਹਾਦਰ ਲੋਕ ਸਮਝਦੇ ਸਨ - ਹੈਰਾਨ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਇਕ ਨਿਡਰ, ਪ੍ਰਚੰਡ ਹਿੰਦੂ ਯੋਧੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਘੜੇ ਅਕਸ ਦੇ ਪਤਨ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ। ਪਰ, ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਇਕ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਆਦਮੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਬਹੁਤ

ਸਾਰੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਐਸਾ ਡਰਪੈਕ ਕਿਹਾ ਜੋ ਸਿਰਫ ਹਜ਼ੂਮੀ ਹਿੰਸਾ ਹੀ ਫੈਲਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਦਸ ਸਾਲ ਬਾਦ ਉਹ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਉੱਪਰ ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਦਾ ਰਾਜ ਭਰੋਸੇ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 2017 ਦੀਆਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਸਦਨ ਦੀਆਂ ਬਹੁਮਤ ਸੀਟਾਂ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਹਰਮਨਪਿਆਰਤਾ 'ਤੇ ਟੇਕ ਰੱਖੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਹਿੰਸਾ ਭੜਕਾਉਣ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਾਲੇ ਕੱਟੜ ਫਿਰਕੂ ਮਹੰਤ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠਾਉਣ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਚੋਣ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰਖੀਆਂ ਬਣੀ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਹਿੰਦੂਤਵ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਘਿਣਾਉਣਾ ਚਿਹਰਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਬਾਦ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।” ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਆਪਣੇ ਹਿੰਸਕ ਅਤੀਤ ਨੂੰ ਭੁਲਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਮੋਦੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਰਜ ਕਾਲ ਵਿਚ ਵਿਕਾਸਵਾਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਦੇ ਕਾਰਜ ਕਾਲ ਨੇ ਉਸ ਉਮੀਦ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਫੇਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ 'ਚ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਇਕ ਤੋਂ ਬਾਦ ਇਕ ਭਿਆਨਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਲਈ ਸੁਰਖੀਆਂ 'ਚ ਰਿਹਾ ਹੈ: ਗਊ-ਸੰਬੰਧੀ ਹਜ਼ੂਮੀ ਕਤਲਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗ਼ੈਰ-ਨਿਆਇਕ ਕਤਲਾਂ ਤੱਕ, ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ, ਕੋਵਿਡ-19 ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸੰਖਿਆ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਤੱਕ। ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੁਕੋਣ ਜਾਂ ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਘੁੰਮਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਇਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤੰਗ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜਕੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। 2017 'ਚ, ਡਾ. ਕਫੀਲ ਖ਼ਾਨ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਡੱਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸਤਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗੋਰਖਪੁਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਤੀਹ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਕਈ ਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ ਵੱਲ ਉਂਗਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। 20

19 'ਚ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਪਵਨ ਜੈਸਵਾਲ ਦਾ ਸਕੂਲ ਦੇ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਖਾਣੇ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੂਣ ਨਾਲ ਰੋਟੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵੀਡੀਓ ਵਾਇਰਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। 2020 'ਚ, ਹਾਥਰਸ ਵਿਚ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਮਰਦਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਦਲਿਤ ਔਰਤ

ਦੇ ਸਮੂਹਿਕ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਬਾਦ ਵਿਚ ਹੋਈ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸਿੰਦੀਕ ਕੱਪਨ 'ਤੇ ਜਾਬਰ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (ਰੋਕੂ) ਐਕਟ (ਯੂ.ਏ.ਪੀ.ਏ.) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 2021 'ਚ, ਇਕ ਹਸਪਤਾਲ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਕੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਾਇਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਜਿਸਨੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਲਹਿਰ ਦੌਰਾਨ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਕਮੀ ਬਾਰੇ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਹੁਣ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਜਾਂ ਟਵੀਟ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਕਸਰ ਹੀ ਉੱਚ-ਜਾਤੀ ਹਿੰਦੂ ਪੌਸ਼ਥਾਜ਼ੀ ਪ੍ਰਤੀ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਲ ਕਵਾਇਦ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਖ਼ਤ ਕਦਮ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ 2022 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨੇੜੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੁਲ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਵਰੇਜ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਕਥਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਦੀ ਝੜੀ ਲਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮੋਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਯੋਗੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਲੱਗਭੱਗ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵੱਡੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਗਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਅਪ੍ਰੈਲ 2020 ਤੋਂ ਮਾਰਚ 2021 ਦਰਮਿਆਨ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਟੀਵੀ ਚੈਨਲਾਂ ਵਿਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਉੱਪਰ 160 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖ਼ਰਚ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਬਣਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਫੈਲਾਈ ਦਹਿਸ਼ਤ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਵਿਉਂਤਬੱਧ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਹੋਰ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀਆਂ ਵਾਂਗ ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ 'ਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਬਦਲਣ ਦਾ ਜਨੂੰਨ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਗੋਰਖਪੁਰ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਬਦਲ ਦਿੱਤੇ: ਅਲੀਨਗਰ ਤੋਂ ਆਰੀਆਨਗਰ, ਮੀਆਂ ਰੋਡ ਤੋਂ ਮਾਇਆ ਰੋਡ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਹਿੰਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ 'ਚ ਉਹ ਇਸ ਜਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਲੈ ਗਿਆ। ਫੈਜ਼ਾਬਾਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਅਯੁੱਧਿਆ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਪ੍ਰਯਾਗਰਾਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਨਵੰਬਰ 2021 ਵਿਚ ਆਜ਼ਮਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਇਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਅੱਜ ਜਿਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਆਜ਼ਮਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਸੱਚੀਮੁੱਚੀ ਆਰੀਅਮਗੜ੍ਹ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।”

ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਿਚ ਗਾਵਾਂ, ਉਸ ਦੇ ਕੁੱਤਿਆਂ, ਬਾਂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦੇ ਨਰਮ ਪੱਖ ਦੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਲਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਮੁਸਲਿਮ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿੰਸਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਗਊ ਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬੁੱਚੜਖ਼ਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬੁੱਚੜਖ਼ਾਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਿਨਾਂ ਸਹੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਸਾਈ ਅਤੇ ਮੀਟ-ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਨ, ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦਾ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਹਰੇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ “ਗਊ-ਰਕਸ਼ਾ ਕਮੇਟੀਆਂ” ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋ ਨਿੱਜੀ “ਗਊ-ਪ੍ਰੇਮੀ ਵਿਅਕਤੀ” ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਾਰਜਾਂ 'ਚ, ਇਸ ਕਦਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਗਊਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਹਿੰਦੂਤਵੀ ਸਮੂਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਊ ਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲਸ਼ੇਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਗਊ ਤਸਕਰੀ ਜਾਂ ਗਊ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਦੁਖਦਾਈ ਅੰਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਅਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਫਿਰਕੂ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਲੁਕਿਆ ਛੁਪਿਆ ਹੈ; ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਜਨਤਕ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਉੱਪਰ ਹਾਵੀ ਹੈ। 2020 ਦੀਆਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਜਪਾ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਨੂੰ “ਸ਼ਾਹੀਨ ਬਾਗ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਓਂ ਕੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਬਿਰਯਾਨੀ ਖਿਲਾਨੋਂ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ” ਕਹਿ ਕੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ। ਉਹ ਨਾਗਰਿਕਤਾ (ਸੋਧ) ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਂਤਮਈ ਧਰਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਰਨਾਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਜੇਬੋਲੀ ਸੇ ਨਹੀਂ ਮਾਨੇਂਗਾ ਵੋਹ ਗੋਲੀ ਸੇ ਤੋ ਮਾਨ ਹੀ ਜਾਏਗਾ।”

(ਚਲਦਾ...)

ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ...

ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਕਵੀ ਬਲਦੇਵ ਬਾਵਾ ਨੇ ਗੁਰਚਰਨ ਸੱਗੂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਦੇਖਿਆ ਸ਼ਹਿਰ ਬੰਬਈ' ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਿਲ ਛੁੰਹਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਧੁੱਘਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਵਾਧੇ ਵਜੋਂ ਵਡਿਆਇਆ।

ਪੁਸਤਕ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਚੰਨਾ ਲਾਲਾਰੀ (ਗੁਰਚਰਨ ਸੱਗੂ) ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਿਚ ਰੰਗ ਭਰਨ ਲਈ ਨਕੋਦਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਪਰਿੰਦੇ ਪਾਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪਰਿੰਦਿਆਂ ਸਮੇਤ ਉੱਡ ਕੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿਚ ਦਾਣਾ ਚੁੱਗਣ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਰਤ ਵਧਦੀ ਫੁਲਦੀ ਹੈ, ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੇ ਪਰਿੰਦੇ ਉੱਡਣ ਜੋਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਚੰਨਾ ਪਿੰਜਰਾ ਤੋੜ ਕੇ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਿਚ ਰੰਗ ਭਰਨ ਲਈ ਵੱਡੀ ਰੰਗਸ਼ਾਲਾ ਬੰਬਈ ਵੱਲ ਉਡਾਰੀ ਭਰਦਾ ਹੈ। ਆਸਾਂ ਦੇ ਅੰਬਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਚਾਵਾਂ ਦੇ ਚੰਨ ਤਾਰੇ ਜੜਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਚਿਰਾਗ ਨਾਲ ਜੂਐ ਖੇਡਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਲੰਮੇ ਪਰਚੇ ਵਿੱਚ ਕਵੀ ਸੰਤੋਖ ਮਿਨਹਾਸ ਨੇ ਸੱਗੂ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ, ਸ਼ਬਦ ਚੋਣ ਅਤੇ ਰੋਚਕਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਵਿਚਲੇ ਮਾਨਵੀ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬੰਬਈ ਵਿੱਚ ਲੇਖਕ ਦੇ ਸੁਫਨਿਆਂ ਦੀ ਟੁੱਟ ਭੱਜ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜੋਕੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰ ਇੱਕ ਵਸਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰ ਦੀ ਵਿਡੰਬਨਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੇਸ਼ਕ ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਜਿਉਂਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਖੁਦਗਰਜ਼ੀਆਂ ਮੂਹਰੇ ਇਹ ਟੁੱਟਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਦਿਆਂ ਸੁੱਖਵਿੰਦਰ ਕੰਬੋਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਗੂ, ਲੇਖਕ ਦਾ ਧਰਮ ਪਾਲਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੀਰੋ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ, ਉਹ ਖਲਨਾਇਕ ਵੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਹੋਰਨਾਂ ਵਿਚਲੀ 'ਖੁਦਗਰਜ਼ੀ' ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਚਲੀਆਂ ਘਾਟਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅੰਗਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਬੇ-ਏਰੀਏ ਤੋਂ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੰਬੋਜ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ, ਤਾਰਾ ਸਾਗਰ ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ, ਗੁਲਸ਼ਨ ਦਿਆਲ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੋਹਲ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਰਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਲਜਾਰ ਸਿੰਘ, ਅਵਤਾਰ ਗੋਂਦਾਰਾ, ਤਰਲੋਕ ਮਿਨਹਾਸ, ਬਲਦੇਵ ਬਾਵਾ, ਅਸ਼ਰਫ ਗਿੱਲ, ਰਣਜੀਤ ਗਿੱਲ, ਡਾ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਧੁੱਘਾ, ਕੁਲਵੰਤ ਉਭੀ, ਨੀਤਾ ਮਾਛੀਕੇ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੰਡਾਲੀ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਾਹ, ਅਮਰਜੀਤ ਪੰਨੂ, ਰਾਣੀ ਸੱਗੂ ਆਦਿਕ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਸੈਂਟਰਲ ਵੈਲੀ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਥਾਨਿਕ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਜੂਮ ਮੀਡੀਏ' ਰਾਹੀਂ ਹਾਜ਼ਰ ਕਵੀਆਂ ਨੇ ਬਾਖੂਬੀ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀਆਂ-ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਿਤਕ ਰੰਗ ਭਰੇ। ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਉਸਤਾਦ ਕਵੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੰਗ ਨੇ ਸ਼ਾਇਰਾਨਾ ਅੰਦਾਜ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕਵਿਤਾ ਪਾਠ ਨਾਲ ਹੋਈ।

ਇਕ ਵਾਰੀ ਫਿਰ...

ਅਫਰੀਕਾ ਤੋਂ ਉਡਾਣਾਂ ਬੰਦ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ? ਚਲੋ, ਜੇ ਉਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਏਅਰ ਪੋਰਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਕਿਉਂ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕੋਸ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜਾ ਜੁੜਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਤੇ ਕਿਤੇ ਉਹ ਦੂਰ ਪਰੇ ਦਾ ਵੀ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਵੀ ਰੋਜ਼ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਲਈ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਿਵੇਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਵੀ, ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਨੇ ਇਹ ਹੁਣ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਮੁਤਾਬਕ ਨਜਿੱਠਣ। ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਮੋਹਰੀ ਹਨ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਾਤ ਦਾ ਕਰਫਿਊ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਕੋਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯੂ.ਪੀ. ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਭ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚੋਣਾਂ ਹਨ ਤੇ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਕੇ ਰੈਲੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਹਨ। ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਡਰ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਹੱਲ ਜੋ ਸੰਜੀਦਾ ਨਾ ਜਾਪੇ। ਰਾਤ ਦੇ ਕਰਫਿਊ ਅਤੇ ਥਾਂ ਥਾਂ ਵੈਕਸੀਨ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਹੁਣ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਾਲੇ ਪੱਖ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਾਜ਼ੇਟਿਵਟੀ ਰੇਟ ਮੁਤਾਬਿਕ ਜ਼ੋਨ ਬਣਾਉਣੇ ਵੀ ਕਾਰਗਰ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੰਕੜੇ ਡਰਾਉਣ ਦਾ ਜ਼ਰੀਆ ਹਨ। ਸੁਚੇਤ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਰੀਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲ ਕੋਸ ਕਿੰਨੇ ਹਨ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਹਨ, ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿੰਨੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕਿੰਨੇ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾ ਕੇ ਸਗੋਂ ਮਹਿੰਲਿਆਂ/ਡਿਸਪੈਂਸਰੀਆਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ/ਸਿਹਤ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਵੀ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਇਸਦਾ ਫਾਇਦਾ ਕੌਣ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਤਾਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰੱਦ...

ਗੱਡੀਆਂ ਹੇਠ ਦਰੜ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਦੇ ਜੁਬਾਨ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਖੋਲੀ, ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਮਹਿਜ਼ 15-20 ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਰੁਕਣਾ ਹੀ ਪਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਮੋਦੀ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਜਾਨ ਬਚਾ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਦਾ ਭੰਡੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਹਦੇ ਨਤੀਜੇ ਪੰਜਾਬ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਘਾਤਕ ਹੋਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੌਰੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਹੋਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਕੀ ਇਸ ਵਿਚ ਰਾਅ ਅਤੇ ਆਈ. ਬੀ. ਦੀ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ। ਸ. ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਲਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸੜਕੀ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਇਹ ਪਲਾਨ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਬਦਲਿਆ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਕ ਚਾਲ ਹੈ, ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਸਿੱਧੂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਕੇ ਯੂ.ਪੀ. ਵਰਗੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਫਿਰਕੂ ਸਿਆਸਤ ਖੇਡ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਚੁੱਕਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਧੂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕੁੱਝ ਤੋਤੇ ਰੱਖੇ

ਹੋਏ ਹਨ, ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਿਰਕੂ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਫਿਰਕੂਪੁਰ ਰੈਲੀ ਵਿਚ 70 ਹਜ਼ਾਰ ਕੁਰਸੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਪੰਡਾਲ ਖਾਲੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਚਲਦੇ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਬਣਾ ਕੇ ਫਜ਼ੀਹਤ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਖਾਲੀ ਕੁਰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਆਉਣਾ ਸੀ? ਸਿੱਧੂ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਰਲਦਾ ਮਿਲਦਾ ਬਿਆਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ ਨੇ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਖਤ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਬੈਠਾ ਹੋਵੇ, ਪੰਜਾਬ ਸਭਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਰੜਕਦਾ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਹਾਂਗੀਰ ਹੋਵੇ, ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫਰਖ਼ਸ਼ੀਅਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਸ਼ਾਸ਼ਕ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਹੋਵੇ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਹੋਵੇ ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਭ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ 1975 ਵਿੱਚ ਜਨਸੰਘ ਪਿੱਛੇ ਲੱਗ ਕੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਖਿਲਾਫ ਮੋਰਚਾ ਲਾਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਤਤਕਾਲੀ ਸ਼ਾਸ਼ਕ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਹਾਰ ਹੋਈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਹ ਹਾਰ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੱਕ ਖੁਰਾ ਕੇ 84 ਦੀ ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਸੀ, ਤੇ ਉਹ ਹੀ ਜਨਸੰਘ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕਿਸਾਨੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਹਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਕਾਬਜ ਜਨਸੰਘ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਈ ਭਾਜਪਾ ਕਿਵੇਂ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਤਖਤ ਨੇ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚ ਹੋਈ ਹਾਰ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਘਾਤਕ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ੰਕਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਕਦਮ ਵਜੋਂ ਭਾਜਪਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਉਣ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਕਲ ਟਿਕਾਣੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਭੁੱਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਕਲ ਟਿਕਾਣੇ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਅਬਦਾਲੀ, ਦੁਰਾਨੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਚਲੇ ਗਏ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕਮ ਅੱਜ ਤੱਕ ਵੀ ਇਸੇ ਭਰਮ ਵਿਚ ਜੀਅ ਰਹੇ ਹਨ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਕ ਭਾਜਪਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅਭੀਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਾਂਗਾ ਨੇ ਜੋ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਜੋ ਮਨਸਾ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਹਨੂੰ ਸਫਲ ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨੇ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਇੰਦਰਾ ਮੱਤ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਅਗਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਜੈਨ ਮੱਤ, ਬੁੱਧ ਮੱਤ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਖਿਲਾਫ ਮਹੌਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੁਆਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮਿਲਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਫਿਰਕੂਪੁਰ ਵਿਖੇ ਰੈਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨੇ ਕਈ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫਿਲਹਾਲ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਦਿਤੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ, ਇਤਿਹਾਸ...

ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਸ਼ਬਦ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਤਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ਵੀ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਬੇਰੂਖੀ ਤੇ ਅਵੇਸਲੇਪਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਟਕਰਾਵਾਂ 'ਚ ਉਲਝ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜੀਆਂ ਦਾ ਰਾਹ ਖੁੰਦਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਾਰਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਮਾਡਲ ਨੂੰ ਜੀਵੰਤ ਕਰ ਸਕਾਂਗੇ। ਹਰਜੋਤ ਕੌਰ ਨੇ ਨਫੀਸ ਅੰਦਾਜ ਵਿਚ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਆਵਾਜ ਵਿਚ ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਗੋਯਾ ਦੀ ਗਜ਼ਲ 'ਹਵਾਏ ਬੰਦਗੀ ਆਵਰਦ ਦਰ ਵਜੂਦ ਮਰਾ ਵਗਰਨਿ: ਜੋਕਿ ਚੁਨੀ ਆਮਦਨ ਨ ਬੁਦ ਮਰਾ' ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਜੀ (ਪਲਿਮਥ-ਮਿਸ਼ੀਗਨ) ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਹਿਮ ਮੈਂਬਰ ਰਮਨ ਕੌਰ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂਘਰਾਂ ਵਿਚ ਖੋਜ ਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਗਤਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਸਾਰਨ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ (ਯੂ-ਟਿਊਬ) ਉਪਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਨੇਡਾ, ਜਰਮਨ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ, ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਪੰਥ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਥਾਵਾਚਕ ਭਾਈ ਪਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁਭਇਛਾਵਾਂ ਵੀ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸਨ। ਨਾਦ ਪ੍ਰਗਾਸ਼ (ਯੂ.ਐਸ.ਏ.) ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫਾਰਸੀ ਦੀਆਂ ਇਹ ਹਫਤਾਵਰੀ ਕਲਾਸਾਂ, ਨਾਦ ਪ੍ਰਗਾਸ਼ (ਯੂ.ਐਸ.ਏ.) ਵੱਲੋਂ ਫੀਸ ਰਹਿਤ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਰਵੇਂ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਹੁੰਗਾਰੇ ਨਾਲ ਇਸ ਪਹਿਲੀ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ।

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ...

ਇਸ ਤਰਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਾਅਦਿਆਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਸੂਬੇ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉੱਪਰ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਸੂਬਾ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਅਨੇਕਾਂ ਸਵਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ...

ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਰੋਡ ਰਾਹੀਂ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਕੁਝ ਭਾਜਪਾ ਸਮਰਥਕ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਸਨ। ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸੜਕ ਤੋਂ ਧਰਨਾ ਚੁੱਕ ਦੇਣਗੇ ਅਤੇ ਸ਼ੇਰਸ਼ਾਹਵਾਲੀ ਇਲਾਕੇ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਰੈਲੀ ਕਰਨਗੇ। ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰੈਲੀ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣਗੇ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਬੈਠਕ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੇ ਭਰੋਸੇ ਮਗਰੋਂ ਬੀਤੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

5. ਕਿਸਾਨ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਪੀਐੱਮ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਵਾਲੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਰਹੇ?

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰੈਲੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਭਗ ਬਾਰਾਂ ਘੰਟੇ ਸੜਕਾਂ ਰੋਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਕੁਲਗੜੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਦੇ ਵਾਪਸ ਮੁੜਨ ਦੇ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਮਗਰੋਂ ਕਿਸਾਨ ਧਰਨੇ ਤੋਂ ਉੱਠ ਗਏ।

ਉਹ ਸਵਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਮਿਲਣੇ ਹਨ ਬਾਕੀ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਡੀਜੀਪੀ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲਵਾਂ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ? ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸੜਕ ਰਾਹੀਂ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਸੀ?

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸੜਕ ਰਾਹੀਂ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਸੜਕ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਮ ਕਿਉਂ ਰਹੀ?

ਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਅਜਿਹੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਉਡਾਣ ਨਹੀਂ ਭਰ ਸਕਦਾ? ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਝੰਡੇ ਚੁੱਕੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਗੱਡੀ ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚੇ?

ਇਥੇ
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ
ਲਗਾਉਣ ਲਈ
ਕਾਲ ਕਰੋ:

510-240-5949

Email:asrtimes@gmail.com

ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀ

ਐਮ ਐਲ ਏ ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਵਾਈ ਜਾਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੀ ਏ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਲਿਖਵਾ ਦੇਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪੇ ਲਿਖੀਆਂ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਆਪੇ ਈ ਭੁਗਤੋ। ਉੱਥੇ ਉਸ ਐਮ ਐਲ ਦੀ ਹੀ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨੇ ਵੋਟਾਂ ਪੈਸੇ ਦੇ ਕੇ ਜਾਂ ਨਸ਼ੇ ਵੰਡਕੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਵਾਈਆਂ। ਉਸਦੇ ਸਵਰਗੀ ਪਿਤਾ ਵਲੋਂ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਲਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਮਨਾਂ ਤੇ ਕਾਇਮ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਹਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਕਿਹਾ, ਕੋਈ ਨਾ ਅਫਸਰ ਭਲਾ ਲੋਕ ਐ, ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਨਹੀਂ ਕਰੂਗਾ।

ਬੁਰੀ ਤਰਾਂ ਫਸੇ ਵੇਖਕੇ, ਸਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੰਨ ਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤ ਧੰਦੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨਾਂ ਇੰਝ ਦੇ ਗਲਤ ਧੰਦਿਆਂ ਵਿਚ ਪੈਣ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਗਲਤ ਧੰਦੇ ਹੁਣ ਉਨਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਸਾਧਨ ਹਨ। ਸਭ ਨੇ ਇਕ ਅਵਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਕਿਹਾ ਸਾਡੀ ਰੋਜ਼ੀ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰ ਦਿਓ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਂਜ਼ਾਰ ਆਂ ਤੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਛਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਐਸਐਸਪੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਗੰਢ ਦੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣ ਵਰਗਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ। ਉਸਨੇ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਠੋਸ ਹੱਲ ਲਭਣੇ ਚਾਹੇ। ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਉਸੇ ਥਾਂ ਫਿਰ ਜੁੜ ਬੈਠਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਮੱਸਿਆ ਗੰਭੀਰ ਸੀ। ਜਗਬੀਰ ਨੇ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਚਿੰਤਤ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਭਰੋਸਾ ਦਿਤਾ।

‘ਸਰ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ‘ਚੋਂ ਅੱਧਿਆਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦਾ ਜੁਗਾੜ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਰ ਹੀ ਲਊਂਗਾ, ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਦਿਨਾਂ ‘ਚ ਵੇਖ ਲਵਾਂਗੇ। ਜਗਬੀਰ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਵਿਚਲਾ ਭਰੋਸਾ ਸਾਹਬ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਕਰਵਾ ਗਿਆ। ਐਸਐਸਪੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਫ਼ਤਰ ਜਾ ਕੇ ਡੀ ਸੀ ਨਾਲ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਾਰੇ ਵਿਭਾਗੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦ ਲਈ। ਆਏ ਵਿਭਾਗੀ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਜਦ ਏਜੰਡਾ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਘੁਸਰ ਮੁਸਰ ਕਰਨ ਲਗ ਪਏ। ਪਰ ਉੱਚ ਅਫਸਰਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸਦਾ ਹੱਲ ਲਭਕੇ ਹੀ ਮੀਟਿੰਗ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਪ ਸੁੰਘ ਗਿਆ। ਆਰਜੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਸਾਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਮੋਟੀ ਮਲਾਈ ਲਾਹੁਣ ਲਈ ਦਬਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੀ। ਉਥੋਂ ਕਿਸੇ ਮਲਾਈ ਦੀ ਥਾਂ ਛਿੱਡੀ ਦੀ ਵੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਖੈਰ, ਕੁਝ ਪੜਨ ਲਿਖ ਸਕਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਕੁਝ ਅੰਗੂਠਾ ਛਾਪਾਂ ਲਈ ਤੇ ਕੁਝ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਂ ਲੈਣ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਭਰੋਸੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਨੂੰ ਦੌਰੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਹਿ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਉਧਰ ਜਗਬੀਰ ਵਲੋਂ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪੈਂਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਕੇ, ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨਾਂ ਦੀ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਦੇਣ ਲਈ ਮਨਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਿਨ ਤੇ ਚੌਕੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਫੈਕਟਰੀ ਮਾਲਕਾਂ ਵਲੋਂ ਖੁਲਾ ਪੰਡਾਲ ਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਅਫਸਰ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਮੇਜ਼ ਸਜਾਈ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਗਲਤ ਧੰਦਿਆਂ ਵਿਚ ਲਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਸੀ, ਵਾਰੀ ਸਿਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੱਦਕੇ ਉਸਦੀ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਪਰਖਕੇ ਕੱਲ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਜਦ ਆਏ ਲੋਕ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਕੰਮਾਂ ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਲੱਭੂ ਲੈ ਕੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਤ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਕੁਝ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਇਛੁਕਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਐਸਐਸਪੀ ਤੇ ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਗੁਣਗਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਟੋਲਾ ਇਹ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਦੋਂ ਐਸਐਸਪੀ ਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਿਲਾ ਅਫਸਰ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਕੇ ਉਨਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ। ਹਲਕੇ ਦੇ ਸੀਆਈਡੀ ਵਾਲੇ ਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ ਵਾਲੇ ਵੀ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਵੇਖ ਤੇ ਅੰਕੜੇ ਇਕੱਤਰ ਕਰਕੇ ਨਾਲੋਂ ਨਾਲ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਉਪਰ ਭੇਜ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਬਹੁਤੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਸਫ਼ੇ ਉਤੇ ਵੱਡੀ ਸੁਰਖੀ ਸੀ, ‘ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ 315 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲਿਆ।’ ਪਰ ਕੁਝ ਅਣਲੱਗ ਅਖਬਾਰਾਂ ‘ਚ ਉਸੇ ਸੁਰਖੀ ਹੇਠ ਲਗੀ ਡੱਬੀ ਵਿਚ ਐਸਐਸਪੀ ਤੇ ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਛਪੀ ਇਕੋ ਲਾਈਨ ਉਪਰਲੀ ਚਾਰ ਕਾਲਮੀ ਸੁਰਖੀ ਦਾ ਮੂੰਹ ਚਿੜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ‘ਜੇ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਿਸਟਮ ਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਬਣਕੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਸੰਭਵ ਹੈ।’

ਅਗਲੇ ਸਾਲਾਂ ‘ਚ ਵੱਡੇ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਆਉਂਦੇ ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਬਦਲ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਕੋਈ ਸਾਲ ਡੇਢ ਸਾਲ ਕੱਢ ਜਾਂਦਾ। ਪਰ ਉਸ ਚੌਕੀ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ 18 ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਉਹ ਲੋਕ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਜ਼ ਇਹ ਬਿੜਕ ਰਖਦੇ ਸਨ ਕਿ ਕਿਧਰੋਂ ਪੁਲਿਸ ਤਾਂ ਛਾਪਾ ਮਾਰਨ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਦੇ ਘਰਾਂ ਚੋਂ ਠਹਾਕਿਆਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਉਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲੋਂ ਮਿਲੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਰੱਟਾ ਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਬੱਚੇ ਸਕੂਲ ਵਿਚੋਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਘਰ ਆਕੇ ਦਸਦਿਆਂ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣਦੀ। ਓਹੀ ਲੋਕ ਜੋ ਕਦੇ ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ ਉਤੇ ਮਹੀਨਾ ਮੰਗਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦੇ ਸੀ, ਸਿੱਧੇ ਰਸਤੇ ਪੈਕੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅਮੁਕਤ ਜਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਲਗੇ। ਹੁਣ ਉਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਛਾਪਿਆਂ ਦਾ ਡਰ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਠਿਆਂ ਦੇ ਬਨੇਰਿਆਂ ਤੇ ਬੈਠਕੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਝਾਕ ਰਖਣ ਵਾਲੇ ਹੁਣ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਰਾਤ ਨੂੰ ਠੰਡੀ ਹਵਾ ਮਾਨਣ ਲਈ ਹੀ ਚੜਦੇ ਸਨ।

ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ ਉਸ ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀ ਲਗਾ ਰਿਹਾ, ਰੋਜ਼ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡੋਂ ਸੱਦਾ ਆਇਆ ਰਹਿੰਦਾ। ਪਰ ਹੁਣ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਭੇ ਮੱਥੇ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ, ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰੀਂ ਕੋਈ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਸਮਾਗਮ ਰਚਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਰੁਝੇਵਿਆਂ ‘ਚੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਕਢਕੇ ਜਗਬੀਰ ਰਾਜਗੀ ਭਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਦਾ। ਉਸਨੂੰ ਹਲਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਲਗਦੇ ਤੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਆਮਦ ਉਤੇ ਫਖਰ ਹੁੰਦਾ। ਸੱਦਣ ਵਾਲੇ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਅ ਚੜ ਜਾਂਦਾ ਉਸਦੀ ਆਮਦ ਉਤੇ। ਉਹ ਫੁੱਲੇ ਨਾ ਸਮਾਉਂਦੇ। ਉਨਾਂ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੇ ਉਮੀਦਾਂ ਦੇ ਚਿਰਾਗ ਉਸੇ ਵਲੋਂ ਅਪਣਾਏ ਢੰਗਾਂ ਕਾਰਨ ਬਲੇ ਸਨ ਜਿਸਦੀ ਗਲ ਅਕਸਰ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਸੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਸਮਝ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਕਮਾਈ ਥਾਣੇ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਦੇ ਲੇਖੇ ਹੀ ਲਗਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਵਾਲੀ ਨੌਕ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਉਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਜਗਬੀਰ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਤੇ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ ਕਾਰਨ ਆਈਆਂ ਸਨ।

ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਉਨਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਵਧੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਜੁਰਮ ਨਾਮਾਤਰ ਰਹਿ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀ ਹਟਾ ਲਈ ਗਈ। ਲੋਕ ਉਸ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਕਦੇ ਇਥੇ ਪੁਲਿਸ ਚੌਕੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਵਜੋਂ ਚੇਤੇ ਕਰਨ ਲਗ ਪਏ। ਜਿਹੜੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਜਗਬੀਰ ਕਾਰਨ ਰੋਣਕਾਂ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਖੇੜਿਆਂ ਦੀ ਆਮਦ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਹ ਲੋਕ ਅਜੇ ਤਕ ਉਸ ਢਹਿਣ ਤੇ ਆਈ ਇਮਾਰਤ ਮੂਹਰਿਓਂ ਲੰਘਣ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਉਂਦੇ ਨੇ।

ਸਫ਼ਾ 5 ਦਾ ਬਾਕੀ

ਉੱਝ, ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਂ ਕਦੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਬਦਲੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵੀ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨੜਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਰਵਾਇਤੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹਨ। ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਜਿੱਤ ਨੇ ਸਾਧਾਰਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਨਵਾਂ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਤੌਰ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਉਭਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚਾਰ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ-ਕਾਂਗਰਸ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ, ਅਕਾਲੀ-ਬੀਐਸਪੀ ਗੱਠਜੋੜ, ਬੀਜੇਪੀ-ਅਮਰਿੰਦਰ-ਢੀਡਸਾ ਗੱਠਜੋੜ ਨਾਲ ਦੋ ਦੋ ਹੱਥ ਕਰਨੇ ਪੈਣੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੀਡਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਖਿਲਾਫ ਜੁਗਾੜ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨੀ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਰਵਾਇਤੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਟਾਕਰਾ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਲੀਡਰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਕਿਸਾਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ ਤਾਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਜਿੱਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ। ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਸਮਰਥਨ ਜੁਟਾਉਣ ਲਈ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ, ਮਸਲੇ ਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚੇ ਦਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕੁੱਦਣ ਨਾਲ ਰਵਾਇਤੀ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਖਾਸਕਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਦਿਹਾਤੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸਮੀਕਰਨ ਵਿਗੜ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮੋਰਚੇ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ-ਇਹ ਆਪਣੇ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਜਿਵੇਂ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਤੇ ਨਕੋਲ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਮਹਿੰਗਾਈ, ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ, ਰੇਤ ਬਜਰੀ ਤੇ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਤੇ ਰੋਕ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ ਆਦਿ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੋਰਚਾ ਹਾਸ਼ੀਏ ਤੇ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਿਰਨ ਦੀ ਆਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਸਣੇ ਪੰਜ ਸੂਬਿਆਂ...

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੋਣ ਸਰਗਰਮੀਆਂ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ 117 ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ, ਆਪ ਪਾਰਟੀ, ਭਾਜਪਾ, ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਸੰਯੁਕਤ) ਵੱਲੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰੇ ਜਾਣਗੇ। ਸੂਬੇ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੰਯੁਕਤ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚੇ ਨੇ ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸਮਤ ਅਜ਼ਮਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰਾਂ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ

ਵਾਰੀ ਬਹੁ-ਕੋਣੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਬਿਗੁਲ ਵਜ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਪਰ ਹਾਲੇ ਸਿਆਸੀ ਅਖਾੜਾ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਭਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਤਾਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਬਾਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਅਗੇ ਲੰਘ ਚੁਕੀ ਹੈ ਪਰ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਲੇ ਤਕ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਵੱਲੋਂ ਹਾਲੇ ਤਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਲਿਸਟ ਜਾਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਹਾਲੇ ਤਕ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਣ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਚੋਣ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਵੱਧਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਦੇ ਕੁੱਲ 2 ਕਰੋੜ 12 ਲੱਖ 75 ਹਜ਼ਾਰ 66 ਵੋਟਰ ਆਪਣੇ ਜਮਹੂਰੀ ਹੱਕ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ 21 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ 28 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖ਼ਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ 29 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ 24,689 ਪੌਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਡਾ. ਕਰੁਣਾ ਐੱਸ ਰਾਜੂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ, ਸ਼ਰਾਬ ਅਤੇ ਨਕਦੀ ਦੀ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਤੇ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਟੀਵੀ ਚੈਨਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਸਬੰਧੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅੱਖ ਦੇ ਫੋਰ ਵਿੱਚ...

ਅਖੀਰ ਪਿੰਡਾ ਪੁੰਝ ਇਹ ਸੋਚ ਬਾਹਰ ਵੇਹੜੇ ਲੱਗੀਆਂ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਰੋਣਕਾਂ ਵਿਚ ਮੁੜ ਵਾਪਿਸ ਪਰਤ ਆਇਆ ਕੇ “ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ” ਦਾ “ਦੁਨਿਆਵੀ ਤਰੱਕੀਆਂ” ਅਤੇ “ਦੌਲਤਾਂ ਦੇ ਉਚੇ ਢੇਰਾਂ” ਨਾਲ ਦੂਰ ਦੂਰ ਤੱਕ ਦਾ ਵੀ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ...! ਇਹ ਨੇਹਮਤਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਜੀਆਂ ਦੇ ਚੱਲਦੇ ਸਾਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲੜੀਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਚੜ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ..ਅਤੇ ਫੇਰ ਓਹਨਾ ਦੇ ਵਜੂਦ ਅੰਦਰੋਂ ਆਉਂਦੇ ਮੁੜਕੇ ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਖੁਸ਼ਬੋ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਿਧਰੇ ਸਮਾ ਜਾਂਦੀਆਂ! ਫੇਰ ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੀਕਰ ਮੇਰੀ ਠੰਡੀ ਰਜਾਈ ਨਿੱਘੀ ਕਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਕਿਸ ਨੇ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ..ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਫੇਰ.. ਪਰ ਅਗਲਾ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਇੰਝ ਨਿੱਕਲਿਆ ਜਿੰਦਾਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਹੋਵੇ..ਅੱਖ ਦੇ ਫੋਰ ਵਿੱਚ.. ਮਿੱਠੇ ਸੁਫਨੇ ਵਾਂਙ!

ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਅਰਵਿੰਦ...

ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਸਾਮਲ ਹੋਏ ਅਰਵਿੰਦ ਖੰਨਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਟਿਕਟ 'ਤੇ ਦੋ ਵਾਰ ਸੰਗਰੂਰ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਹ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਰੀਬੀ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ ਟੌਹੜਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਹਰਿੰਦਰਪਾਲ ਟੌਹੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੰਵਰਵੀਰ ਵੱਲੋਂ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਫੈਸਲਾ ਹੈ।

ਸਫ਼ਾ 1 ਦਾ ਬਾਕੀ

ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਕਾਰਜ਼ ਭਰਨ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਲਗਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਵੀ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਐਲਾਨਣ ਤੋਂ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਰਿਕਾਰਡ ਜਨਤਕ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਦਾਗ਼ੀ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਸਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਟੀਵੀ, ਰੇਡੀਓ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਉੱਤੇ ਦਾਗ਼ੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਉਨਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਲਿਖ ਕੇ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਉਸਾਰੂ ਨੀਤੀ ਹੈ।

ਦੱਸ ਕੀ ਪਾਉਣਾ ਦੱਸ ਕੀ ਖੋਣਾ

ਖਾਕੇ ਉਂਗਿਆਂ ਖ਼ਾਕ ਹੀ ਹੋਣਾ।
ਮਨ ਦੀ ਕਾਲਖ਼ ਨਾਮ ਨੇ ਧੋਣਾ।
ਕਹਿਣ ਪੈਗੰਬਰ ਜਗਤ ਤਮਾਸ਼ਾ
ਦੱਸ ਕੀ ਪਾਉਣਾ ਦੱਸ ਕੀ ਖੋਣਾ।
ਬੀਜੋਂ ਕਿੱਕਰਾਂ ਸੇਬ ਨੀਂ ਲੱਭਣੇ
ਵੱਢਣਾ ਓਹੀ ਜੋ ਤੂੰ ਬੋਣਾ।
ਲੰਘਿਆ ਵੇਲ਼ਾ ਮੁੜ ਨਾ ਆਵੇ
ਹੱਸ ਖੇਡੋ ਕਾਹਦਾ ਰੋਣਾ।
ਅੰਦਰ ਤੇਰੇ ਪਹਿਲੋਂ ਬੈਠਾ
ਬਾਹਰ ਲੱਭਦੇ ਯਾਰ ਤੂੰ ਸੋਹਣਾ।
ਚੱਲ ਆਇਆਂ ਨੂੰ ਗਲ਼ ਲਾਈਏ
ਸੱਜਣ ਵੇਰੀ ਦਰ ਕੀ ਢੋਣਾ।
ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵੰਡੋ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪਾਵੇ
ਹੱਕ ਬੇਗਾਨਾ ਛੱਡਦੇ ਧੋਹਣਾ।
ਲੱਖਾਂ ਆਏ ਲੱਖਾਂ ਚਲਗੇ।
‘ਢਿੱਲੋਂ’ ਕਿਸ ਨੇ ਯਾਰ ਖਲੋਣਾ।

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ

.....

ਗਰੀਬ ਦੀ ਛੱਤ

ਚੰਦਰੀਆਂ ਝੜੀਆਂ
ਕਰਦੀਆਂ ਅੜੀਆਂ
ਛੱਤਾਂ ਟਪਕਣ
ਟੁੱਟੀਆਂ ਕੜੀਆਂ।
ਅਮੀਰਾਂ ਖਾਤਰ
ਸੁਹਾਵਣਾ ਮੋਸਮ
ਗਰੀਬਾਂ ਖਾਤਰ
ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਘੜੀਆਂ।
ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਨਾ
ਪੱਕਦੀ ਰੋਟੀ
ਅਮੀਰਾਂ ਚੁੱਲੇ
ਖੀਰਾਂ ਧਰੀਆਂ।
ਗਰੀਬ ਨਾ ਫਿਰ
ਵੀ ਢੇਰੀ ਢਾਉਂਦੇ
ਰਹਿਣ ਕਲਾਵਾਂ
ਸਦਾ ਹੀ ਚੜੀਆਂ।
ਕਾਣੀ ਵੰਡ ਜੋ
ਕਰੇ ਕੁਲਵਿੰਦਰਾ
ਕਿਸਮਤ ਨਾਲ
ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਬੜੀਆਂ।

ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੱਧੂ ਕਾਮੇਕਾ

ਫਰਵਰੀ 2022 ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੋ ਪਲ ਪਲ ਦੀ ਖਬਰ

jus
PUNJABI HD

CREDIBILITY

sling

RELIABILITY

Minute to Minute Coverage of Punjab Elections

Punjabi Super Pack

20 channels for only \$25/month on

sling

SCAN ME TO SUBSCRIBE

Get **30% off** ANY Pack for the first month! w/code: **SLINGER854**

To Subscribe Call: **+1-718-752-9290**

Visit: **sling.com/juspunjabi**

for advertisement & more information call: +1-718-752-9293

www.jusbroadcasting.com